

ԹԱԳԱԻՈՐՆԵՐՈՒՆ Բ. ԳԻՐԸԸ

ԹԱԳԱԻՈՐՆԵՐՈՒՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԻՐԸԸ

1

Սաւուղի մեռնելէն ետք, երբ Դաւիթ Ամաղեկացիները զարնելէն վերադարձաւ, երկու օր Սիկելյակ մնաց: **2** Երրորդ օրը ահա՛ բանակէն՝ Սաւուղի քովէն՝ մէկը եկաւ, որուն հագուստները պատռուած էին, եւ գլուխին վրայ հող կար: Ան Դաւիթի քով գալով՝ գետինը ինկաւ ու երկրպագեց: **3** Դաւիթ անոր ըսաւ. «Ուրկէ՞ կու գաս»: Ան ալ ըսաւ անոր. «Ես Իսրայէլի բանակէն խոյս տուի»: **4** Դաւիթ անոր ըսաւ. «Ի՞նչ պատահեցաւ՝. կ'աղերսե՛մ, պատմե՛ ինձի»: Ան պատասխանեց. «Ժողովուրդը պատերազմէն փախաւ. ժողովուրդէն շատեր ալ ինկան ու մեռան. նաեւ Սաւուղ եւ անոր որդին՝ Յովնաթան մեռան»: **5** Դաւիթ իրեն պատմող երիտասարդին ըսաւ. «Ի՞նչպէս գիտես թէ Սաւուղ ու անոր որդին՝ Յովնաթան մեռան»: **6** Իրեն պատմող երիտասարդը ըսաւ. «Դիպուածով Գեղբուէ լերան «վրայ գտնուեցայ», եւ ահա՛ Սաւուղ իր նիզակին վրայ կոթնած էր, ու կառքերը եւ ձիաւորները անոր **ետելէն** կը հասնէին: **7** Այն ատեն ետելը դառնալով՝ զիս տեսաւ ու զիս կանչեց: Ես ալ պատասխանեցի. «Ահա՛ **հոս** եմ: **8** Ան ինձի ըսաւ. «Դուն ո՞վ ես: Ես ալ անոր պատասխանեցի. «Ամաղեկացի եմ: **9** Ան ինձի ըսաւ. «Կ'աղերսե՛մ, վրա՛ս ելիր եւ մեռցո՛ւր զիս. արդարեւ վրաս թմրութիւն մը եկաւ, բայց տակաւին շունչս ՚վրաս է: **10** Ուստի անոր վրայ ելայ ու զայն մեռցուցի. որովհետեւ հասկցայ թէ ան իյնալէն ետք պիտի չապրի: Անոր գլուխին վրայի ՚թագը եւ անոր բազուկին վրայի ՚ապարանջանը առի, ու զանոնք հոս՝ իմ տիրոջս բերի»: **11** Այն ատեն Դաւիթ իր հագուստները բռնեց ու զանոնք պատռեց, նոյնպէս ալ իրեն հետ եղող բոլոր մարդիկը: **12** Անոնք Սաւուղի համար, անոր որդիին՝ Յովնաթանի համար, <sup>Կ</sup>Տէրոջ ժողովուրդին համար եւ Իսրայէլի տան համար հեծեծեցին, լացին ու մինչեւ իրիկուն ծոմ պահեցին, քանի որ սուրով ինկած էին: **13** Դաւիթ իրեն պատմող երիտասարդին ըսաւ. «Դուն ուրկէ՞ ես»: Ան պատասխանեց. «Ես գաղթականի մը՝ Ամաղեկացիի մը որդին եմ»: **14** Դաւիթ անոր ըսաւ. «Ի՞նչպէս չվախցար ձեռքդ երկարելու եւ Տէրոջ օծեալը <sup>Ը</sup>մեռցնելու»: **15** Դաւիթ երիտասարդներէն մէկը կանչեց ու ըսաւ. «Մօտեցի՛ր **եւ** անոր վրայ յարձակե՛»: Ուստի զայն զարկաւ, ու մեռաւ: **16** Դաւիթ անոր ըսաւ. «Քու արիւնդ գլո՛ւխդ ըլլայ, քանի որ բերանդ քեզի դէմ վկայեց՝ ըսելով. «Տէրոջ օծեալը մեռցուցի»:»:

ԴԱԻԹԻ ՈՂԲԸ ՍԱԻՈՒՂԻ ԵՒ ՅՈՎՆԱԹԱՆԻ ՎՐԱՅ

---

<sup>Բ</sup> Եբբ.՝ Բանը ի՞նչպէս եղաւ

<sup>Գ</sup> Եբբ.՝ հանդիպեցայ

<sup>Դ</sup> Եբբ.՝ ամբողջովին մէջս

<sup>Ե</sup> Եբբ.՝ պսակը

<sup>Զ</sup> Կամ՝ շղթան

<sup>Է</sup> Եբբ.՝ Եհովայի

<sup>Ը</sup> Եբբ.՝ բնաջնջելու

17 Դաւիթ Սաւուղի եւ Յովնաթանի վրայ սա՛ ողբը ըսաւ. 18 (նաեւ հրամայեց որ <sup>բ</sup>Աղեղը Յուդայի որդիներուն սորվեցնեն. ահա՛ ան Ուղիղին գիրքին մէջ գրուած է.)

19 «Ո՛վ Իսրայէլի պարծանքը,  
Զու բարձր տեղերուդ վրայ <sup>ժ</sup>սպաննուած **ինկար**.  
Զօրաւորները ի՛նչպէս ինկան:

20 Գէթի մէջ մի՛ պատմէք,  
Ասկաղոցի փողոցներուն մէջ մի՛ ւնետէք.  
Որ Փղշտացիներուն աղջիկները չուրախանան,  
Որ անթլփատներուն աղջիկները չհրճուին:

21 Ո՛վ Գեղբուէի լեռներ,  
Ձեր վրայ ո՛չ ցօղ **գայ**, ո՛չ ալ անձրեւ,  
Ու բարձրացնելիք ընծաներու արտեր **չգտնուին**.  
Զանի որ զօրաւորներուն վահանը հոն <sup>ի</sup>ձգուեցաւ,  
Սաւուղի վահանը՝ **կարծես թէ** իւղով չէր օծուած:

22 Սպաննուածներուն արիւնէն **ու** զօրաւորներուն ճարպէն՝  
Յովնաթանի աղեղը ետ չքաշուեցաւ,  
Ու Սաւուղի սուրը պարապ չվերադարձաւ:

23 Սաւուղ եւ Յովնաթան  
Իրենց կեանքին մէջ շատ սիրելի ու հաճելի ըլլալով՝  
Իրենց մահուան մէջ ալ իրարմէ չզատուեցան:  
Արծիւներէն աւելի թեթեւաշարժ  
Եւ առիւծներէն աւելի զօրաւոր էին:

24 Ո՛վ Իսրայէլի աղջիկներ, լացէ՛ք Սաւուղի վրայ,  
Որ ձեզի Վայելուչ <sup>լ</sup>կարմիրներ կը հագցնէր  
Ու ձեր հանդերձներուն վրայ ոսկիէ զարդեր կը դնէր:

25 Պատերազմին մէջ զօրաւորները ի՛նչպէս ինկան.  
Ո՛վ Յովնաթան, քու բարձր տեղերուդ վրայ սպաննուեցար:

26 Զեզի համար կը տագնապիմ,  
Իմ եղբա՛յրս՝ Յովնաթա՛ն:  
Դուն յոյժ <sup>ծ</sup>սիրելի էիր ինծի.  
Զու սէրդ սքանչելի էր ինծի հանդէպ,  
Կիներուն սէրէն **գերազանց** էր:

27 Զօրաւորները ի՛նչպէս ինկան,  
Ու պատերազմական զէնքերը կորսուեցան»:

---

<sup>բ</sup> Այս երգին անունն է

<sup>ժ</sup> Եբբ.՝ խոցուած

<sup>ի</sup> Եբբ.՝ զգուեցաւ

<sup>լ</sup> Եբբ.՝ զուարճալի

<sup>լ</sup> Այսինքն՝ կրկնակի կարմիրով ներկուած կերպասէ հագուստներ

<sup>ծ</sup> Եբբ.՝ հաճելի

2

Ասկէ ետք Դաւիթ Տէրոջ հարցուց. «Յուդայի քաղաքներէն մէկը բարձրանա՞մ»: Տէրը անոր ըսաւ. «Բարձրացի՛ր»: Դաւիթ ըսաւ. «Ո՞ր բարձրանամ»: **Տէրը** ըսաւ. «Քեբրոն»:<sup>2</sup> Ուստի Դաւիթ հոն բարձրացաւ, նաեւ իր երկու կիները, **այսինքն** Յեզրայելացի Աքինոամն ու Կարմելացի Նաբաղի կինը՝ Աբիգեան:<sup>3</sup> Դաւիթ իրեն հետ եղող իր մարդիկն ալ բարձրացուց, իւրաքանչիւրը իր ընտանիքով, եւ Քեբրոնի քաղաքներուն մէջ բնակեցան:<sup>4</sup> Յուդայի մարդիկը եկան, ու հոն Դաւիթը Յուդայի տան վրայ թագաւոր օծեցին: Դաւիթի պատմեցին թէ «Գաղաադի Յաբիսի բնակիչները թաղեցին Սաւուղը»:<sup>5</sup> Դաւիթ Գաղաադի Յաբիսի բնակիչներուն պատգամաւորներ դրկեց եւ անոնց ըսաւ. «Դուք Տէրոջմէն օրհնեա՛լ ըլլաք, որ ձեր տիրոջ՝ Սաւուղի հետ այսպէս կարեկցութեամբ վարուեցաք, ու զինք թաղեցիք:<sup>6</sup> Հիմա Տէրը ձեզի հետ կարեկցութեամբ եւ ճշմարտութեամբ թող վարուի. ես ալ ձեզի այս բարիքին **փոխարէնը** պիտի հատուցանեմ, քանի որ այս արարքը ըրիք:<sup>7</sup> Հիմա ձեր ձեռքերը թող ուժովնան, ու «կտրի՛ճ եղէք. արդարեւ ձեր Տէրը՝ Սաւուղ մեռաւ, եւ Յուդայի տունը զիս իր վրայ թագաւոր օծեց»:

ՅԵՐՈՒՍՔԷ Կ'ԸԼԼԱՅ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԹԱԳԱԻՈՐ

**8** Սակայն Սաւուղի զօրապետը՝ Ներեան Աբեցներ, Սաւուղի որդին՝ Յեբուսթէն առաւ, զայն Մանայիմ անցուց, **9** ու զինք թագաւոր նշանակեց Գաղաադի վրայ, Ասուրիի վրայ, Յեզրայելի վրայ, Եփրեմի վրայ, Բենիամինի վրայ, եւ ամբողջ Իսրայէլի վրայ:<sup>10</sup> Երբ Սաւուղի որդին՝ Յեբուսթէ Իսրայէլի վրայ թագաւոր եղաւ, քառասուն տարեկան էր, ու երկու տարի թագաւորեց. միայն Յուդայի տունը Դաւիթի հետեւեցաւ:<sup>11</sup> Քեբրոնի մէջ՝ Յուդայի տան վրայ Դաւիթի թագաւոր եղած ժամանակը եօթը տարի ու վեց ամիս եղաւ:

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՅՈՒԴԱՅԻ ԵՒ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՄԻՋԵՒ

**12** Ներեան Աբեցներ, եւ Սաւուղի որդիին՝ Յեբուսթէի ծառաները Մանայիմէն ելան դէպի Գաբաւոն:<sup>13</sup> Ծարուհեայի որդին՝ Յովաբ, ու Դաւիթի ծառաներն ալ **Քեբրոնէն** ելան, ու Գաբաւոնի աւազանին քով անոնց հանդիպեցան: Ասոնք աւազանին մէկ կողմը կեցան, իսկ անոնք՝ աւազանին միւս կողմը:<sup>14</sup> Աբեցներ Յովաբի ըսաւ. «Այժմ երիտասարդները թող կանգնին ու մեր առջեւ խայտան»:<sup>15</sup> Յովաբ ըսաւ. «Թող կանգնին»:<sup>16</sup> Ուստի անոնք **նոյն** թիւով կանգնեցան եւ անցան... տասներկու **մարդ** Բենիամինէն եւ Սաւուղի որդիին՝ Յեբուսթէի **կողմէն**, ու տասներկու **մարդ** Դաւիթի ծառաներէն:<sup>17</sup> Իւրաքանչիւրը իր <sup>բ</sup>հակառակորդին գլուխէն բռնեց, եւ իր սուրը հակառակորդին կողը **խոթեց**, ու միասին ինկան: Ուստի այդ տեղին անունը <sup>գ</sup>Քեղկաթ-Ասուրիմ կոչուեցաւ, որ Գաբաւոնի մէջ է:

**17** Այդ օրը յոյժ սաստիկ պատերազմ եղաւ, եւ Աբեցներ՝ Իսրայէլի մարդոց հետ՝ Դաւիթի ծառաներէն պարտուեցաւ:<sup>18</sup> Ծարուհեայի երեք որդիները՝ Յովաբ, Աբեսսա ու Ասայէլ՝ հոն էին. Ասայէլ դաշտի այծեամի պէս <sup>դ</sup>թեթեւաշարժ էր:<sup>19</sup> Ասայէլ Աբեցները

<sup>ա</sup> Եբր.՝ կտրիճի որդի՛

<sup>բ</sup> Եբր.՝ ընկերին

<sup>գ</sup> Այսինքն՝ սուրերուն արտը

<sup>դ</sup> Եբր.՝ թեթեւ ոտք ունէր

հալածեց. Աբեճների հետեւելու ատեն՝ աջ կամ ձախ կողմ չշեղեցաւ: **20** Աբեճներ ետեւը դարձաւ եւ ըսաւ. «Ասայէ՛լ, դո՞ւն ես»: Ան ալ պատասխանեց. «Ե՛ս եմ»: **21** Աբեճներ անոր ըսաւ. «Քու աջ կամ ձախ կողմդ շեղէ՛, երիտասարդներէ՛ն մէկը բռնէ եւ անո՛ր <sup>Ե</sup>զէնքերը քեզի առ»: Բայց Ասայէլ անոր ետեւէն շեղիլ չուզեց: **22** Աբեճներ անգա՛մ մըն ալ Ասայէլի ըսաւ. «Ետեւէս շեղէ՛. քեզ ինչո՞ւ գետիմը գարնեմ. յետոյ ի՞նչպէս երեսս պիտի վերցնեմ եղբօրդ՝ Յովաբի **նայելու**»: **23** Բայց ան մերժեց **անոր ետեւէն** շեղիլ: Ուստի Աբեճներ նիզակին ետեւի ծայրով <sup>Գ</sup>սնակուշտէն գարկաւ, ու նիզակը անոր կռնակէն ելաւ. հոն ինկաւ, եւ նոյն տեղը մեռաւ: Բոլոր անոնք՝ որ Ասայէլի ինկած ու մեռած տեղը կու գային, կանգ կ'առնէին: **24** Յովաբ եւ Աբեսսա Աբեճները կը հալածէին. արեւը մայր կը մտնէր երբ անոնք Ամմայի բլուրը հասան, որ Գիայի դիմաց է՝ Գաբաւոնի անապատին ճամբան:

**25** Բեճիամիհի որդիները Աբեճների ետեւ հաւաքուեցան, մէ՛կ գունդ եղան ու բլուրի մը գագաթը կայնեցան: **26** Աբեճներ Յովաբի պռռալով՝ ըսաւ. «Միթէ սուրը ընդմիջտ պիտի սպառէ՞: Չե՞ս գիտեր թէ ասոր վախճանը դառն պիտի ըլլայ: Մինչեւ ե՞րբ ժողովուրդին պիտի չհրամայես՝ որ իրենց <sup>Ե</sup>եղբայրները հալածելէն վերադառնան»: **27** Յովաբ ըսաւ. «Աստուած կ'ապրի՛. եթէ դուն խօսած չըլլայիր, ժողովուրդէն իւրաքանչիւրը իր <sup>Ե</sup>եղբայրը հալածելէն վերադարձած՝ պիտի ըլլար՝ առտուընէ ի վեր»:

**28** Այն ատեն Յովաբ շեփոր հնչեցուց, եւ ամբողջ ժողովուրդը կանգ առաւ. ա՛լ իսրայէլը չհալածեցին, անգա՛մ մըն ալ չպատերազմեցան: **29** Աբեճներ եւ իր մարդիկը այդ ամբողջ գիշերը դաշտին մէջէն քալելով՝ Յորդանանէն անցան, ապա ամբողջ Բեթրոնէն երթալով՝ Մանայիմ հասան: **30** Յովաբ <sup>Բ</sup>Աբեճները հալածելէն՝ վերադարձաւ եւ ամբողջ ժողովուրդը հաւաքեց: Դաւիթի ծառաներէն տասնինը մարդ ու Ասայէլ կը պակսէին. **31** իսկ Դաւիթի ծառաները Բեճիամիհէն եւ Աբեճների մարդոցմէն երեք հարիւր վաթսուն մարդ գարկած ու մեռցուցած էին: **32** Ասայէլը վերցուցին, եւ գայն Բեթլեհէմի մէջ՝ իր հօր գերեզմանը թաղեցին: Յովաբ ու իր մարդիկը ամբողջ գիշերը քալեցին, եւ արշալոյսին Զեբրոն հասան:

### 3

Սաւուղի տան ու Դաւիթի տան միջեւ երկայն պատերազմ եղաւ: Դաւիթ <sup>Մ</sup>հետզհետէ կը զօրանար, բայց Սաւուղի տունը հետզհետէ կը տկարանար:

#### ԴԱՒԻԹԻ ՈՐԴԻՆԵՐԸ

**2** Զեբրոնի մէջ որդիներ ծնան Դաւիթի: Անոր անդրանիկը Ամնոնն էր, Յեզրայելացի Աքինոամէն **ծնած**. **3** անոր երկրորդը Զիւաբն էր, Կարմելացի Նաբաղի կնոջմէն՝

<sup>Ե</sup> Եբր.՝ փոխնորդը

<sup>Գ</sup> Կամ՝ փորէն

<sup>Ե</sup> Եբր.՝ եղբայրներուն ետեւէն

<sup>Ե</sup> Եբր.՝ եղբօր ետեւէն բարձրացած

<sup>Բ</sup> Եբր.՝ Աբեճների ետեւէն

<sup>Մ</sup> Եբր.՝ երթալով

Աբիգեայէն **ծնած.** երրորդը Աբիսողոմն էր, Գեսուրի թագաւորին՝ Թուլմիի աղջիկին Մաաքայի որդին. **4** չորրորդը Ադոնիան էր, Ագգիթի որդին. հինգերորդը Սափատիան էր, Աբիտալի որդին. **5** վեցերորդը Յեթրամն էր, Դաւիթի կնոջմէն՝ Եգդայէն **ծնած:** Զեբրոնի մէջ ասոնք ծնան Դաւիթի:

**6** Զանի Սաւուղի տան ու Դաւիթի տան միջեւ պատերազմ կար, Աբեններ Սաւուղի Բ տան թիկունքն էր՝: **7** Սաւուղ հարձ մը ունէր՝ որուն անունը Ռեսփա էր, եւ Այիայի աղջիկն էր: **Յեբուսթէ** Աբենների ըսաւ. «Ինչո՞ւ մտար իմ հօրս հարձին»:

ԱԲԵՆՆԵՐ ԿԸ ՄԻԱՆԱՅ ԴԱԻԹԻ

**8** Աբեններ Յեբուսթէի խօսքերուն համար չափազանց բարկացաւ, եւ ըսաւ. «Միթէ ես շունի գլո՞ւխ եմ, որ այսօր – Յուդայի դէմ – կարեկցութեամբ վարուեցայ քու հօրդ՝ Սաւուղի տան, անոր եղբայրներուն ու բարեկամներուն հետ, եւ քեզ Դաւիթի ձեռքը չմատնեցի, ու դուն այսօր գիս կը մեղադրես այս կնոջ համար: **9** Աստուած Աբենների այսպէս եւ ասկէ աւելին ընէ, եթէ Դաւիթի չընեմ ինչ որ Տէրը անոր երդում ըրաւ, **10** թագաւորութիւնը Սաւուղի տունէն՝ վերցնելով ու Դաւիթի գահը Իսրայէլի վրայ եւ Յուդայի վրայ հաստատելով՝ Դանէն մինչեւ Բերսաբէ»:**11** **Յեբուսթէ** անգամ մըն ալ չկրցաւ Աբենների ՚պատասխանել, քանի որ անկէ կը վախնար:

**12** Աբեններ իր կողմէն Դաւիթի պատգամաւորներ դրկեց՝ ըսելով. «Այս երկիրը որո՞ւնց է»: Նաեւ ըսաւ. «Ինձի հետ դաշինք կնքէ, եւ ահա՛ իմ ձեռքս քեզի հետ պիտի ըլլայ՝ ամբողջ Իսրայէլը քեզի դարձնելու համար»:**13** Դաւիթ ըսաւ. «Լա՛ւ, քեզի հետ դաշինք կը կնքեմ, բայց քեզմէ մէ՛կ բան կը պահանջեմ.– իմ երեսս պիտի չտեսնես, եթէ Սաւուղի աղջիկը՝ Մեղքողը ինձի չբերես, երբ իմ երեսս տեսնելու գաս»:**14** Դաւիթ Սաւուղի որդիին՝ Յեբուսթէի պատգամաւորներ դրկեց, ըսելով. «Տո՛ւր ինձի իմ կինս՝ Մեղքողը, որուն նշանուեցայ Փղշտացիներու հարիւր թիփով»:**15** Յեբուսթէ մարդ դրկեց, ու զայն իր ամուսինէն՝ Լայիսեան Փաղտիէլէն առաւ:**16** Իր ամուսինը իրեն հետ մինչեւ Բաւուրիմ գնաց. իր ետեւէն լալով կ'երթար: Յետոյ Աբեններ անոր ըսաւ. «Գնա՛, վերադարձիր՝»: Ան ալ վերադարձաւ:

**17** Աբեններ Իսրայէլի երէցներուն հետ խօսեցաւ՝ ըսելով. «Նախապէս՝ կ'ուզէիք որ Դաւիթ ձեր վրայ թագաւոր ըլլայ. **18** ուրեմն ըրէ՛ք հիմա, քանի Տէրը Դաւիթի մասին ըսաւ. “Իմ ծառայիս՝ Դաւիթի ձեռքով պիտի ազատեմ իմ ժողովուրդս՝ Իսրայէլը Փղշտացիներուն ձեռքէն եւ անոր բոլոր թշնամիներուն ձեռքէն»:**19** Աբեններ **նոյն խօսքերը** Բենիամինի ականջներուն ալ ըսաւ: Յետոյ Աբեններ Զեբրոն գնաց, որպէսզի Դաւիթի ականջներուն ալ հաղորդէ ամէն ինչ որ Իսրայէլի ու Բենիամինի ամբողջ տան է հաճելի կը թուէր՝: **20** Աբեններ Զեբրոն գնաց՝ Դաւիթի քով, իրեն հետ քսան մարդ **ուցենալով:** Դաւիթ Աբենների եւ անոր հետ եղող մարդոց խնճոյք ըրաւ: **21** Աբեններ Դաւիթի ըսաւ. «Պիտի կանգնիմ,

<sup>բ</sup> **Եբր.**՝ տան մէջ կ'ուժովնար  
<sup>գ</sup> **Եբր.**՝ փոխանցելով  
<sup>դ</sup> **Եբր.**՝ խօսք վերադարձնել  
<sup>ե</sup> **Եբր.**՝ Երէկ ու նախորդ օր  
<sup>զ</sup> **Եբր.**՝ կը փնտռէիք  
<sup>է</sup> **Եբր.**՝ աչքերուն լաւ էր

երթամ եւ ամբողջ Իսրայէլը իմ տիրոջս՝ թագաւորին քով հաւաքեմ, որպէսզի քեզի հետ դաշինք կնքեն ու Եսիրտիդ ամբողջ փափաքածին վրայ թագաւորես»։ Դաւիթ Աբենները ուղարկեց, ան ալ խաղաղութեամբ գնաց։

ԱՔԵՆՆԵՐ ԿԸ ՍՊԱՆՆՈՒԻ

22 Ահա՛ Դաւիթի ծառաները եւ Յովաբ Քասպատակութեան վերադարձան<sup>բ</sup>, ու իրենց հետ յոյժ շատ ւարք բերին։ Աբեններ Դաւիթի քով՝ Զեբրոն չէր. արդարեւ Դաւիթ զինք ուղարկեր էր, եւ ինք խաղաղութեամբ գացեր էր։ 23 Երբ Յովաբ ու անոր հետ եղող ամբողջ զօրքը եկան, Յովաբի պատմեցին. «Ներեան Աբեններ թագաւորին եկաւ. ան ալ զինք ուղարկեց, ու խաղաղութեամբ գնաց»։ 24 Այն ատեն Յովաբ թագաւորին գնաց եւ ըսաւ. «Ի՞նչ ըրիր. ահա՛ Աբեններ քեզի եկեր է. ինչո՞ւ զայն ուղարկեցիր՝ որ երթայ։ 25 Դուն ժ՛ջե՞ս գիտեր՝ թէ Ներեան Աբեններ քեզ ի՞խաբելու, քու ելքդ ու մուտքդ հասկնալու եւ ամէն ըրածդ գիտնալու համար եկաւ»։ 26 Երբ Յովաբ Դաւիթի քովէն ելաւ, Աբենների ետեւէն պատգամաւորներ դրկեց, որոնք զայն Սիրայի ջրհորէն վերադարձուցին. բայց Դաւիթ չէր գիտեր։ 27 Երբ Աբեններ Զեբրոն վերադարձաւ, Յովաբ զայն դրան մէջ մէկ կողմ քաշեց՝ անոր հետ լծածկաբար խօսելու համար, ու զայն հոն սնակուշտէն զարկաւ, իր եղբօր՝ Ասայէլի արիւնի վրէժը առնելու համար. եւ ան մեռաւ։

28 Դաւիթ յետոյ լսեց, ու ըսաւ. «Ես եւ իմ թագաւորութիւնս Ներեան Աբենների արիւնէն յաւիտեան անպարտ ենք Տէրոջ առջեւ։ 29 Յովաբի գլուխին վրայ ու անոր հօր ամբողջ տան վրայ թող հասնի, եւ Յովաբի տունէն սերմնակաթ, բորոտ, ցուպի կռթնող, սուրով ինկող ու հացի կարօտ չպակսի»։ 30 Այսպէս Յովաբ եւ անոր եղբայրը՝ Աբեսսա Աբենները մեռցուցին, քանի որ ան իրենց եղբայրը՝ Ասայէլը պատերազմի ժամանակ Գաբաւոնի մէջ մեռցուցեր էր։

ԱՔԵՆՆԵՐ ԿԸ ԹԱՂՈՒԻ

31 Դաւիթ Յովաբի եւ անոր հետ եղող ամբողջ ժողովուրդին ըսաւ. «Ձեր հագուստները պատռեցէ՛ք, խճուրճ հագէ՛ք», ու հեծեծեցէ՛ք Աբենների առջեւէն»։ Դաւիթ թագաւորը դափաղին ետեւէն գնաց։ 32 Աբենները Զեբրոնի մէջ թաղեցին։ Թագաւորը ձայնը բարձրացուց եւ Աբենների գերեզմանին վրայ լացաւ. ամբողջ ժողովուրդն ալ լացաւ։

33 Թագաւորը Աբենների վրայ ողբաց եւ ըսաւ.

«Միթէ Աբեններ այնպէ՞ս մեռաւ,  
Ինչպէս անզգամ մարդ մը կը մեռնի։

34 Զու ձեռքերդ կապուած չէին,  
Ու ոտքերդ պղինձէ շղթաներու մէջ դրուած չէին.

<sup>բ</sup> Եբր.՝ անձիդ

<sup>բ</sup> Եբր.՝ գունդի մը վրայ յարձակելէն եկան

<sup>գ</sup> Եբր.՝ գիտես

<sup>դ</sup> Եբր.՝ հրապուրելու

<sup>է</sup> Կամ՝ հանդարտօրէն

<sup>զ</sup> Եբր.՝ քուրճով գօտելորուեցէք



Անօրէններուն առջեւ ծիցկողի մը պէս ինկար»:

Ամբողջ ժողովուրդը վերստին անոր վրայ լացաւ: **35** Մինչ տակաւին ցերեկ էր, ամբողջ ժողովուրդը եկաւ որ Դաւիթի հաց կերցնէ. բայց Դաւիթ երդում ըրաւ ու ըսաւ. «Աստուած ինծի այսպէս եւ ասկէ աւելին ընէ, եթէ արեւին մայր մտնելէն առաջ հաց կամ ուրիշ բան մը համտեսեմ»: **36** Ամբողջ ժողովուրդը «ուշադրութիւն դարձուց», ու ասիկա իրենց «հաճելի եղաւ, ինչպէս թագաւորին ամէն ըրածը ամբողջ ժողովուրդին հաճելի էր: **37** Այդ օրը ամբողջ ժողովուրդը եւ ամբողջ Իսրայէլը հասկցան թէ Ներեան Աբենների մեռցուիլը թագաւորին կամքով չէր: **38** Թագաւորը իր ծառաներուն ըսաւ. «Չէ՞ք գիտեր թէ այսօր Իսրայէլի մէջ մեծ զօրապետ մը ինկաւ: **39** Ես այսօր ՚տկար եմ, թէպէտ թագաւոր օծուեցայ, իսկ այս մարդիկը՝ Շարուհեայի որդիները՝ ինծի համար դաժան են. Տէրը հատուցանէ չարիք գործողին՝ իր չարութեան համեմատ»:

ՅԵՐՈՒՍՅԷ ԿԸ ՍՊԱՆՆՈՒԻ

4

Երբ Սաւուղի որդին՝ **Յերուսթէ** լսեց թէ Աբեններ Զեբրոնի մէջ մեռած է, ձեռքերը թուլցան, եւ ամբողջ Իսրայէլը շփոթեցաւ: **2** Սաւուղի որդին երկու գնդապետ ունէր. մէկուն անունը Բաանա էր, ու միւսին անունը՝ Ռեքաբ: **Ասոնք** Բենիամինի որդիներէն Բերովթացի Ռեմոնի որդիներն էին. (արդարեւ Բերովթ ալ Բենիամինեաններուն քաղաքը կը սեպուէր. **3** Բերովթացիները Գեթթայիմ փախան եւ հոն մինչեւ այսօր պանդխտացան:)  
**4** Սաւուղի որդին՝ Յովնաթան ոտքերը «կաղ որդի մը ունէր. ան հինգ տարեկան էր՝ երբ Սաւուղի ու Յովնաթանի **մահուան** գոյժը Յեզրայէլէն եկաւ: Անոր դայեակը զինք առաւ եւ փախաւ. մինչ կ'աճապարէր փախչելու, **տղան** ինկաւ ու կաղ եղաւ. անոր անունը Մեմփիբոսթէ էր: **5** Բերովթացի Ռեմոնի որդիները, Ռեքաբ ու Բաանա, գացին եւ ցերեկուան տաք **ատենը** Յերուսթէի տունը մտան. ան կէսօրին պառկած էր անկողինին վրայ: **6** Անոնք մինչեւ տան մէջտեղը մտան, **իբր թէ** ցորեն պիտի առնէին, եւ զինք սնակուշտէն զարկին. յետոյ Ռեքաբ եւ անոր եղբայրը՝ Բաանա **անկէ** խոյս տուին: **7** Արդարեւ երբ անոնք տունը մտան, ինք իր ննջասենեակը՝ մահիճին մէջ պառկած էր. ուստի զինք զարկին, մեռցուցին, գլխատեցին, եւ իր գլուխը առնելով՝ ամբողջ գիշերը դաշտին **ճամբայով** գացին: **8** Յերուսթէի գլուխը Զեբրոն տարին՝ Դաւիթի, ու թագաւորին ըսին. «Ահա՛ քու թշնամիիդ, քու կեանքդ փնտռող Սաւուղի որդիին՝ Յերուսթէի գլուխը: Տէրը Սաւուղէն եւ անոր զարմէն իմ տիրոջս՝ թագաւորին վրէժը առաւ այսօր»: **9** Դաւիթ Բերովթացի Ռեմոնի որդիներուն, Ռեքաբի ու անոր եղբոր՝ Բաանայի, պատասխանեց. «Իմ անձս ամէն **տեսակ** տագնապէ ազատող Տէրը կ'ապրի՛. **10** ա՛ն որ ինծի պատմեց. «Ահա՛, Սաւուղ մեռաւ», ՚ինքզինք աւետաբեր կարծելով», զայն բռնեցի ու Սիկելակի մէջ զայն

<sup>2</sup> Եբր.՝ ինկող որդիի

<sup>4</sup> Եբր.՝ ճանջցաւ

<sup>6</sup> Եբր.՝ աչքերուն լաւ

<sup>8</sup> Եբր.՝ պետ

<sup>7</sup> Եբր.՝ փափուկ

<sup>9</sup> Եբր.՝ զարնուած

<sup>10</sup> Եբր.՝ աչքերուն աւետաբեր ըլլալով



մեռցուցի, եւ անոր տուած ակետիսին վարձքը **այդ եղաւ: 11** Ո՛րչափ ակելի **նոյն վարձքը պիտի տրուի** այն ամբարիշտ մարդոց, որոնք արդար մարդ մը իր տան մէջ՝ իր անկողիցին վրայ մեռցուցին: Հիմա անոր արիւնը անշուշտ ձեր ձեռքէն պիտի պահանջեմ, ու ձեզ երկրի վրայէն պիտի բնաջնջեմ»: **12** Այն ատեն **Դաւիթ** իր երիտասարդներուն հրամայեց, եւ զանոնք մեռցուցին, անոնց ձեռքերն ու ոտքերը կտրեցին, եւ **զանոնք** Զեբրոնի անազանին վրայ կախեցին: Իսկ Յեբուսթէի գլուխը առին, ու Զեբրոն՝ Աբենների գերեզմանին մէջ թաղեցին:

**ԴԱԻԹ Կ՛ԸԼԼԱՅ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԵՒ ՅՈՒԴԱՅԻ ԹԱԳԱԻՈՐ**  
(Ա. Մնաց. 11. 1-9: 14. 1-7)

**5**

Իսրայելի բոլոր տոհմերը Զեբրոն եկան՝ **Դաւիթի**, եւ **անոր** ըսին. «Ահա՛ մենք քու ոսկորդ ու միսդ ենք: **2** Մախապէս ալ՝ երբ Սաուղ մեր վրայ թագաւոր էր, Իսրայելը դուրս հանողն ու ներս բերողը դո՛ւն էիր, եւ Տէրը քեզի ըսաւ. “Իմ ժողովուրդս՝ Իսրայելը դո՛ւն պիտի հովուես, ու Իսրայելի վրայ դո՛ւն առաջնորդ պիտի ըլլաս»»: **3** Իսրայելի բոլոր երէցները Զեբրոն եկան՝ թագաւորին, ու **Դաւիթ** թագաւորը Տէրոջ առջեւ անոնց հետ դաշինք կնքեց՝ Զեբրոնի մէջ. անոնք ալ **Դաւիթը** Իսրայելի վրայ թագաւոր օծեցին:

**4** **Դաւիթ** երեսուն տարեկան էր՝ երբ թագաւոր եղաւ, ու քառասուն տարի թագաւորեց: **5** Զեբրոնի մէջ՝ Յուդայի վրայ եօթը տարի եւ վեց ամիս թագաւորեց, իսկ Երուսաղէմի մէջ՝ ամբողջ Իսրայելի ու Յուդայի վրայ երեսուններեք տարի թագաւորեց:

**6** Թագաւորը իր մարդոցմով Երուսաղէմ գնաց, **այդ** երկրին մէջ բնակող Յեբուսացիներուն դէմ, որոնք **Դաւիթի** ըսին. «<sup>բ</sup>Եթէ կոյրերն ու կաղերը չհեռացնես, հոս պիտի չմտնես»», <sup>գ</sup>կարծելով թէ **Դաւիթ** չի **կրնար** հոն մտնել: **7** Բայց **Դաւիթ** գրաւեց Սիոնի բերդը, (որ **Դաւիթի** քաղաքը **կը կոչուի**): **8** **Դաւիթ** այդ օրը ըսաւ. «Ո՛վ որ Յեբուսացիները զարնէ, եւ ջրանցքը հասնելով՝ **Դաւիթի** անձին ատելի եղող կաղերն ու կոյրերը **հեռացնէ, անիկա՛ զօրագլուխ պիտի ըլլայ**»: Ասոր համար կ'ըսեն. «Կոյրն ու կաղը տունը պիտի չմտնեն»: **9** **Դաւիթ** այդ բերդին մէջ բնակեցաւ, եւ զայն **Դաւիթի** քաղաքը կոչեց: **Դաւիթ** **անոր** շուրջը՝ Մելոնէ դէպի ներս՝ **շէնքեր** կառուցանեց: **10** **Դաւիթ** հետզհետէ կը մեծնար, ու Տէրը՝ զօրքերու Աստուածը՝ **անոր** հետ էր:

**11** Տիրոսի Զիրամ թագաւորը **Դաւիթի** պատգամաւորներ ղրկեց, նաեւ մայրիի փայտեր, հիւսներ ու <sup>դ</sup>որմնադիրներ, որոնք **Դաւիթի** տուն մը կառուցանեցին: **12** Այն ատեն **Դաւիթ** գիտցաւ թէ Տէրը զինք Իսրայելի վրայ թագաւոր հաստատած է, եւ իր թագաւորութիւնը բարձրացուցած է <sup>ե</sup>իր ժողովուրդին՝ Իսրայելի **սիրոյն** համար: **13** **Դաւիթ** Զեբրոնէն գալէն ետք՝ ուրիշ հարճեր ու կիներ ալ առաւ Երուսաղէմէն: **Դաւիթի** ուրիշ որդիներ եւ աղջիկներ ալ ծնան: **14** Ահա՛ւասիկ Երուսաղէմի մէջ **անոր** ծնածներուն անունները.— Սամաա, Սովբաբ, Նաթան, Սողոմոն, **15** Յեբաար, Եղիսուա, Նափեկ, Յափիէ, **16** Եղիսամա,

<sup>ա</sup> Եբր.՝ Երէկ ու նախորդ օր

<sup>բ</sup> Այսինքն՝ կոյրերն ու կաղերն ալ պիտի դիմադրեն

<sup>գ</sup> Եբր.՝ ըսելով

<sup>դ</sup> Եբր.՝ որմահիւսներ

<sup>ե</sup> Այսինքն՝ Տէրոջ

Եղիադա ու Եղիփաղէտ:

ՅԱՂԹԱՆԱԿ ՓՂՇՏԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

(Ա. Մնաց. 14. 8-17)

17 Երբ Փղշտացիները լսեցին Դաւիթի թագաւոր օծուիլը Իսրայէլի վրայ, բոլոր Փղշտացիները բարձրացան՝ որպէսզի Դաւիթը փնտռեն: Ասիկա լսելով՝ Դաւիթ բերդը իջաւ: 18 Փղշտացիները եկան եւ Ռափայիցներու հովիտին մէջ տարածուեցան: 19 Դաւիթ Տէրոջ հարցուց. «Փղշտացիներուն դէմ բարձրանա՞մ, զանոնք իմ ձեռքս պիտի մատնե՞ս»: Տէրը Դաւիթի ըսաւ. «Բարձրացի՛ր, քանի որ Փղշտացիները անշուշտ քու ձեռքդ պիտի մատնեմ»: 20 Այն ատեն Դաւիթ Բահաղ-Փարասին գնաց. Դաւիթ զանոնք հոն զարկաւ եւ ըսաւ. «Տէրը թշնամիներս իմ առջեւս պատահեց, ինչպէս ջուրերը թումբերը կը պատռեն»: Հետեւաբար այդ տեղին անունը՝ Բահաղ-Փարասին կոչուեցաւ:

21 Փղշտացիները հոն լքեցին իրենց կուռքերը. Դաւիթ եւ իր մարդիկն ալ զանոնք տարին:

22 Փղշտացիները վերստին բարձրացան ու Ռափայիցներու հովիտին մէջ տարածուեցան: 23 Երբ Դաւիթ Տէրոջ հարցուց, ան ըսաւ. «Մի՛ բարձրանար. հապա անոնց ետեւէն դառնալով՝ թթենիներուն դիմաց անոնց դէմ գնա: 24 Երբ թթենիներուն գագաթը քալուածքի ձայն մը լսես, այն ատեն սլացիր, քանի որ այն ատեն Տէրը քու առջեւէդ դուրս ելած պիտի ըլլայ՝ Փղշտացիներուն բանակը զարնելու համար»: 25 Ուստի Դաւիթ այնպէս ըրաւ, ինչպէս Տէրը իրեն հրամայեց, ու Փղշտացիները զարկաւ՝ Գաբայէն Բմինջեւ Գազեր՝:

ՈՒՒՏԻՆ ՏԱՊԱՆԱԿԸ ԿԸ ՓՈՒԱԴՐՈՒԻ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

(Ա. Մնաց. 13. 1-14: 15. 25-16. 6, 43)

6

Դաւիթ անգամ մըն ալ Իսրայէլի բոլոր ընտիր մարդիկը հաւաքեց – երեսուն հազար անձ: 2 Դաւիթ իրեն հետ եղող ամբողջ ժողովուրդով կանգնեցաւ եւ Յուդայի Բահաղը գնաց, որպէսզի անկէ Աստուծոյ տապանակը բարձրացնէ, որուն վրայ անուն մը կոչուած է, քերովբէներուն վրայ բազմող զօրքերու Տէրոջ անունը: 3 Աստուծոյ տապանակը նոր սայլի մը վրայ դրին, ու զայն բլուրին վրայ եղող Աբինադաբի տունէն փոխադրեցին: Աբինադաբի որդիները՝ Ոզա եւ Աքիով՝ այդ նոր սայլը կը վարէին: 4 Ջայն Աստուծոյ տապանակին հետ հանեցին բլուրին վրայ եղող Աբինադաբի տունէն. Աքիով տապանակին առջեւէն կ'երթար, 5 իսկ Դաւիթ եւ Իսրայէլի ամբողջ տունը Տէրոջ առջեւ կը խայտային՝ եղեւնափայտէ շինուած ամէն տեսակ նուագարաններով, քնարներով, տաւիղներով, թմբուկներով, դափերով ու ծնծղաներով:

6 Երբ Նաքոնի կալը հասան, Ոզա իր ձեռքը Աստուծոյ տապանակին երկարեց եւ զայն բռնեց, քանի որ եզները զայն ծռած էին: 7 Ուստի Տէրոջ բարկութիւնը Ոզայի դէմ

Գ Այսինքն՝ տէր կամ տեղ խրամատներու  
Կ Եբբ.՝ վերստին անգամ մըն ալ  
Զ Եբբ.՝ պէքեաներուն  
Է Եբբ.՝ մինչեւ Գազեր հասնիս

բորբոքեցաւ, եւ Աստուած զայն հոն զարկաւ՝ **իր** թերացումին համար, ու հոն մեռաւ՝ Աստուծոյ տապանակին քով: **8** Դաւիթ <sup>ա</sup>տրտմեցաւ, որովհետեւ Տէրը Ոգան <sup>բ</sup>հարուածով զարկաւ՝. ուստի այդ տեղին անունը մինչեւ այսօր <sup>գ</sup>Փարէս-Ոգա կոչուեցաւ: **9** Դաւիթ այդ օրը Տէրոջմէն վախցաւ, եւ ըսաւ. «Տէրոջ տապանակը ի՞նչպէս քովս մտնէ»: **10** Հետեւաբար Դաւիթ Տէրոջ տապանակը իր քով՝ Դաւիթի քաղաքը՝ չուզեց <sup>դ</sup>տանիլ. հապա Դաւիթ զայն Գեթացի Աբդեդոմի տունը դարձուց: **11** Տէրոջ տապանակը Գեթացի Աբդեդոմի տունը երեք ամիս մնաց, ու Տէրը Աբդեդոմը եւ անոր ամբողջ տունը օրհնեց:

**12** Դաւիթ թագաւորին պատմեցին. «Աստուծոյ տապանակին պատճառով՝ Տէրը Աբդեդոմի տունն ու անոր ամբողջ ունեցածը օրհնեց»: Ուստի Դաւիթ գնաց եւ Աստուծոյ տապանակը Աբդեդոմի տունէն ուրախութեամբ Դաւիթի քաղաքը բարձրացուց: **13** Երբ Տէրոջ տապանակը կրողները վեց քայլ յառաջացան, արջառներ ու պարարտ **գուարակներ** զոհեց: **14** Դաւիթ Տէրոջ առջեւ ամբողջ ոյժով կը կաքաւէր. Դաւիթ կտաւէ՝ <sup>ե</sup>եփուտ հագած՝ էր: **15** Դաւիթ եւ Իսրայէլի ամբողջ տունը՝ Տէրոջ տապանակը **ուրախութեան** գոչիւնով ու շեփորներու ձայնով բարձրացուցին: **16** Երբ Տէրոջ տապանակը Դաւիթի քաղաքը մտաւ, Սաւուղի աղջիկը՝ Մեղքող պատուհանէն նայեցաւ, եւ տեսաւ թէ Դաւիթ թագաւորը Տէրոջ առջեւ ուստոստելով կը կաքաւէ. ուստի զայն իր սիրտին մէջ արհամարհեց: **17** Տէրոջ տապանակը բերին ու զայն իր տեղը դրին, այն վրանին մէջ՝ որ Դաւիթ անոր համար լարած էր: Դաւիթ Տէրոջ առջեւ ողջակէզներ եւ խաղաղութեան **զոհեր** մատուցանեց: **18** Երբ Դաւիթ ողջակէզներն ու խաղաղութեան **զոհերը** մատուցանելը ավարտեց, զօրքերու Տէրոջ անունով ժողովուրդը օրհնեց: **19** Ապա Իսրայէլի ամբողջ բազմութեան, թէ՛ **այդ** մարդոց եւ թէ՛ կիներուն, ամբողջ ժողովուրդին՝ իւրաքանչիւրին մէկ <sup>զ</sup>նկանակ, կտոր մը **միս** ու չամիչով կարկանդակ մը բաժնեց. յետոյ ամբողջ ժողովուրդը գնաց՝ իւրաքանչիւրը իր տունը:

**20** Դաւիթ անկէ վերադարձաւ՝ իր տունը օրհնելու համար: Սաւուղի աղջիկը՝ Մեղքող դուրս ելաւ Դաւիթը դիմաւորելու, եւ ըսաւ. «Իսրայէլի թագաւորը ի՞նչ փառաւոր էր այսօր, **ինք** որ իր ծառաներուն աղախիսներուն աչքերուն առջեւ ինքզինք մերկացուց այսօր՝ ինչպէս դատարկապորտներէն մէկը ինքզինք կը մերկացնէ»: **21** Դաւիթ Մեղքողի ըսաւ. «Ես այն Տէրոջ առջեւ **պարեցի**, որ զիս քու հօրմէդ եւ անոր ամբողջ տունէն նախընտրեց, ու զիս Տէրոջ ժողովուրդին՝ Իսրայէլի վրայ առաջնորդ նշանակեց: **Այո՛**, ես **այս** Տէրոջ առջեւ կը խայտամ: **22** Ասկէ ա՛լ անելի է՝ անարգ պիտի ըլլամ, եւ իմ աչքերուս **առջեւ** պիտի նուաստանամ. իսկ **այդ** քու ըսած աղախիսներուդ առջեւ պիտի փառաւորուիմ»: **23** Սաւուղի աղջիկը՝ Մեղքող մինչեւ իր մահուան օրը զաւակ չծնաւ:

ՆԱԹԱՆԻ ՊԱՏԳԱՄԸ ԴԱՒԻԹԻ

<sup>ա</sup> Եբր.՝ բորբոքեցաւ

<sup>բ</sup> Եբր.՝ պատռուածքով պատռեց

<sup>գ</sup> Այսինքն՝ Ոգայի հարուածը, կամ՝ Ոգայի խրամատը

<sup>դ</sup> Եբր.՝ շեղեցնել

<sup>ե</sup> Եբր.՝ եփուտով գօտելորուած

<sup>զ</sup> Եբր.՝ հացի կարկանդակ

<sup>է</sup> Եբր.՝ թեթեւ

7

Երբ թագաւորը իր տունը բնակեցաւ, ու Տէրը զինք իր շուրջը եղող բոլոր թշնամիներէն ազատելով հանգստացուց, 2 թագաւորը Նաթան մարգարէին ըսաւ. «Նայէ՛, կ'աղերսեմ՝ ես մայրիկի փայտէ կառուցանուած տան մը մէջ կը բնակիմ, իսկ Աստուծոյ տապանակը փրանի մէջ կեցած է»։ 3 Նաթան թագաւորին պատասխանեց. «Գնա՛, սիրտիդ մէջ եղած ամէն ինչ ըրէ, քանի Տէրը քեզի հետ է»։

4 Նոյն գիշերը <sup>Բ</sup>Տէրը խօսեցաւ՝ Նաթանի՝ ըսելով. 5 «Գնա՛, իմ ծառայիս՝ Դաւիթի ըսէ՛. “Տէրը սա՛ կը յայտարարէ. “Դո՞ւն ինծի տուն պիտի կառուցանես, որ մէջը բնակիմ: 6 Արդարեւ Իսրայէլի որդիները Եգիպտոսէն բարձրացուցած օրէս մինչեւ այսօր՝ տան մէջ չբնակեցայ, հապա վրանով ու խորանով շրջեցայ: 7 Ամէն ուր որ շրջեցայ Իսրայէլի բոլոր որդիներուն հետ, միթէ խօսք մը ըսի՞ Իսրայէլի տոհմերէն որեւէ մէկուն, որուն պատուիրեր էի իմ ժողովուրդս՝ Իսրայէլը հովուել. արդեօք ըսի՞. «Ինչո՞ւ ինծի մայրիկ փայտէ տուն մը չկառուցանեցիք»՝»։ 8 Հիմա իմ ծառայիս՝ Դաւիթի սա՛ ըսէ՛. “Զօրքերու Տէրը սա՛ կը յայտարարէ. “Ե՛ս քեզ արօտավայրէն՝ ոչխարներու ետեւէն առի, որպէսզի իմ ժողովուրդիս՝ Իսրայէլի վրայ առաջնորդ ըլլաս: 9 Ո՛ւր որ կ'երթայիր՝ քեզի հետ էի. քու առջեւէդ բոլոր թշնամիներդ կոտորեցի, ու երկրի վրայ եղող մեծերուն անունին պէս մեծցուցի քու անունդ: 10 Իմ ժողովուրդիս՝ Իսրայէլի ալ տեղ մը պիտի որոջեմ ու զայն պիտի տնկեմ, որ իր տեղը բնակի եւ ա՛լ չսասանի: Անիրաւութեան որդիները առաջուան պէս անգամ մըն ալ պիտի չտառապեցնեն զայն, 11 ինչպէս իմ ժողովուրդիս՝ Իսրայէլի վրայ դատաւորներ Գնշանակած օրէս ի վեր եղաւ: Զեզ բոլոր թշնամիներէդ ազատելով հանգստացուցի, ու Տէրը քեզի կ'իմացնէ թէ Տէ՛րը քեզի տուն պիտի շինէ: 12 Երբ քու օրերդ լրանան եւ հայրերուդ հետ քնանաս, քեզմէ ետք՝ քու ընդերքէդ ելլող զարմդ պիտի բարձրացնեմ ու անոր թագաւորութիւնը պիտի հաստատեմ: 13 Անիկա՛ իմ անունիս տուն պիտի կառուցանէ, եւ անոր թագաւորութեան գահը յաւիտեան պիտի հաստատեմ: 14 Ես անոր հայր պիտի ըլլամ, ան ալ ինծի որդի պիտի ըլլայ: Եթէ անօրէնութիւն գործէ, ես զայն մարդոց գաւազանովն ու մարդոց որդիներուն հարուածներով պիտի Դպատժեմ. 15 բայց իմ ողորմութիւնս անկէ պիտի չհեռացնեմ, ինչպէս Սաւուղէ հեռացուցի եւ զայն քու առջեւէդ վռնտեցի: 16 Զու տունդ ու թագաւորութիւնդ յաւիտեան պիտի հաստատուին քու առջեւդ, եւ գահդ յաւիտեան անշարժ պիտի ըլլայ”»։ 17 Նաթան այս բոլոր խօսքերուն եւ այս ամբողջ տեսիլքին համաձայն խօսեցաւ Դաւիթի:

ԴԱՒԻԹԻ ԾՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԱՂՕԹԸԸ

18 Այն ատեն Դաւիթ թագաւորը գնաց, Տէրոջ ներկայացաւ եւ ըսաւ. «Ո՛վ Տէր Եհովա, ես ո՞վ եմ ու իմ տունս ի՞նչ է, որ զիս մինչեւ հոս բերիր: 19 Սակայն ասիկա ալ քու

<sup>ա</sup> Երբ.՝ վարագոյրներու  
<sup>բ</sup> Երբ.՝ Տէրոջ խօսքը եղաւ  
<sup>գ</sup> Երբ.՝ պատուիրած  
<sup>դ</sup> Երբ.՝ կշտամբեմ  
<sup>ե</sup> Երբ.՝ չհեռանայ

աչքերուդ պզտիկ ճառագայտ, ո՛վ Տէր Եհովա, եւ քու ծառայիդ տան մասին հեռաւոր ժամանակի համար ալ խօսեցար: Մարդոց սովորութիւնը ասիկա<sup>օ</sup> է արդեօք, ո՛վ Տէր Եհովա: **20** Դաւիթ ալ ի՞նչ ըսէ քեզի. որովհետեւ դուն, ո՛վ Տէր Եհովա, քու ծառայ կը ճանչնաս: **21** Այս բոլոր մեծագործութիւնները քու խօսքիդ պատճառով ու քու սիրտիդ **փափաքին** համաձայն կատարեցիր, որպէսզի ծառայիդ գիտցնես: **22** Ուստի **ո՛րջափ** մեծ ես, ո՛վ Տէր Աստուած. արդարեւ ո՛չ մէկը քեզի նման է, եւ քեզմէ զատ **ուրիշ** Աստուած չկայ՝ մեր ականջներով մեր բոլոր լսածներուն համաձայն: **23** Ո՞ր ազգը երկրի վրայ քու ժողովուրդիդ՝ Իսրայէլի նման է, որուն համար **նոյնիցքն** Աստուած եկաւ զայն փրկելու՝ որպէսզի իրեն ժողովուրդ ընէ ու իրեն **մեծ** անուն վաստկի. էանոնց համար քու երկրիդ մէջ այս ահաւոր մեծագործութիւնները կատարեցիր, քեզի համար Եգիպտոսէն ազատած ժողովուրդիդ առջեւէն **վռնտելով** ազգերը եւ անոնց աստուածները: **24** Քու ժողովուրդի՝ Իսրայէլը յաւիտեան քեզի ժողովուրդ հաստատեցիր, ու դուն, ո՛վ Տէր, անոնց Աստուածը եղար: **25** Ուստի հիմա, ո՛վ Տէր Աստուած, քու ծառայիդ մասին ու անոր տան մասին ըսած խօսքդ յաւիտեան հաստատէ, եւ ըրէ՛ ինչպէս ըսիր: **26** Քու անունդ յաւիտեան թող մեծնայ, ու ըսեն. “Զօրքերու Տէրը Իսրայէլի վրայ Աստուած է՛. եւ ծառայիդ՝ Դաւիթի տունը քու առջեւ անշարժ **մնայ**: **27** Արդարեւ դո՛ւն, ո՛վ զօրքերու Տէր, Իսրայէլի՝ Աստուած, ծառայիդ ըյայտնեցիր՝ ըսելով. “Քեզի տուն պիտի կառուցանեմ՛. հետեւաբար ծառայ իր սիրտին մէջ **համարձակութիւն** գտաւ այս աղօթքը քեզի թուղղելու: **28** Եւ հիմա, ո՛վ Տէր Եհովա, դո՛ւն ես այդ Աստուածը. քու խօսքերդ ճշմարիտ են, ու դո՛ւն ծառայիդ խոստացար այս բարիքը: **29** Ուստի հիմա բարեհաճէ՛ ծառայիդ տունը օրհնել, որպէսզի յաւիտեան քու առջեւ ըլլայ. արդարեւ դո՛ւն խօսեցար, ո՛վ Տէր Եհովա, եւ քու օրհնութեամբդ ծառայիդ տունը թող յաւիտեան օրհնեա՛լ ըլլայ»:

ԴԱԻԻԹԻ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿՆԵՐԸ  
(Ա. Մնաց. 18. 1-17)

8

Ատկէ ետք՝ Դաւիթ Փղշտացիները զարկաւ ու զանոնք ընկճեց: Դաւիթ Փղշտացիներուն ձեռքէն Մեթեկամման առաւ. **2** նաեւ Մովաբը զարկաւ, եւ զանոնք գետինը պառկեցնելով՝ զանոնք լարով չափեց. երկու լարով չափեց՝ մեռցնելու համար, ու **մէկ** ամբողջ լարով՝ ողջ պահելու: Մովաբացիները Դաւիթի “հարկատու հպատակներ եղան”: **3** Դաւիթ Սուբայի թագաւորը, Ռուբի որդին՝ Ադրազարը զարկաւ, երբ Եփրատ գետին վրայ իր թիշխանութիւնը հաստատելու՝ կ’երթար: **4** Դաւիթ անկէ հազար եօթը հարիւր ձիաւոր եւ քսան հազար հետեւակ զօրք բռնեց: Դաւիթ բոլոր ՚կառքի ձիերուն ջիղերը կտրեց, բայց

---

<sup>օ</sup> Եբր.՝ եղաւ  
<sup>կ</sup> Եբր.՝ ձեզի  
<sup>ը</sup> Եբր.՝ ականջը բացիր  
<sup>թ</sup> Եբր.՝ աղօթելու  
<sup>ւ</sup> Եբր.՝ հպատակեցան եւ ընծայ բերին  
<sup>բ</sup> Եբր.՝ ձեռքը դարձնելու  
<sup>գ</sup> Եբր.՝ մարդ

անոնցմէ միայն հարիւր ձի իրեն համար պահեց՝: 5 Դամասկոսի Ասորիները Սուբայի թագաւորին՝ Ադրազարի օգնութեան Գհասան. բայց Դաւիթ Ասորիներէն քսաներկու հազար մարդ զարկաւ: 6 Դաւիթ Դամասկոսի Սուրիային մէջ պահակազօրքեր դրաւ, եւ Ասորիները Դաւիթի հարկատու հպատակներ եղան: Դաւիթ ուր որ կ'երթար՝ Տէրը էիրեն յաղթութիւն կու տար՝: 7 Դաւիթ Ադրազարի ծառաներուն ոսկիէ վահանները գրաւեց, ու զանոնք Երուսաղէմ բերաւ: 8 Ադրազարի քաղաքներէն՝ Բեթահէն եւ Բերոթայէն՝ Դաւիթ թագաւորը յոյժ շատ պղինձ գրաւեց:

9 Երբ Եմաթի թագաւորը՝ Թովու լսեց թէ Դաւիթ Ադրազարի բոլոր զօրագունդերը զարկեր է, 10 Թովու իր որդին՝ Յովրամը Դաւիթ թագաւորին ղրկեց, որպէսզի անոր Պորպիսութիւնը հարցնէ եւ զինք զնորհաւորէ, Ադրազարի դէմ պատերազմելուն ու զայն զարնելուն համար. (արդարեւ Ադրազար Թովուի դէմ կը պատերազմէր:)  
Յովրամ իրեն հետ արծաթէ անօթներ, ոսկիէ անօթներ եւ պղինձէ անօթներ իբերաւ: 11 Դաւիթ թագաւորը զանոնք ալ Տէրոջ ջնծայեց, միւս ընծայած արծաթին ու ոսկիին հետ, որոնք իր նուաճած բոլոր ազգերէն գրաւած էր. 12 Սուրիայէն, Մովաբէն, Ամմոնի որդիներէն, Փղշտացիներէն, Ամաղէկէն, եւ Սուբայի թագաւորին՝ Ռուբի որդիին՝ Ադրազարի աւարէն: 13 Երբ Դաւիթ Աղի ձորին մէջ տասնութ հազար Ասորիներ զարկաւ ու վերադարձաւ, մեծ անուն վաստկեցաւ: 14 Եդովմի մէջ պահակազօրքեր դրաւ. ամբողջ Եդովմի երկրին մէջ պահակազօրքեր դրաւ, եւ բոլոր Եդովմայեցիները Դաւիթի ծառայ եղան: Դաւիթ ուր որ կ'երթար, Տէրը իրեն յաղթութիւն կու տար:

15 Դաւիթ ամբողջ Իսրայէլի վրայ թագաւորեց: Դաւիթ իր ամբողջ ժողովուրդին իրաւունք եւ արդարութիւն կը կիրարկէր: 16 Շարունհեայի որդին՝ Յովաբ զօրքերուն վրայ նշանակուած էր. Աքիղուդի որդին՝ Յովսափատ Դիւանադպիր էր. 17 Աքիտովբի որդին՝ Սադովկ ու Աբիաթարի որդին՝ Աքիմելէք քահանաներ էին. Սարայիա ատենադպիր էր. 18 Յովիադայի որդին՝ Բանեա Զերեթիներուն ու Փելեթիներուն վրայ նշանակուած էր. իսկ

<sup>7</sup> Կամ՝ կառքերը քակեց, բայց անոնցմէ միայն հարիւր կառք պահեց

<sup>8</sup> Եբր.՝ Արամացիները, ալսիւնքն՝ Սուրիացիները

<sup>9</sup> Եբր.՝ եկան

<sup>10</sup> Եբր.՝ զինք կ'ազատէր

<sup>11</sup> Կամ՝ Ադորամը

<sup>12</sup> Եբր.՝ խաղաղութիւնը

<sup>13</sup> Եբր.՝ օրհնէ

<sup>14</sup> Եբր.՝ ունէր

<sup>15</sup> Եբր.՝ սրբացուց

<sup>16</sup> Կամ՝ Եդովմայեցիներ

<sup>17</sup> Եբր.՝ յիշատակութիւններու դպիր

<sup>18</sup> Ալսիւնքն՝ Ընտիր զինուորներու գունդին

<sup>19</sup> Ալսիւնքն՝ Պահապան զինուորներու գունդին



Դաւիթի որդիները ձնախարարներ էին:

ԴԱԻԹ ԵՒ ՄԵՄՓԻՐՈՍԹԷ

9

Դաւիթ ըսաւ. «Տակաւին Սաւուղի տունէն մնացած մարդ մը կա՞յ, որ Յովնաթանի սիրոյն համար՝ անոր հետ կարեկցութեամբ վարուիմ»: 2 Սաւուղի տունէն Սիբա անունով ծառայ մը կար. զայն Դաւիթի կանչեցին: Թագաւորը անոր ըսաւ. «Սիբան դո՞ւն ես»: Ան ալ ըսաւ. «Ծառադ եմ»: 3 Թագաւորը ըսաւ. «Ա՛յ Սաւուղի տունէն մնացած մարդ չկա՞յ, որպէսզի անոր հետ Աստուծոյ կարեկցութեամբ վարուիմ»: Սիբա թագաւորին ըսաւ. «Տակաւին Յովնաթանէ ոտքերը կաղ որդի մը մնաց»: 4 Թագաւորը անոր ըսաւ. «Անկկա ո՞ւր է»: Սիբա թագաւորին ըսաւ. «Ահա՛ անկկա Լադաբարի մէջ՝ Ամիէլի որդիին Մաքիրի տունն է»: 5 Դաւիթ թագաւորը մարդ ղրկեց, ու զայն Լադաբարէ՝ Ամիէլի որդիին Մաքիրի տունէն բերաւ: 6 Երբ Մեմփիբոսթէ, Սաւուղի որդիին՝ Յովնաթանի որդին, Դաւիթի եկաւ, երեսին վրայ ինկաւ ու երկրպագեց: Դաւիթ ըսաւ. «Մեմփիբոսթէ՛»: Ան ալ պատասխանեց. «Ահա՛ քու ծառադ»: 7 Դաւիթ անոր ըսաւ. «Մի՛ վախնար, քանի որ քու հօրդ՝ Յովնաթանի սիրոյն համար անշուշտ քեզի հետ կարեկցութեամբ պիտի վարուիմ. քու հօրդ՝ Սաւուղի բոլոր արտերը քեզի պիտի վերադարձնեմ, ու դուն շարունակ իմ սեղանս հաց պիտի ուտես»: 8 Ան երկրպագեց եւ ըսաւ. «Զու ծառադ ո՞վ է, որ ինծի պէս մեռած շունի մը վրայ նայեցար»: 9 Իսկ թագաւորը Սաւուղի սպասաւորը՝ Սիբան կանչեց, ու անոր ըսաւ. «Սաւուղի եւ անոր տան ամբողջ ստացուածքը՝ քու տիրոջդ որդիին տուի: 10 Դուն, որդիներդ ու ծառաներդ իրեն համար մշակեցէ՛ք հողը, եւ բե՛ր իրեն անոր պտուղը, որպէսզի քու տիրոջդ որդին ուտելու հաց ունենայ. իսկ քու տիրոջդ որդին՝ Մեմփիբոսթէ շարունակ իմ սեղանս հաց պիտի ուտէ»: Սիբա տասնհինգ որդի ու քսան ծառայ ունէր: 11 Սիբա թագաւորին ըսաւ. «Իմ տէրս՝ թագաւորը քու ծառայիդ ինչ որ հրամայեց, քու ծառադ այնպէս պիտի ընէ»: «Բայց Մեմփիբոսթէ, – ըսաւ Դաւիթ, – թագաւորին որդիներէն մէկուն պէս՝ իմ սեղանս հաց պիտի ուտէ»: 12 Մեմփիբոսթէ պզտիկ որդի մը ունէր, որուն անունը Սիքա էր. բոլոր անոնք՝ որ Սիբայի տունը կը բնակէին, Մեմփիբոսթէի ծառաներն էին: 13 Մեմփիբոսթէ երուսաղէմ բնակեցաւ, քանի որ շարունակ թագաւորին սեղանը հաց կ’ուտէր. ան իր երկու ոտքերով կաղ էր:

ԴԱԻԹ ԿԸ ՅԱՂԹԷ ԱՄՄՈՆԱՅԻՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԱՍՈՐԻՆԵՐՈՒՆ

10

Ատկէ ետք՝ Ամմոնի որդիներուն թագաւորը մեռաւ, եւ անոր որդին՝ Անոն անոր տեղ թագաւոր եղաւ: 2 Դաւիթ ըսաւ. «Նաասի որդիին՝ Անոնի հետ կարեկցութեամբ վարուիմ, ինչպէս անոր հայրը ինծի հետ կարեկցութեամբ վարուեցաւ»: Ուստի Դաւիթ իր ծառաները անոր ղրկեց, որպէսզի զայն իր հօր համար մխիթարեն՝: Երբ Դաւիթի ծառաները Ամմոնի որդիներուն երկիրը հասան, 3 Ամմոնի որդիներուն իշխանաւորները իրենց տիրոջ՝ Անոնի ըսին. «ԲԿը կարծե՞ս՝ թէ Դաւիթ քու հայրդ պատուելու համար քեզի

<sup>2</sup> Եբբ.՝ քահանաներ

<sup>3</sup> Եբբ.՝ ղրկեց զայն մխիթարելու իր ծառաներուն ձեռքով՝ իր հօր համար

<sup>4</sup> Եբբ.՝ Զու աչքերուդ կը թուի՞



մխիթարիչներ ղրկեց: Միթէ Դաւիթ իր ծառաները քեզի չղրկե՞ց, որպէսզի քաղաքը հետագօտեն ու գայն լրտեսեն, **յետոյ** գայն կործանէ»: **4** Անոն ալ Դաւիթի ծառաները բռնեց, անոնց մօրուքին կէսը ածիլել տուաւ, նաեւ անոնց հանդերձները կէսէն կտրել տուաւ՝ մինչեւ յետոյքը, եւ **այդպէս** զանոնք ղրկեց: **5** Երբ **ասիկա** Դաւիթի պատմուեցաւ, **մարդ** ղրկեց՝ զանոնք դիմաւորելու, քանի որ այդ մարդիկը յոյժ խայտառակուած էին: Թագաւորը ըսաւ. «Երիքո՛վ կեցէք՝ մինչեւ որ ձեր մօրուքը աճի, ու **յե՛տոյ** վերադարձէք»:

**6** Ամմոնի որդիները տեսան թէ Դաւիթի Գատելի եղան: Ուստի Ամմոնի որդիները **մարդ** ղրկեցին, եւ Բեթրոհոբի Ասորիներէն ու Սուբայի Ասորիներէն՝ քսան հազար հետեւակ, Մաաքայի թագաւորէն՝ հազար մարդ, եւ Դիստովբէ տասներկու հազար մարդ վարձեցին: **7** Երբ Դաւիթ ասիկա լսեց, Յովաբն ու բոլոր զօրաւոր զօրքերը ղրկեց: **8** Ամմոնի որդիները դուրս ելան եւ **քաղաքին** դրան մուտքին առջեւ պատերազմի շարուեցան, բայց Սուբայի ու Րոհհոբի Ասորիները, Դիստովբ եւ Մաաքա՝ դաշտին մէջ՝ զատ **կայնած** էին: **9** Երբ Յովաբ տեսաւ թէ պատերազմին ճակատը առջեւէն ու ետեւէն իր վրայ կը հասնի, Իսրայէլի ամբողջ ընտրանիէն **մարդիկ** ընտրեց եւ Ասորիներուն դէմ պատերազմի շարեց: **10** Մնացած ժողովուրդն ալ իր եղբօր՝ Աբեսսայի ձեռքը յանձնեց, որպէսզի Ամմոնի որդիներուն դիմաց շարէ: **11** Ապա ըսաւ. «Եթէ Ասորիները ինծի յաղթեն՝ Գինծի օգնութեան հասիր՝. իսկ եթէ Ամմոնի որդիները քեզի յաղթեն, ե՛ս քեզի օգնութեան պիտի հասնիմ: **12** Էջաջասի՛րտ եղիր՝, ու մեր ժողովուրդին համար եւ մեր Աստուծոյն քաղաքներուն համար ուժովնա՛նք. ու Տէրը Իրեն հաճելի՝ եղածը թող ընէ»: **13** Յովաբ իրեն հետ եղող ժողովուրդով Ասորիներուն մօտեցաւ՝ որպէսզի անոնց դէմ պատերազմի. բայց անոնք իր առջեւէն փախան: **14** Ամմոնի որդիները՝ Ասորիներուն փախչիլը տեսնելով՝ իրենք ալ Աբեսսայի առջեւէն փախան, եւ քաղաքը մտան: Յովաբ Ամմոնի որդիներէն վերադարձաւ ու Երուսաղէմ եկաւ:

**15** Երբ Ասորիները տեսան թէ Իսրայէլի առջեւ պարտուեցան, հաւաքուեցան: **16** Ադրազար **մարդ** ղրկեց ու Գետին միւս կողմը եղող Ասորիները ՞ոտքի հանեց, եւ Էլամ եկան. անոնց առջեւէն Ադրազարի զօրագլուխը՝ Սովբակ **կ'երթար**: **17** Երբ Դաւիթի պատմեցին, ամբողջ Իսրայէլը հաւաքելով՝ Յորդանանէն անցաւ ու Էլամ հասաւ: Ասորիները Դաւիթի դիմաց շարուեցան, եւ անոր դէմ պատերազմեցան: **18** Բայց Ասորիները Իսրայէլի առջեւէն փախան. Դաւիթ Ասորիներէն եօթը հարիւր կառքի **զօրք** ու քառասուն հազար ձիաւոր ջարդեց, եւ անոնց զօրագլուխը՝ Սովբակը զարկաւ, որ հոն մեռաւ: **19** Ադրազարի հպատակ եղած բոլոր թագաւորները, երբ տեսան թէ Իսրայէլի առջեւ պարտուեցան, Իսրայէլի հետ խաղաղութիւն ըրին ու անոր հպատակեցան: Ասորիները ատկէ ետք Ամմոնի որդիներուն օգնութեան հասնելու կը վախճային:

<sup>4</sup> Եբբ.՝ գարշահոտ

<sup>7</sup> Կամ՝ Տովբի մարդոցմէն

<sup>8</sup> Եբբ.՝ Տովբի եւ Մաաքայի մարդիկը

<sup>9</sup> Եբբ.՝ զիս ազատէ՛

<sup>12</sup> Եբբ.՝ Ուժովցի՛ր

<sup>13</sup> Եբբ.՝ իր աչքերուն լաւ

<sup>16</sup> Եբբ.՝ դուրս

11

«Չեսուեալ տարին», թագաւորներուն Քպատերազմելու ատենը, Դաւիթ Յովաբը եւ անոր հետ իր ծառաներն ու ամբողջ Իսրայէլը ղրկեց, եւ անոնք Ամմոնի որդիները կոտորեցին ու Ռաբբան պաշարեցին. բայց Դաւիթ Երուսաղէմ մնաց: **2** **Օր մը՝** իրիկուան դէմ՝ Դաւիթ իր անկողինէն ելլելով <sup>ա</sup>պալատին տանիքին վրայ կը պտըտէր: Տանիքին վրայէն կին մը տեսաւ՝ որ կը լուացուէր. **այդ** կինը յոյժ վայելուչ տեսք ունէր: **3** Դաւիթ **մարդ** ղրկեց եւ այդ կնոջ մասին <sup>բ</sup>հարցուց: **Իրեն** ըսին. «Ասիկա Բեթսաբէն է, <sup>գ</sup>Էլիամի աղջիկը, Զետացի Ուրիայի կինը»: **4** Դաւիթ պատգամաւորներ ղրկեց՝ զայն բերելու: Երբ ան իր քով եկաւ, **Դաւիթ** անոր հետ պառկեցաւ. ան իր անմաքրութենէն **դեռ նոր** <sup>դ</sup>մաքրուած էր: Յետոյ ան իր տունը վերադարձաւ: **5** Կինը յղացաւ, ու **մարդ** ղրկելով Դաւիթի իմացուց՝ ըսելով. «Յղի եմ»: **6** Դաւիթ **մարդ** ղրկեց Յովաբի՝ **ըսելով**. «Զետացի Ուրիան ինծի՛ ղրկէ»: Յովաբ ալ Ուրիան Դաւիթի ղրկեց: **7** Երբ Ուրիա անոր եկաւ, Դաւիթ Յովաբի <sup>ե</sup>որպիսութիւնը, զօրքին որպիսութիւնը եւ պատերազմին <sup>զ</sup>վիճակը հարցուց: **8** Յետոյ Դաւիթ Ուրիայի ըսաւ. «Տո՛ւնդ իջիր ու ոտքե՛րդ լուա»: Ուրիա թագաւորին տունէն ելաւ, եւ անոր ետեւէն թագաւորէն <sup>ը</sup>պարգեւ գնաց: **9** Բայց Ուրիա իր տիրոջ բոլոր ծառաներուն հետ՝ պալատին մուտքը պառկեցաւ, ու իր տունը չիջաւ: **10** Երբ Դաւիթի պատմեցին թէ «Ուրիա իր տունը չիջաւ», Դաւիթ Ուրիայի ըսաւ. «Դուն ճամբորդութենէ եկած չե՞ս. ինչո՞ւ տունդ չես իջներ»: **11** Ուրիա Դաւիթի ըսաւ. «Տապանակը, Իսրայէլ ու Յուդա <sup>ը</sup>վրաններու մէջ կը կենան, իմ տէրս՝ Յովաբ եւ իմ տիրոջս ծառաները <sup>բ</sup>բաց դաշտի մէջ՝ կը բանակին, իսկ ես ուտելու, խմելու եւ կնոջս հետ պառկելու համար իմ տո՞ւնս երթամ: Դուն կ'ապրի՛ս ու քու անձդ կ'ապրի՛. ես այս բանը չեմ ըներ»: **12** Դաւիթ Ուրիայի ըսաւ. «Այսօ՛ր ալ հոս մնացիր, եւ վաղը քեզ պիտի ղրկեմ»: Ուրիա այդ օրն ու հետեւեալ օրը Երուսաղէմի մէջ մնաց: **13** Դաւիթ հրաւիրեց զայն, եւ ան իր առջեւ կերաւ ու խմեց. **Դաւիթ** զայն գինովցուց: **Ուրիա** իրիկունը իր տիրոջ ծառաներուն քով՝ իր անկողինին մէջ պառկեցաւ, բայց իր տունը

---

<sup>ա</sup> **Եբր.**՝ Տարուան վերադարձին

<sup>բ</sup> **Եբր.**՝ դուրս ելլելու

<sup>գ</sup> **Եբր.**՝ թագաւորին տան

<sup>դ</sup> **Եբր.**՝ որոնեց

<sup>ե</sup> **Կամ**՝ Ամիէլի

<sup>զ</sup> **Եբր.**՝ սրբացուած

<sup>ը</sup> **Եբր.**՝ խաղաղութիւնը

<sup>ը</sup> **Եբր.**՝ խաղաղութիւնը

<sup>բ</sup> **Կամ**՝ կերակուրի բաժին

<sup>զ</sup> **Եբր.**՝ տաղաւարներու

<sup>ը</sup> **Եբր.**՝ դաշտին մակերեսը

չիջաւ: **14** Առտուն Դաւիթ <sup>1</sup>նամակ մը գրեց Յովաբի, եւ Ուրիայի ձեռքով դրկեց: **15** Նամակին մէջ գրեց. «Ուրիան յոյժ սաստիկ պատերազմին <sup>2</sup>ճակատը դրէք ու դուք իրմէ ե՛տ քաշուեցէք, որպէսզի զարնուի եւ մեռնի»: **16** Մինչ Յովաբ քաղաքին վրայ կը հսկէր, Ուրիան դրաւ **այնպիսի** տեղ մը՝ ուր գիտէր թէ կտրիճ մարդիկ կային: **17** Քաղաքին մարդիկը դուրս ելան ու Յովաբի դէմ պատերազմեցան, եւ ժողովուրդէն՝ Դաւիթի ծառաներէն՝ **ոմանք** ինկան. Քետացի Ուրիան ալ մեռաւ: **18** Յովաբ **պատգամաւոր մը** դրկեց ու պատերազմին բոլոր <sup>3</sup>եղելութիւնները Դաւիթի իմացուց: **19** Պատգամաւորին պատուիրեց. «Երբ պատերազմին բոլոր եղելութիւնները թագաւորին պատմելը աւարտես, **20** եթէ թագաւորին ցատումը <sup>4</sup>բորբոքի եւ քեզի ըսէ. “Ինչո՞ւ պատերազմելու համար քաղաքին մօտեցաք. չէի՞ք գիտեր թէ պարիսպէն **նետ** կը նետեն: **21** <sup>5</sup>Յերոբահաղի որդին՝ Աբիմէլէքը ո՞վ մեռցուց. կին մը չէ՞ր, որ պարիսպին վրայէն երկանաքարի կտոր մը նետեց անոր վրայ, եւ ան Թեբէսի մէջ մեռաւ: Ինչո՞ւ պարիսպին մօտեցաք», այն ատեն ըսէ՛. “Քու ծառադ՝ Քետացի Ուրիան ալ մեռաւ»: **22** Պատգամաւորը գնաց, ու Յովաբի բոլոր իրեն պատուիրածը Դաւիթի պատմեց: **23** Պատգամաւորը Դաւիթի ըսաւ. «Ի՛րապէս **այդ** մարդիկը մեզմէ զօրաւոր էին. մեզի դէմ դուրս ելան՝ դաշտը, բայց մենք մինչեւ քաղաքին դուռը <sup>6</sup>զանոնք հալածեցինք”: **24** <sup>7</sup>Աղեղնաւորները պարիսպին վրայէն քու ծառաներուդ **նետեր** նետեցին, եւ թագաւորին ծառաներէն **ոմանք** մեռան. քու ծառադ՝ Քետացի Ուրիան ալ մեռաւ»: **25** Այն ատեն Դաւիթ պատգամաւորին ըսաւ. «Յովաբի սա՛ ըսէ. “Այս բանը “քեզի անհաճոյ” թող չըլլայ. արդարեւ սուրը երբեմն ասիկա կը սպառէ, ու երբեմն՝ անիկա: Քաղաքին դէմ պատերազմը սաստկացո՛ւր եւ զայն փլցո՛ւր»: Դո՛ւն ալ <sup>8</sup>քաջալերէ զինք»: **26** Ուրիայի կինը՝ իր ամուսինին մեռնիլը լսելով՝ ամուսինին համար հեծեծեց: **27** Երբ սուգը անցաւ, Դաւիթ **մարդ** դրկեց ու զայն իր տունը՝ Երուսաղէմ ետնաց. ան իր կինը եղաւ եւ իրեն որդի մը ծնաւ: Բայց Դաւիթի ըրած բանը Տէրոջ <sup>9</sup>անհաճոյ եղաւ:

ՆԱԹԱՆԻ ՊԱՏԳԱՄԸ ԵՒ ԴԱՒԻԹԻ ԶՂՋՈՒՄԸ

12

<sup>1</sup> Եբր.՝ գրութիւն

<sup>2</sup> Եբր.՝ առջեւի՝ կողմը

<sup>3</sup> Եբր.՝ գործերը

<sup>4</sup> Եբր.՝ բարձրանայ

<sup>5</sup> Եբր.՝ Յերոբեսէթ, **այսինքն**՝ Ամօթալի բանը թող ջատագովէ

<sup>6</sup> Եբր.՝ անոնց վրայ էինք

<sup>7</sup> Եբր.՝ Նետաձիգները

<sup>8</sup> Եբր.՝ աչքերուդ գէշ

<sup>9</sup> Եբր.՝ ուժովցուր

<sup>1</sup> Եբր.՝ հաւաքեց

<sup>6</sup> Եբր.՝ աչքերուն գէշ

Տէրը Նաթանը Դաւիթի ղրկեց: Ան ալ իր քով գնաց եւ իրեն ըսաւ. «Քաղաքի մը մէջ երկու մարդ կար, մէկը՝ հարուստ, ու միւսը՝ թշուառ: **2** Հարուստը յոյժ շատ ոչխարներ եւ արջառներ ունէր. **3** թշուառը ոչինչ ունէր, բացի պզտիկ **էգ** գառնուկէ մը, որ գներ էր ու «կը սնուցանէր»: **Գառնուկը** անոր քով եւ անոր որդիներուն հետ մեծցաւ: Անոր պատառէն կ'ուտէր, անոր բաժակէն կը խմէր, անոր ծոցը կը պառկէր, եւ աղջիկի մը պէս էր անոր: **4** Ճամբորդ մը եկաւ **այդ** հարուստ մարդուն. ան ալ <sup>բ</sup> չուզեց իր ոչխարներէն ու արջառներէն առնել՝ իրեն եկող ուղեւորին **կերակուր** պատրաստելու, հապա **գնաց այդ** թշուառ մարդուն **էգ** գառնուկը առաւ, եւ գայն իրեն եկող մարդուն համար պատրաստեց»:

**5** Այն ատեն Դաւիթի բարկութիւնը **այդ** մարդուն դէմ չափազանց բորբոքեցաւ, ու Նաթանի ըսաւ. «Տէրը կ'ապրի՝. այդ **բանը** ընող մարդը մեռնելու արժանի է: **6** Այդ **էգ** գառնուկը չորեքպատիկ պիտի հատուցանէ, քանի որ այս բանը ըրաւ եւ չարգահատեցաւ»: **7** Այն ատեն Նաթան Դաւիթի ըսաւ. «Այդ մարդը դո՛ւն ես: Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը սա՛ կը յայտարարէ. «Քեզ Իսրայէլի վրայ ե՛ս թագաւոր օծեցի, ու քեզ Սաւուղի ձեռքէն ե՛ս ազատեցի: **8** Տիրոջդ տունը քեզի տուի, տիրոջդ կիները քու ծոցդ **դրի**, եւ Իսրայէլի ու Յուդայի տունը քեզի տուի. եթէ քիչ **կ'երեւնար**, քեզի Գասնցմէ աւելի բաներ կու տայի»: **9** Ինչո՞ւ Տէրոջ պատուիրանը արհամարհեցիր, անոր Դաւիթի չարիք գործելով. Զետացի Ուրիան սուրով զարկիր, անոր կինը քեզի առիր՝ իբր կին, ու գայն Ամմոնի որդիներուն սուրով սպանցեցիր: **10** Հիմա քու տունէդ սուրը երբեք պիտի չհեռանայ, քանի որ զիս արհամարհեցիր եւ Զետացի Ուրիայի կինը քեզի առիր իբր կին»: **11** Տէրը սա՛ կը յայտարարէ. «Ահա՛ ես քու տունէ՛դ քեզի դէմ չարիք մը պիտի հանեմ. աչքերո՛ւդ առջեւ քու կիներդ պիտի առնեմ ու **գանոնք** քու ընկերիդ պիտի տամ, եւ ան այս արեւի՛ն առջեւ քու կիներուդ հետ պիտի պառկի: **12** Արդարեւ դուն ծածկաբար ըրիր, բայց ես այս բանը ամբողջ Իսրայէլի առջեւ ու արեւի՛ն առջեւ պիտի ընեմ»: **13** Դաւիթ Նաթանի ըսաւ. «Տէրոջ դէմ մեղանչեցի»: Նաթան Դաւիթի ըսաւ. «Տէրն ալ քու մեղքդ Կներեց. պիտի չմեռնիս: **14** Բայց քանի որ այս արարքով Տէրոջ թշնամիներուն **առիթ տուիր զինք** անարգելու, այս քեզի ծնած որդին անշուշտ պիտի մեռնի»:

ԴԱՒԻԹԻ ՈՐԴԻՆ ԿԸ ՄԵՌՆԻ

**15** Նաթան իր տունը գնաց: Տէրը զարկաւ այն գաւազնը՝ որ Ուրիայի կինը Դաւիթի ծներ էր, եւ սաստիկ հիւանդացաւ: **16** Դաւիթ տղեկին համար Աստուծոյ թախանձեց. Դաւիթ ծով պահեց, ու գնաց Գամբողջ գիշերը գետինի վրայ պառկեցաւ»: **17** Անոր տան երէցները կանգնեցան եւ իր քով **գացին**, որպէսզի զինք գետինէն վերցնեն. բայց ինք չուզեց, ու անոնց հետ **հաց** չկերաւ: **18** Եօթներորդ օրը գաւազնը մեռաւ: Դաւիթի ծառաները վախցան գաւակին մեռնիլը անոր իմացնել, քանի որ ըսին. «Ահա՛ երբ գաւազնը ողջ էր՝ անոր խօսեցանք, սակայն մեր խօսքը մտիկ չըրաւ: Ուստի ի՞նչպէս անոր ըսենք. «Զաւակը

<sup>ա</sup> Եբր.՝ կ'ապրեցներ

<sup>բ</sup> Եբր.՝ խնայեց

<sup>գ</sup> Եբր.՝ այսինչ եւ այնինչ բաները կ'աւելցնէի

<sup>դ</sup> Եբր.՝ աչքերուն

<sup>ե</sup> Եբր.՝ անցուց

<sup>զ</sup> Եբր.՝ գետինը գիշերեց

մեռալ՝: Գէշ բան մը պիտի ընէ»: 19 Բայց Դաւիթ տեսաւ թէ իր ծառաները կը փսփսան, եւ Դաւիթ հասկցաւ թէ զաւակը մեռեր է: Ուստի Դաւիթ իր ծառաներուն ըսաւ. «Զաւակը մեռա՞ւ»: Անոնք ալ ըսին. «Մեռաւ»: 20 Այն ատեն Դաւիթ գետինէն ելաւ, լուացուեցաւ, օծուեցաւ, հանդերձները փոխեց, ու Տէրոջ տունը մտնելով՝ երկրպագեց: Յետոյ իր տունը վերադարձաւ, պահանջեց որ իր առջեւ հաց դնեն, եւ կերաւ: 21 Անոր ծառաները իրեն ըսին. «Այս ի՞նչ բան է՝ որ ըրիր. մինչ զաւակը ողջ էր, **անոր համար** ծոմ պահեցիր ու լացիր. իսկ երբ զաւակը մեռաւ, կանգնեցար եւ հաց կերար»: 22 Ան ալ ըսաւ. «Մինչ զաւակը տակաւին ողջ էր՝ ծոմ պահեցի ու լացի, քանի որ ըսի. “Ո՞վ գիտէ, թերեւս Աստուած ինծի ողորմի, եւ զաւակը ապրի»: 23 Բայց հիմա ան մեռած է, ինչո՞ւ ծոմ պահեմ. միթէ կրնամ զայն վերադարձնել: Ես անոր պիտի երթամ, բայց ան ինծի պիտի չվերադառնայ»:

ՍՈՂՈՄՈՆ ԿԸ ԾՆԻ

24 Դաւիթ իր կինը՝ Բեթսաբէն մխիթարեց, անոր քով մտաւ ու անոր հետ պառկեցաւ. ան ալ որդի մը ծնաւ, եւ անոր անունը Սողոմոն կոչեց: Տէրը զայն սիրեց, 25 ու Նաթան մարգարէին <sup>Է</sup>միջոցով **պատգամ** ղրկեց, եւ անոր անունը <sup>Ը</sup>Յեդիդիա կոչեց՝ Տէրոջ համար:

ԴԱՒԻԹ ԿԸ ԳՐԱԻՒՆ ՌԱԲԲԱՆ  
(Ա. Մնաց. 20. 1-3)

26 Յովաբ Ամմոնի որդիներուն Ռաբբային դէմ պատերազմեցաւ, ու թագաւորանիստ քաղաքը գրաւեց: 27 Յովաբ Դաւիթի պատգամաւորներ ղրկեց եւ ըսաւ. «Ռաբբայի դէմ պատերազմեցայ ու ջուրերուն քաղաքը գրաւեցի: 28 Հիմա մնացած ժողովուրդը հաւաքէ՛, քաղաքին դէմ բանակէ՛ եւ զայն գրաւէ, որ քաղաքը ես չգրաւեմ ու անոր վրայ իմ անունս չկոչուի»: 29 Ուստի Դաւիթ ամբողջ ժողովուրդը հաւաքեց, Ռաբբա գնաց եւ անոր դէմ պատերազմելով՝ զայն գրաւեց: 30 Անոնց թագաւորին թագը իր գլուխէն առաւ. ան տաղանդ մը ոսկիի կշիռ ունէր՝ պատուական քարերով **զարդարուած**, ու Դաւիթի գլուխը **դրուեցաւ: Դաւիթ** քաղաքէն յոյժ շատ ատար <sup>Թ</sup>բերաւ, 31 իսկ անոր մէջ եղած ժողովուրդը դուրս հանելով՝ սղոցներու, երկաթէ ցաքաններու եւ երկաթէ կացիներու <sup>ժ</sup>տակ դրաւ՝, ու զանոնք աղիւսի <sup>Ի</sup>փուռէ անցուց՝: Ամմոնի որդիներուն բոլոր քաղաքներուն այսպէս ըրաւ: Յետոյ Դաւիթ ամբողջ ժողովուրդով Երուսաղէմ վերադարձաւ:

ԱՄՆՈՆ ԵՒ ԹԱՄԱՐ

13

Ատկէ ետք՝ **սա՛ պատահեցաւ:** Դաւիթի որդին՝ Աբիսողոմ գեղեցիկ քոյր մը ունէր, որուն անունը Թամար էր. Դաւիթի որդին՝ Ամնոն զայն սիրեց: 2 Ամնոն իր քրոջ՝ Թամարի **սիրոյն**

<sup>Է</sup> Եբր.՝ ձեռքով  
<sup>Ը</sup> Այսինքն՝ Տէրոջ սիրելին  
<sup>Թ</sup> Եբր.՝ դուրս հանեց  
<sup>ժ</sup> Կամ՝ գործին վրայ նշանակեց  
<sup>Ի</sup> Կամ՝ փուռի մէջ աշխատցուց

համար հիւանդանալու չափ տագնապեցաւ. արդարեւ ան կոյս մըն էր, եւ անոր որեւէ բան ընել՝ Ամնոնի «խրթին կը թուէր»<sup>3</sup> Ամնոն Յովնադաբ անունով բարեկամ մը ունէր, որ Դաւիթի եղբօր՝ Սամաայի որդին էր: Յովնադաբ շատ Քիտրագէտ մարդ մըն էր, <sup>4</sup> եւ անոր ըսաւ. «Ո՛վ թագաւորի որդի, դուն ինչո՞ւ այդպէս առտուընէ առտու «կը հալիս»<sup>4</sup> **պատճառը** ինծի չէ՞ս իմացներ»: Ամնոն անոր ըսաւ. «Ես իմ եղբօրս՝ Աբիսողոմի քրոջ Թամարի սիրահարած եմ»: <sup>5</sup> Յովնադաբ անոր ըսաւ. «Անկողիցիդ մէջ պառկէ՛ ու քեզ հիւանդ ձեւացուր. ու երբ հայրդ քեզ տեսնելու գայ, անոր ըսէ՛. “Կ’աղերսե՛մ, իմ քոյրս՝ Թամար ինծի թող գայ ու ինծի հաց կերցնէ. իմ աչքերուս առջեւ կերակուր թող պատրաստէ, որպէսզի տեսնեմ եւ անոր ձեռքէն ուտեմ»<sup>5</sup>: <sup>6</sup> Ամնոն պառկեցաւ ու զինք հիւանդ ձեւացուց. երբ թագաւորը զինք տեսնելու եկաւ, Ամնոն թագաւորին ըսաւ. «Կ’աղերսե՛մ, իմ քոյրս՝ Թամար թող գայ, իմ աչքերուս առջեւ երկու բլիթ պատրաստէ, եւ անոր ձեռքէն ուտեմ»: <sup>7</sup> Դաւիթ տունը **մարդ** դրկեց՝ Թամարի, ըսելով. «Այժմ եղբօրդ՝ Ամնոնի տո՛ւնը գնա ու անոր կերակո՛ւր պատրաստէ»: <sup>8</sup> Թամար իր եղբօր՝ Ամնոնի տունը գնաց. ան պառկած էր: **Խմորի** զանգուած առաւ, շաղեց եւ անոր աչքերուն առջեւ բլիթներ պատրաստեց, ու եփեց: <sup>9</sup> Յետոյ տապակը առաւ եւ անոր առջեւ պարպեց, բայց ան մերժեց ուտել: Ամնոն ըսաւ. «Զովէս ամէն մարդ դո՛ւրս հանեցէք»: Ամէն մարդ անոր քովէն դուրս ելաւ: <sup>10</sup> Ամնոն Թամարի ըսաւ. «Ներքի՛ն սենեակը բեր կերակուրը, որպէսզի ձեռքէդ ուտեմ»: Թամար պատրաստած բլիթները առաւ ու իր եղբօր՝ Ամնոնի տարաւ, ներքին սենեակը, եւ անոր մօտեցուց՝ որպէսզի ուտէ: <sup>11</sup> Իսկ **Ամնոն** զինք բռնեց եւ իրեն ըսաւ. «Եկո՛ւր, քոյրս, ինծի՛ հետ պառկէ»: <sup>12</sup> Ինք անոր պատասխանեց. «Ո՛չ, եղբայրս, զիս մի՛ բռնաբարեր. արդարեւ Իսրայէլի մէջ այդպիսի բան չ’ըլլար: Այդ անզգամութիւնը մի՛ ըներ: <sup>13</sup> Ես իմ նախատինքս ո՞ւր պիտի տանիմ. դուն ալ Իսրայէլի մէջ անզգամներէն մէկուն պէս պիտի ըլլաս: Հիմա կ’աղերսե՛մ, թագաւորի՛ն խօսէ. ան պիտի չ’մերժէ զիս քեզի **տալ**»: <sup>14</sup> Բայց **Ամնոն** անոր խօսքը չուզեց մտիկ ընել. հապա անկէ զօրաւոր ըլլալով՝ զայն բռնաբարեց եւ անոր հետ պառկեցաւ: <sup>15</sup> **Յետոյ** Ամնոն զայն Դաւիթի մօտեցաւ, այնպէս որ անոր հանդէպ ունեցած ատելութիւնը արեւի մեծ էր՝ քան անոր հանդէպ ունեցած սէրը: Ամնոն անոր ըսաւ. «Կանգնէ՛ եւ գնա՛»: <sup>16</sup> Ան ալ իրեն ըսաւ. «Ե՞ղատճառ չկայ»: Զիս վտարելով այս **ըրած** չարիքդ՝ արեւի մեծ է, քան միւսը՝ որ ինծի ըրիր»: Բայց **Ամնոն** անոր մտիկ ընել չուզեց. <sup>17</sup> հապա իրեն զժառայող իր սպասարկուն կանչեց եւ ըսաւ. «Այժմ ասիկա քովէս դո՛ւրս հանէ, ու ետեւէն դո՛ւռը կղպէ»: <sup>18</sup> (Թամար վրան բազմագոյն պատմուճան մը **ունէր**, քանի որ թագաւորին կոյս աղջիկները այսպիսի պարեգօտ կը հագնէին:)<sup>18</sup> Ուստի իր սպասարկուն զայն դուրս հանեց ու ետեւէն դուռը կղպեց: <sup>19</sup> Թամար մոխիր առաւ **եւ** իր գլուխին վրայ **ցանեց**, իր վրայի բազմագոյն պատմուճանը պատռեց, ձեռքը գլուխին վրայ դրաւ ու աղաղակելով գնաց: <sup>20</sup> Անոր

<sup>3</sup> Եբր.՝ աչքերուն խրթին էր

<sup>4</sup> Եբր.՝ իմաստուն

<sup>5</sup> Եբր.՝ վտիտ կ’ըլլաս

<sup>6</sup> Եբր.՝ շատ մեծ ատելութեամբ

<sup>7</sup> Կամ՝ Մի՛ ըներ այդ բանը

<sup>8</sup> Եբր.՝ սպասարկող

<sup>9</sup> Եբր.՝ հանեցէք



եղբայրը՝ Աբիսողոմ անոր ըսաւ. «Արդեօք եղբայրդ՝ Ամնոն քեզի հե՞տ եղաւ: Հիմա, քո՛յրս, լո՛ւռ կեցիր. անհկա քու եղբայրդ է, այս բանին <sup>Ը</sup>ուշադրութիւն մի՛ դարձներ՝»: Ուստի Թամար <sup>Ր</sup>ընկճուած մնաց իր եղբօր՝ Աբիսողոմի տունը: **21** Դաւիթ թագաւորը այս բոլոր բաները լսելով՝ շատ <sup>Ժ</sup>բորբոքեցաւ: **22** Իսկ Աբիսողոմ Ամնոնի հետ ո՛չ լաւ, ո՛չ ալ գէշ **կերպով** խօսեցաւ, քանի որ Աբիսողոմ Ամնոնը կ'ատէր, իր քոյրը՝ Թամարը լլկելուն համար:

ԱԲԻՍՈՂՈՍԻ ՎՐԵԺԸ

**23** Լման երկու տարի **անցնելէն** ետք, երբ Աբիսողոմի **ոչխարները** Եփրեմի մօտ եղող Բահաղ-Ասորի մէջ կը խուզէին, Աբիսողոմ թագաւորին բոլոր որդիները հրաւիրեց: **24** Նաեւ Աբիսողոմ թագաւորին գնաց եւ **անոր** ըսաւ. «Ահա՛ այժմ քու ծառայիդ **ոչխարները** կը խուզեն: Կ'աղերսե՛մ, թագաւորն ու անոր ծառաները քու ծառայիդ հետ թող երթան»: **25** Թագաւորը Աբիսողոմի ըսաւ. «Ո՛չ, որդիս, այժմ բոլորս չերթանք, որպէսզի քու վրադ ծանրութիւն չըլլանք»: **Աբիսողոմ** ստիպեց. բայց **Դաւիթ** երթալ չուզեց, ու զինք օրհնեց: **26** Աբիսողոմ ըսաւ. «Եթէ ոչ՝ կ'աղերսե՛մ, իմ եղբայրս՝ Ամնոն մեզի հետ թող գայ»: Թագաւորը անոր ըսաւ. «Անհկա ինչո՞ւ քեզի հետ երթայ»: **27** Բայց Աբիսողոմ զայն ստիպեց, ուստի Ամնոնը եւ թագաւորին բոլոր որդիները իրեն հետ դրկեց: **28** Աբիսողոմ իր սպասաւորներուն պատուիրեց. «Այժմ նայեցէ՛ք. երբ Ամնոնի սիրտը գինիէն զուարթանայ, ու ես ձեզի ըսեմ. “Ամնոնը գարկէ՛ք, գայն մեռցուցէ՛ք: Մի՛ վախճաք. ես չե՛մ որ ձեզի պատուիրեցի: Ուժովցէ՛ք եւ <sup>Ի</sup>կտրի՛ճ եղէք»: **29** Աբիսողոմի սպասաւորները Աբիսողոմի պատուիրածին համաձայն ըրին Ամնոնի: Թագաւորին բոլոր որդիները ոտքի ելան ու փախան, իւրաքանչիւրը իր ջորին հեծնելով: **30** Մինչ անոնք ճամբան էին, Դաւիթի լուր բերուեցաւ՝ ըսելով. «Աբիսողոմ թագաւորին բոլոր որդիները մեռցուց, եւ անոնցմէ ո՛չ մէկը մնաց»: **31** Թագաւորը ոտքի ելաւ, իր հագուստները պատռեց ու գետինը պառկեցաւ. անոր բոլոր ծառաները **անոր շուրջը** կայնեցան՝ իրենց հանդերձները պատռած: **32** Յովնադաբ, Դաւիթի եղբօր՝ Սամաայի որդին, ըսաւ. «Իմ տէրս թող <sup>Լ</sup>չկարծէ թէ բոլոր երիտասարդները՝ թագաւորին որդիները՝ մեռցուցին, քանի որ միայն Ամնոն մեռած է. արդարեւ ասիկա Աբիսողոմի հրամանով <sup>Խ</sup>որոշուած էր, այն օրէն ի վեր՝ երբ ան իր քոյրը՝ Թամարը լլկեց: **33** Ուստի հիմա իմ տէրս՝ թագաւորը <sup>Ծ</sup>թող չտագնապի՞», կարծելով թէ թագաւորին բոլոր որդիները մեռան. արդարեւ միայն Ամնոն մեռած է»: **34** Աբիսողոմ փախաւ: Երբ **Դաւիթի** դէտը **եղող** երիտասարդը աչքերը վերցուց ու նայեցաւ, ահա՛ իր ետեւէն՝ լերան քովէն՝ յոյժ շատ ժողովուրդ կու գար: **35** Այն ատեն Յովնադաբ թագաւորին ըսաւ. «Ահա՛ թագաւորին որդիները կու գան. ի՛նչպէս ծառադ ըսաւ, ա՛յնպէս եղաւ»: **36**

---

<sup>Ը</sup> Եբր.՝ սիրտիդ մէջ մի՛ դներ  
<sup>Ր</sup> Եբր.՝ ամայացած  
<sup>Ժ</sup> Կամ՝ տրտմեցաւ  
<sup>Ի</sup> Եբր.՝ կտրիճի որդի՛  
<sup>Լ</sup> Եբր.՝ չըսէ  
<sup>Խ</sup> Եբր.՝ դրուած  
<sup>Ծ</sup> Եբր.՝ այս բանը իր սիրտին մէջ թող չդնէ



Մինչ ան իր խօսքը կ'աւարտէր, ահա՛ թագաւորին որդիները եկան, եւ իրենց ձայնը բարձրացնելով լացին: Թագաւորն ալ ու իր բոլոր ծառաները <sup>4</sup>դառնապէս լացին:

**37** Աբիսողոմ փախաւ, ու Գեսուրի թագաւորին՝ Ամիուդի որդիին՝ Թուլմիի գնաց. իսկ **Դաւիթ** ամէն օր իր որդիին համար կը սգար: **38** Երբ Աբիսողոմ փախաւ եւ Գեսուր գնաց, հոն երեք տարի մնաց: Դաւիթ թագաւորը կը փափաքէր դուրս ելլել՝ Աբիսողոմի **մօտ**, որովհետեւ Ամնոնի մասին մխիթարուած էր, քանի ան մեռած էր:

ՅՈՎԱԲ ԿԸ ԿԱՐԳԱԴՐԷ ԱԲԻՍՈՂՈՄԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

14

Շարունհեայի որդին՝ Յովաբ հասկցաւ թէ թագաւորին սիրտը դէպի Աբիսողոմը **դարձած** է: **2** Ուստի Յովաբ Թեկուէ **մարդ** դրկեց, անկէ իմաստուն կին մը բերել տուաւ, եւ անոր ըսաւ. «Կ'աղերսե՛մ, քեզ սգաւոր ձեւացուր, սուգի հանդերձնե՛ր հագիր, **հոտաւէտ** իւղով մի՛ օծուիր, հապա մեռելի մը համար երկար ժամանակէ ի վեր սգացող կնոջ մը պէս եղիր, **3** ու թագաւորին մտիր եւ անոր սա՛ կերպով խօսէ»։ ու Յովաբ անոր «պատուիրեց իր ըսելիք խօսքերը»։ **4** Երբ այդ թեկուացի կինը թագաւորին <sup>բ</sup>մտաւ խօսելու համար,՝ դէմքի վրայ գետինը իյնալով անոր երկրպագեց եւ ըսաւ. «Ո՛վ թագաւոր, <sup>գ</sup>օգնութեան հասիր **ինձի**»։ **5** Թագաւորը անոր ըսաւ. «Քեզի ի՞նչ եղաւ»։ Կինը պատասխանեց. «Իրա՛ւ ես այրի կին մըն եմ, եւ ամուսինս մեռած է: **6** Զու <sup>դ</sup>աղախինդ երկու որդի ունէր. երկուքը դաշտի մէջ իրարու հետ կռուեցան, եւ զանոնք <sup>ե</sup>հաշտեցնող մը չկար. ուստի մէկը միւսը զարկաւ ու զայն մեռցուց: **7** Եւ ահա՛ ամբողջ գերդաստանը քու աղախինիդ դէմ կանգնեցաւ, ու ըսին. «Յանձնե՛ իր եղբայրը զարնողը, որպէսզի զինք մեռցնենք՝ իր մեռցուցած եղբօր կեանքին համար, եւ ժառանգորդն ալ բնաջնջենք»։ Ինձի մնացած կայծը պիտի մարեն, երկրագունդին վրայ ամուսինիս ո՛չ անուն, ո՛չ ալ մնացորդ <sup>զ</sup>պահելով»։ **8** Թագաւորը կնոջ ըսաւ. «Տո՛ւնդ գնա, ու ես քեզի համար պատուէր կու տամ»։ **9** Թեկուացի կինը թագաւորին ըսաւ. «Ո՛վ թագաւոր, իմ տէ՛րս. անօրէնութիւնը ի՛մ վրաս եւ հօ՛րս տան վրայ ըլլայ, բայց թագաւորն ու անոր գահը անպարտ ըլլան»։ **10** Թագաւորը ըսաւ. «Ո՛վ որ քեզի **բան մը** ըսէ, զայն ինձի՛ բեր, եւ անգամ մըն ալ քեզի պիտի չդպչի»։ **11** Ինք ըսաւ. «Կ'աղերսե՛մ, թագաւորը թող յիշէ Տէրը՝ իր Աստուածը, ու չթողու որ արիւնի վրէժխնդիրները կոտորածը շատցնեն եւ որդիս բնաջնջեն»։ Ան ալ ըսաւ. «Տէրը կ'ապրի՛. որդիիդ **գլուխէն** մա՛զ մը գետինը պիտի չիյնայ»։ **12** Այն ատեն կինը ըսաւ. «Կ'աղերսե՛մ, քու աղախինդ իմ տիրոջս՝ թագաւորին խօսք մը թող ըսէ»։ Ան ալ ըսաւ. «Խօսէ՛»։ **13** Կինը ըսաւ. «Ուրեմն ինչո՞ւ Աստուծոյ ժողովուրդին դէմ այդպիսի **բան** կը մտածես. որովհետեւ թագաւորը այս խօսքերը ըսելով յանցաւորի պէս կ'ըլլայ,

<sup>4</sup> Եբբ.՝ շատ մեծ լացով

<sup>ա</sup> Եբբ.՝ բերանը խօսքեր դրաւ

<sup>բ</sup> Եբբ.՝ խօսեցաւ

<sup>գ</sup> Եբբ.՝ ազատէ՛ զիս

<sup>դ</sup> Եբբ.՝ ստրկուհիդ

<sup>ե</sup> Եբբ.՝ ազատող

<sup>զ</sup> Եբբ.՝ դնելով

այնքան ասեն որ իր արքայազնը չվերադարձնէ: **14** Արդարեւ մենք անշուշտ պիտի մեռնինք, ու գետինը թափուած ջուրին կը նմանինք, որ **կարելի** չէ հաւաքել: Աստուած **մարդու մը** <sup>Կ</sup>կեանքը չ'առներ, հապա միջոցներ կը հնարէ, որպէսզի արքայականը իրմէ արքայութեամբ չմնայ: **15** Հիմա իմ տիրոջս՝ թագաւորին այս խօսքը ըսելու եկայ, քանի որ ժողովուրդը զիս վախցուց ու քու աղախինդ ըսաւ. «Այժմ թագաւորին հետ խօսիմ, թերեւս թագաւորը իր աղախինին խօսքը կատարէ. **16** Որովհետեւ թագաւորը մտիկ ընելով՝ իր աղախինը պիտի ազատէ այն մարդուն ձեռքէն, որ զիս ու իմ որդիս միասին Աստուծոյ ժառանգութենէն բնաջնջել **կ'ուզէ**»: **17** Եւ աղախինդ ըսաւ. «Իմ տիրոջս՝ թագաւորին խօսքը այժմ մխիթարութիւն պիտի ըլլայ. արդարեւ իմ տէրս՝ թագաւորը Աստուծոյ հրեշտակի մը պէս է, ու բարին ու չարը կը <sup>Բ</sup>հասկնայ: Տէրը՝ քու Աստուածդ՝ քեզի հետ <sup>Ք</sup>ըլլայ»: **18** Թագաւորը կնոջ պատասխանեց. «Այժմ քեզի հարցնելիք բանս ինձմէ մի՛ պահեր»: Կինը ըսաւ. «Իմ տէրս՝ թագաւորը թող խօսի»: **19** Թագաւորը ըսաւ. «Արդեօք այս բոլորին մէջ Յովաբի ձեռքը քեզի հե՞տ է»: Կինը պատասխանեց. «**Ո՛վ** թագաւոր, իմ տէ՛րս, քու անձդ կ'ապրի՛. ո՛չ մէկը իմ տիրոջս՝ թագաւորին բոլոր ըսածներէն աջ կողմ կամ ձախ կողմ կրնայ **շեղիլ**. արդարեւ քու ծառայ Յովաբն է ինծի պատուիրողը, եւ այս բոլոր խօսքերը քու աղախինիդ բերանը դնողը անկա՛ է: **20** Այս խնդիրին <sup>Ժ</sup>ուրիշ երեւոյթ տալու՝ համար է որ քու ծառայ Յովաբ այս բանը ըրաւ. իմ տէրս իմաստուն է՝ Աստուծոյ հրեշտակի մը իմաստութեան համեմատ, ու երկրի վրայ **պատահող** ամէն ինչ գիտէ»:

**21** Թագաւորը Յովաբի ըսաւ. «Ահա՛ այժմ այս բանը ըրի. գնա՛, երիտասարդ Աբիսողոմը վերադարձո՛ւր»: **22** Այն ատեն Յովաբ երեսին վրայ գետին ինկաւ, անոր երկրպագեց, թագաւորը օրհնեց եւ ըսաւ. «Քու ծառայ այսօր գիտցաւ թէ քու <sup>Ի</sup>առջեւ շնորհք գտայ, ո՛վ թագաւոր, իմ տէ՛րս, քանի որ թագաւորը իր ծառային խօսքը գործադրեց»: **23** Ուստի Յովաբ կանգնեցաւ, Գեսուր գնաց, եւ Աբիսողոմը Երուսաղէմ բերաւ: **24** Թագաւորը ըսաւ. «Թող <sup>Լ</sup>մեկուսանայ իր տունը, բայց իմ երեսս չտեսնէ»: Աբիսողոմ իր տունը մեկուսացաւ, սակայն թագաւորին երեսը չտեսաւ:

ԱՐԻՍՏՈՂՈՍ ԿԸ ՀԱՇՏՈՒԻ ԹԱԳԱԻՈՐՆ ԶԵՏ

**25** Ամբողջ Իսրայէլի մէջ Աբիսողոմի պէս գեղեցիկ ու գովելի մարդ մը չկար. իր ոտքին ներբանէն մինչեւ **գլուխին** գագաթը արատ մը չունէր: **26** Երբ իր գլուխը կ'ածիլէր, (արդարեւ ամէն տարուան վախճանին **գայն** կ'ածիլէր, քանի **մագերը** իր վրայ ծանրութիւն կ'ըլլային. ուստի **գայն** կ'ածիլէր,) **գլուխին** մագերը կը կշռէր.— թագաւորական կշռաքարով՝ երկու հարիւր սիկղ: **27** Աբիսողոմի երեք որդի ու Թամար անունով աղջիկ մը ծնան. ան գեղեցիկ տեսքով կին մըն էր:

**28** Աբիսողոմ Երուսաղէմի մէջ լման երկու տարի բնակեցաւ, բայց թագաւորին երեսը չտեսաւ: **29** Աբիսողոմ Յովաբի **մարդ** ղրկեց՝ որպէսզի զինք թագաւորին ղրկէ. բայց ինք

<sup>Կ</sup> Եբբ.՝ շունչը

<sup>Բ</sup> Եբբ.՝ լսէ

<sup>Ք</sup> Կամ՝ պիտի ըլլայ

<sup>Ժ</sup> Եբբ.՝ երեսը դարձնելու

<sup>Ի</sup> Եբբ.՝ աչքերուդ

<sup>Լ</sup> Եբբ.՝ վերադառնայ

անոր երթալ չուզեց: Դարձեալ երկրորդ անգամ մարդ ղրկեց, սակայն ան չուզեց երթալ: 30 Այն ատեն Աբիսողոմ իր ծառաներուն ըսաւ. «Տեսէ՞ք, Յովաբի արտը՝ իմ արտիս մօտ է. ան հոն գարի ունի: Գացէ՞ք զայն կրակով վառեցէք»: Աբիսողոմի ծառաներն ալ այդ արտը կրակով վառեցին: 31 Յովաբ կանգնեցաւ, Աբիսողոմի տունը գնաց եւ անոր ըսաւ. «Ինչո՞ւ քու ծառաներդ իմ արտս կրակով վառեցին»: 32 Աբիսողոմ Յովաբի պատասխանեց. «Ահա՛ քեզի մարդ ղրկեցի ու ըսի. “Հո՛ւ եկուր, քեզ թագաւորին ղրկեմ, որպէսզի ըսես. “Գեսուրէն ինչո՞ւ եկայ. ինձի համար աւելի լաւ էր հոն մնալ: Հիմա կ’ուզեմ թագաւորին երեսը տեսնել. եթէ իմ վրաս անօրէնութիւն մը կայ, զիս թող մեռցնէ՛”»: 33 Յովաբ թագաւորին գնաց եւ այս բանը անոր իմացուց: Թագաւորը Աբիսողոմը կանչեց. ան ալ թագաւորին քով գնաց, ու թագաւորին առջեւ դէմքին վրայ գետին իյնալով՝ երկրպագեց. իսկ թագաւորը Աբիսողոմը համբուրեց:

ԱԲԻՍՈՂՈՍ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԾՐԱԳՐԷ

15

Ատկէ ետք Աբիսողոմ իրեն համար կառքեր եւ ձիեր պատրաստեց, նաեւ իր առջեւէն “վագող յիսուն մարդ”:<sup>2</sup> Աբիսողոմ կանուխ կ’ելլէր ու դրան ճամբային քով կը կայնէր. ամէն անգամ որ մարդ մը դատ ունենար եւ դատաստանի համար թագաւորին գար, Աբիսողոմ զայն կը կանչէր ու կ’ըսէր. «Դուն ո՞ր քաղաքէն ես»: Երբ ան ըսէր. “Ծառադ Իսրայէլի տոհմերէն մէկէն է՛»,<sup>3</sup> Աբիսողոմ անոր կ’ըսէր. «Նայէ՛, քու խնդիրդ քանաւոր եւ իրաւացի է. բայց թագաւորին կողմէն քեզի մտիկ ընող չկայ»: 4 Աբիսողոմ կ’ըսէր. «Երանի՛ թէ զիս այս երկրին վրայ դատաւոր դնէին, ամէն վէճ կամ դատ ունեցող մարդ ինձի գար, եւ անոր իրաւունքը պաշտպանէի»: 5 Երբ մարդ մը մօտենար՝ իրեն երկրպագելու, ինք ձեռքը կ’երկարէր, զայն կը բռնէր ու կը համբուրէր: 6 Դատաստանի համար թագաւորին եկող ամբողջ Իսրայէլի հետ այս կերպով վարուելով՝ Աբիսողոմ Իսրայէլի մարդոց սիրտը փրեն դարձուց՝:

7 Ընառասուն տարուան վախճանին՝ Աբիսողոմ թագաւորին ըսաւ. «Կ’աղերսե՛մ, երթամ ու Տէրոջ ըրած ուխտս կատարեմ Զեբրոնի մէջ: 8 Որովհետեւ երբ Գեսուր կը բնակէի՝ Սուրիայի մէջ, ծառադ ուխտ ըրաւ եւ ըսաւ. “Եթէ Տէրը զիս Երուսաղէմ վերադարձնէ, Տէրոջ պաշտամունք պիտի կատարեմ՛»: 9 Թագաւորը իրեն ըսաւ. «Գնա՛ խաղաղութեամբ»: Ինք ալ կանգնեցաւ ու Զեբրոն գնաց: 10 Աբիսողոմ Իսրայէլի բոլոր տոհմերուն “պատգամաւորներ ղրկեց եւ ըսաւ. «Երբ շեփորին ձայնը լսէք՝ ըսէ՛ք. “Աբիսողոմ Զեբրոնի մէջ թագաւոր եղաւ՛»: 11 Աբիսողոմի հետ Երուսաղէմէն երկու հարիւր մարդ գնաց՝ հրաւիրուած ըլլալով: Անոնք Գարգամտութեամբ գացին, ոչինչ գիտնալով: 12 Մինչ Աբիսողոմ զոր կը մատուցանէր, Դաւիթի խորհրդականը՝ Գեղոնացի Աբիտոփէլը՝ իր Գեղոն քաղաքէն կանչել տուաւ: Դաւադրութիւնը զօրացաւ, ու ժողովուրդը

<sup>2</sup> Այսինքն՝ յիսուն սուրհանդակ

<sup>2</sup> Եբր.՝ բարի

<sup>3</sup> Եբր.՝ գողցաւ

<sup>4</sup> Ոմանք՝ Չորս

<sup>5</sup> Եբր.՝ լրտեսներ

<sup>6</sup> Եբր.՝ պարկեշտութեամբ

հետգհետէ կը շատնար Աբիսողոմի քով:

ԴԱԻԹ ԿԸ ՓԱԽՉԻ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԷՆ

13 Տեղեկաբեր մը Դաւիթի եկաւ եւ ըսաւ. «Իսրայելացիներուն սիրտը Աբիսողոմի էդարձաւ»<sup>Կ</sup>: 14 Այն ատեն Դաւիթ Երուսաղէմի մէջ իրեն հետ եղող բոլոր ծառաներուն ըսաւ. «Կանգնեցէ՛ք ու փախչի՛նք, քանի որ Աբիսողոմի ընտելն մեզի ազատում չկայ: Շտապելո՛վ գացէք, որ ան շուտով մեզի չհասնի, մեր վրայ չարիք թշրերէ, ու քաղաքը սուրի բերանէ չանցընէ»<sup>Ը</sup>: 15 Թագաւորին ծառաները թագաւորին ըսին. «Մեր տէր թագաւորը ինչ որ ընտրէ, ահա՛ իր ծառաները պատրաստ են ընելու»<sup>Թ</sup>:

16 Թագաւորը դուրս ելաւ, եւ իր զետեւէն՝ իր ամբողջ տունը. սակայն թագաւորը իր հարճերէն տասը կին թողուց, որպէսզի տունը պահպանեն: 17 Թագաւորը դուրս ելաւ, ու իր ետեւէն՝ ամբողջ ժողովուրդը. անոնք հեռաւոր իտեղ մը կանգ առին: 18 Իր բոլոր ծառաները, բոլոր Զերեթիները եւ բոլոր Փելեթիները իր քովէն չկը քալէին<sup>Ի</sup>: Իր ետեւէն Գեթէն եկած բոլոր Գեթացիները, վեց հարիւր մարդ, թագաւորին առջեւէն չկը քալէին<sup>Լ</sup>: 19 Թագաւորը Գեթացի Եթթի ըսաւ. «Ինչո՞ւ դուն ալ մեզի հետ պիտի երթաս. վերադարձի՛ր ու թագաւորի՛ն հետ կեցիր, քանի որ դուն օտարազգի մըն ես, նաեւ եղած տեղդ տարագրուած ես: 20 Դուն երէկ եկար, եւ այսօր ես քեզ թափառեցնե՞մ մեզի հետ: Զանի ես կ'երթամ ո՛ւր որ կրնամ երթալ, դուն վերադարձի՛ր, ու եղբայրներդ ալ վերադարձուր. ողորմութիւնն ու ճշմարտութիւնը քեզի հետ ըլլան»<sup>Լ</sup>: 21 Եթթի թագաւորին պատասխանեց. «Տէրը կ'ապրի՛, եւ իմ տէրս՝ թագաւորն ալ կ'ապրի՛. իմ տէրս՝ թագաւորը ո՛ւր որ ըլլայ, մահուան մէջ թէ կեանքի մէջ, քու ծառադ ալ հոն պիտի ըլլայ»<sup>Լ</sup>: 22 Դաւիթ Եթթի ըսաւ. «Ուրեմն գնա՛, անցի՛ր»<sup>Լ</sup>: Գեթացի Եթթի իրեն հետ եղող բոլոր մարդոցմով ու բոլոր մանուկներով անցաւ: 23 Ամբողջ երկիրը բարձր ձայնով կու լար, մինչ ամբողջ ժողովուրդը կ'անցնէր: Թագաւորը Կեդրոն վտակէն անցաւ, ու ամբողջ ժողովուրդը դէպի անապատին ճամբան անցաւ:

24 Ահա՛ Սաղովկ ալ, եւ անոր հետ բոլոր Ղեւտացիները՝ Աստուծոյ ուխտին տապանակը կը կրէին: Աստուծոյ տապանակը գետեղեցին, ու Աբիաթար զոհ կը մատուցանէր՝ մինչեւ որ քաղաքէն դուրս ելլող ամբողջ ժողովուրդին անցնիլը լրացաւ: 25 Թագաւորը Սաղովկի ըսաւ. «Աստուծոյ տապանակը քաղաքը վերադարձուր: Եթէ Տէրոջ Կառջեւ շնորհք գտնեմ,

<sup>Կ</sup> Եբր.՝ ետեւէն եղաւ

<sup>Ը</sup> Եբր.՝ երեսէն

<sup>Թ</sup> Եբր.՝ չմղէ

<sup>Ի</sup> Եբր.՝ ոտքերուն հետեւելով

<sup>Լ</sup> Եբր.՝ տուն

<sup>Լ</sup> Եբր.՝ կ'անցնէին

<sup>Լ</sup> Եբր.՝ կ'անցնէին

<sup>Լ</sup> Կամ՝ վեր կ'ելլէր

<sup>Լ</sup> Եբր.՝ աչքերուն

զիս պիտի վերադարձնէ եւ ինծի ցուցնէ զայն ու անոր բնակարանը: 26 Բայց եթէ ինծի սա՛ ըսէ. «Քեզմէ չեմ ախորժիր», ահա՛ հոս եմ, ինծի թող ընէ ինչ որ ՚իրեն հաճելի՛ է»: 27 Թագաւորը Սադովկ քահանային ըսաւ. «Դուն տեսանող չե՞ս: Խաղաղութեամբ քաղաքը վերադարձիր. քու որդիդ՝ Աքիմասս, եւ Աբիաթարի որդին՝ Յովնաթան, ձեր երկու որդիները՝ ձեզի հետ: 28 Ահա՛ ես անապատին դաշտերուն մէջ պիտի սպասեմ, մինչեւ որ ձեզմէ ՚լուր մը ստանամ՛»: 29 Ուստի Սադովկ եւ Աբիաթար Աստուծոյ տապանակը երուսաղէմ վերադարձուցին, ու հոն մնացին:

30 Դաւիթ Ձիթենեաց լերան գառիվերէն կը բարձրանար. մինչ կը բարձրանար՝ կու լար: Գլուխը ծածկած էր, եւ բոկոտն կը քալէր: Անոր հետ եղող ամբողջ ժողովուրդն ալ կը բարձրանար. իւրաքանչիւրը իր գլուխը ծածկած էր, ու լալով կը բարձրանային: 31 Դաւիթի պատմեցին. «Աքիտոփէլ Աքիտողոմի հետ դաւադրողներուն մէջ է»: Դաւիթ ըսաւ. «Ո՛վ Տէր, կ'աղերսեմ, Աքիտոփէլի ծրագիրը ՚ձախողեցո՛ւր»: 32 Երբ Դաւիթ լերան գագաթը հասաւ, ուր Աստուծոյ երկրպագեց, ահա՛ Արաքացի Զուսի՝ հանդերձները պատռած ու գլուխին վրայ հող ցանած՝ զինք դիմաւորեց: 33 Դաւիթ անոր ըսաւ. «Եթէ ինծի հետ գաս, ինծի բեռ կ'ըլլաս: 34 Բայց եթէ քաղաքը վերադառնաս եւ Աքիտողոմի ըսես. «Ո՛վ թագաւոր, ես քու ծառայ պիտի ըլլամ. առաջ քու հօրդ ծառան էի, ու հիմա քու ծառայ եմ», այն ատեն Աքիտոփէլի ծրագիրը կրնաս ձախողեցնել ինծի համար: 35 Միթէ Սադովկ եւ Աբիաթար քահանաները հոն քեզի հետ չե՞ն. թագաւորին տունէն ինչ որ լսես, Սադովկ ու Աբիաթար քահանաներուն պատմէ: 36 Ահա՛ հոն անոնց երկու որդիները, Սադովկի որդին՝ Աքիմասս ու Աբիաթարի որդին՝ Յովնաթան, իրենց հետ են: Ձեր լսած բոլոր խօսքերը ինծի իմացուցէ՛ք անոնց միջոցով»: 37 Ուստի Դաւիթի բարեկամը՝ Զուսի քաղաքը մտաւ. Աքիտողոմ ալ երուսաղէմ հասաւ:

ԴԱՒԻԹ ԵՒ ՍԻՔԱ

16

Երբ Դաւիթ լերան գագաթէն քիչ մը անցեր էր, ահա՛ Մեմփիբոսթէի սպասաւորը՝ Սիբա զինք դիմաւորեց, իրեն հետ զոյգ մը համետուած էշ ունենալով, որոնց վրայ երկու հարիւր հաց, հարիւր ողկոյզ չամիչ, հարիւր ամառնային պտուղ՝ ու տիկ մը գինի բեռցուցած էր: 2 Թագաւորը Սիբայի ըսաւ. «Ասոնք Բի՞նչ պիտի ընես»: Սիբա ըսաւ. «Էշերը թագաւորին տան համար են, որպէսզի անոնց վրայ հեծնեն. հացը եւ ամառնային պտուղները երիտասարդներուն համար են, որպէսզի ուտեն. գինին անապատին մէջ պարտասածներուն համար է, որպէսզի խմեն»: 3 Թագաւորը ըսաւ. «Իսկ ո՞ւր է քու տիրոջդ որդին»: Սիբա թագաւորին ըսաւ. «Ահա՛ ան երուսաղէմ մնաց, որովհետեւ ըսաւ.

<sup>6</sup> Եբբ.՝ իր աչքերուն լաւ

<sup>8</sup> Եբբ.՝ խօսք մը գայ՝ իմացնելու

<sup>7</sup> Եբբ.՝ անմիտ ըրէ

<sup>6</sup> Եբբ.՝ անցնիս

<sup>7</sup> Եբբ.՝ ձեռքով

<sup>8</sup> Կամ՝ շարոց չոր թուզ

<sup>9</sup> Եբբ.՝ ի՞նչ են քեզի

“Այսօր Իսրայելի տունը իմ հօրս թագաւորութիւնը ինծի պիտի վերադարձնէ՛»: 4 Այն ատեն թագաւորը Սիբայի ըսաւ. «Ահա՛ Մեմփիբոսէի ամբողջ ունեցածը քեզի ըլլայ»: Սիբա ըսաւ. «Ո՛վ թագաւոր, իմ տէ՛րս, Գնորհակալ եմ՝. թող շնորհք գտնեմ քու առջեւ»:

ԴԱԻԹ ԵՒ ՍԵՄԷԻ

5 Երբ Դաւիթ թագաւորը Բաւուրիմ հասաւ, ահա՛ անկէ մարդ մը ելաւ՝ Սաւուղի տան գերդաստանէն, Գերայի որդին՝ Սեմէի անունով. դուրս ելլելով՝ կ’անհծէր, 6 եւ Դաւիթի ու Դաւիթ թագաւորին բոլոր ծառաներուն քար կը նետէր: Ամբողջ ժողովուրդը եւ բոլոր զօրաւոր մարդիկը թագաւորին աջ կողմէն ու ձախ կողմէն կ’երթային: 7 Սեմէի սա՛ կ’ըսէր՝ երբ գայն կ’անհծէր. «Դո՛ւրս ելիր, դո՛ւրս ելիր, ո՛վ արիւնահեղ մարդ, ո՛վ Կանօրէն մարդ: 8 Տէրը Սաւուղի տան ամբողջ արիւնը քեզի վերադարձուց, որուն տեղը թագաւոր եղար: Տէրը թագաւորութիւնը քու որդիիդ՝ Աբիսողոմի ձեռքը տուաւ: Ահա՛ քու չարիքդ քեզի հասաւ, քանի որ դուն արիւնահեղ մարդ մըն ես»: 9 Ծարուհեայի որդին՝ Աբեսսա թագաւորին ըսաւ. «Ինչո՞ւ այս մեռած շունը իմ տէրս՝ թագաւորը անհծէ: Կ’աղերսե՛մ, թոյլատրէ՛ որ անցնիմ եւ անոր գլուխը վերցնեմ»: 10 Բայց թագաւորը ըսաւ. «Ո՛վ Ծարուհեայի որդիներ, դուք ինծի հետ ի՞նչ գործ ունիք: Թող անհծէ, քանի որ Տէրը անոր ըսաւ. “Դաւիթը անհծէ՛: Ուստի ո՞վ կրնայ ըսել. “Ինչո՞ւ այդպէս ըրիր»»: 11 Դաւիթ Աբեսսայի եւ իր բոլոր ծառաներուն ըսաւ. «Ահա՛ իմ ընդերքէս ելլող որդիս իմ հոգիս կը փնտռէ. հապա ո՞րչափ աւելի՛ այս Բեցիամիները: Չգեցէ՛ք գայն՝ որ անհծէ, որովհետեւ Տէրը ըսաւ անոր: 12 Թերեւս Տէրը իմ տառապանքիս նայի, եւ այսօրուան անոր տուած անէծքին փոխարէն ինծի բարիք հատուցանէ»: 13 Դաւիթ իր մարդոց հետ ճամբան կ’երթար. իսկ Սեմէի լերան կողմէն կ’երթար՝ անոր դիմացէն, անհծելով, քարեր նետելով ու հող ցանելով: 14 Թագաւորը եւ անոր հետ եղող ամբողջ ժողովուրդը պարտասած հասան ու հոն Գհանգատացան:

ԱԲԻՍՈՂՈՄ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

15 Աբիսողոմ եւ ամբողջ ժողովուրդը՝ Իսրայելացիները՝ Երուսաղէմ մտան. Աքիտոփէլ ալ անոր հետ էր: 16 Երբ Դաւիթի բարեկամը՝ Արաքացի Բուսի՝ Աբիսողոմի քով գնաց, Բուսի Աբիսողոմի ըսաւ. «Ապրի՛ թագաւորը, ապրի՛ թագաւորը»: 17 Աբիսողոմ Բուսիի ըսաւ. «Բարեկամիդ վրայ ունեցած կարեկցութիւնդ ասիկա՞ է. ինչո՞ւ բարեկամիդ հետ չգացիր»: 18 Բուսի Աբիսողոմի ըսաւ. «Ո՛չ, հապա Տէրը, այս ժողովուրդը եւ բոլոր Իսրայելացիները ո՛վ որ ընտրեն, ես անորը պիտի ըլլամ ու անոր հետ պիտի կենամ: 19 Կ’Ասկէ գատ՝, ես որո՞ւ պիտի ծառայեմ. անոր որդիին առջեւ չէ՞: Ինչպէս հօրդ առջեւ ծառայեցի, այնպէս ալ քու առջեւ պիտի ըլլամ»:

20 Աբիսողոմ Աքիտոփէլի ըսաւ. «Խորհո՛ւրդ տուէք թէ ի՛նչ ընելու ենք»: 21 Աքիտոփէլ

Գ Երբ.՝ կ’երկրպագեմ  
Դ Երբ.՝ աչքերուդ  
Ե Երբ.՝ Բելիարի  
Զ Երբ.՝ շունջ առին  
Է Երբ.՝ Երկրորդ



Աբիսողոմի ըսաւ. «Քու հօրդ հարճերո՛ւն մտիր, որոնք տունը պահպանելու համար թողուց. երբ ամբողջ Իսրայէլը լսէ թէ դուն հօրդ Բատելի եղար, այն ատեն բոլոր քեզի հետ եղողներուն ձեռքերը պիտի ուժովնան»<sup>22</sup> Ուստի տանիքին վրայ Աբիսողոմի համար վրան մը լարեցին, եւ Աբիսողոմ ամբողջ Իսրայէլի աչքերուն առջեւ իր հօր հարճերուն մտաւ: <sup>23</sup> Այդ օրերը Աքիտոփէլի տուած խորհուրդը այնպէս էր, որպէս թէ մէկը Աստուծոյ խօսքը կը հարցնէր: Ա՛յդպէս էր Աքիտոփէլի ամէն խորհուրդը, թէ՛ Դաւիթի քով եւ թէ Աբիսողոմի քով:

ՔՈՒՍԻ ԿԸ ՄՈԼՈՐԵՅՆԷ ԱԲԻՍՈՂՈՍԸ

17

Աքիտոփէլ Աբիսողոմի ըսաւ. «Այժմ տասներկու հազար մարդ ընտրեմ, կանգնիմ, եւ այս գիշեր Դաւիթը հետապնդեմ: <sup>2</sup> Քանի ան յոգնած է ու ձեռքերը թուլցած են, անոր վրայ հասնիմ եւ զայն դողացնեմ, որպէսզի անոր հետ եղող ժողովուրդը փախչի, ու միայն թագաւորը զարնեմ: <sup>3</sup> Այսպէս՝ ամբողջ ժողովուրդը քեզի պիտի վերադարձնեմ. <sup>4</sup> «որովհետեւ եթէ քու փնտռած մարդդ զարնուի, բոլորն ալ կը վերադառնան», եւ ամբողջ ժողովուրդը խաղաղութեան մէջ կ'ըլլայ»<sup>4</sup> Այս խօսքը Բհաճելի եղաւ Աբիսողոմի ու Իսրայէլի բոլոր երէցներուն»:

<sup>5</sup> Աբիսողոմ ըսաւ. «Այժմ Արաքացի Քուսի՛ն ալ կանչեցէք, որպէսզի Գանոր խորհուրդն ալ՝ լսենք»<sup>6</sup> Երբ Քուսի Աբիսողոմի քով եկաւ, Աբիսողոմ անոր ըսաւ. «Աքիտոփէլ սա՛ խօսքը ըսաւ. արդեօք անոր ըսածը ՚ընե՞նք՝ թէ ոչ. դո՛ւն խօսէ՛»<sup>7</sup> Քուսի Աբիսողոմի ըսաւ. «Աքիտոփէլի տուած խորհուրդը այս անգամ լաւ չէ»<sup>8</sup> Ապա Քուսի ըսաւ. «Դուն կը ճանչնաս հայրդ եւ անոր մարդիկը. անոնք զօրաւոր են, ու դառնասիրտ՝ դաշտի մէջ ձագերը յափշտակուած արջի պէս: Քու հայրդ պատերազմիկ մըն է, եւ ժողովուրդին հետ չի գիշերեր: <sup>9</sup> Հիմա ան կա՛մ փոսի մը մէջ, կա՛մ ուրիշ տեղ մը պահուրտած է: Եթէ ոմանք առաջին անգամէն իյնան, ամէն լսող պիտի ըսէ. «Աբիսողոմի հետեւող ժողովուրդը կոտորուեր է»<sup>10</sup> Այն ատեն առիծի սիրտի պէս սիրտ ունեցող Կտրիճը անգամ բոլորովին պիտի հալի. արդարեւ ամբողջ Իսրայէլը գիտէ թէ հայրդ զօրաւոր է, ու անոր հետ եղողները կտրիճներ են: <sup>11</sup> Հետեւաբար քեզի խորհուրդ կու տամ որ ամբողջ Իսրայէլը, Դանէ մինչեւ Բերսաբէ, ծովեզերքը եղող աւազին պէս՝ բազմութեամբ քու քովդ հաւաքուի: Դո՛ւն ալ Գանձամբ անոնց հետ պատերազմի գնա: <sup>12</sup> Այսպէս, անոր վրայ կը հասնինք՝ ո՛ւր տեղ որ գտնուի, անոր վրայ կ'իջնենք՝ ինչպէս ցօղը գետինին վրայ կ'իյնայ, եւ անկէ ու անոր հետ եղող բոլոր մարդոցմէն մէ՛կն ալ ողջ չի մնար: <sup>13</sup> Եթէ քաղաքի մը

<sup>2</sup> Եբբ.՝ գարշահոտ

<sup>3</sup> Եբբ.՝ քու փնտռած մարդդ՝ բոլորին վերադարձին պէս է

<sup>4</sup> Եբբ.՝ ուղիղ եղաւ Աբիսողոմի աչքին ու Իսրայէլի բոլոր ծերերուն աչքին

<sup>5</sup> Եբբ.՝ ինչ որ կայ անոր բերանը

<sup>6</sup> Կամ՝ ընե՞նք. թէ ոչ՝ դո՛ւն ալ խօսէ

<sup>7</sup> Եբբ.՝ կտրիճի որդին

<sup>8</sup> Եբբ.՝ երեսովդ



մէջ էփակուի, ամբողջ Իսրայէլը պարաններ կը Էտանի այդ քաղաքը եւ գայն մինչեւ վտակը կը քաշենք, այնպէս որ հոն խճաքար մըն ալ չի գտնուիր»։ 14 Աբիսողոմ ու բոլոր Իսրայէլացիները ըսին. «Արաքացի Զուսիի խորհուրդը Աքիտոփէլի խորհուրդէն լաւ է»։ Արդարեւ Տէրը Աքիտոփէլի լաւ խորհուրդը ձախողեցնել հրամայած էր, որպէսզի Տէրը Աբիսողոմի վրայ չարիք հասցնէ։

ԴԱԻԹ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՅՈՒԻ ՈՒ ԿԸ ՓԱԽԶԻ

15 Զուսի Սաղովկ եւ Աբիաթար քահանաներուն ըսաւ. «Աքիտոփէլ Աբիսողոմի ու Իսրայէլի երէցներուն այսինչ խորհուրդը տուաւ, ես ալ այնինչ խորհուրդը տուի։ 16 Հիմա շուտով մարդ դրկեցէք, Դաւիթի իմացուցէ՛ք եւ ըսէ՛ք. “Գիշերը անապատին դաշտերուն մէջ մի՛ իջեւանիր, հապա շուտով անցիր, որ թագաւորն ու անոր հետ եղող ամբողջ ժողովուրդը Քճնաջնջուին»։ 17 Յովնաթան եւ Աքիմասս Ռովգէլի աղբիւրին քով կայնած էին, քանի չէին կրնար քաղաքը մտնելով երեւնալ։ Վաղախին մը գնաց եւ անոնց պատմեց. անոնք ալ գացին ու Դաւիթ թագաւորին իմացուցին։ 18 Պատանի մը գանոնք տեսաւ եւ Աբիսողոմի պատմեց. բայց անոնք՝ երկուքն ալ շուտով գացին ու Բաւուրիմ հասան՝ մարդու մը տունը։ Ան իր բակին մէջ ջրհոր մը ունէր. անոնք հոն իջան։ 19 Կինը ծածկոց մը առաւ, ջրհորին բերանին վրայ փռեց եւ անոր վրայ ձաւար տարածեց. ուստի ոչինչ գիտցուեցաւ։ 20 Աբիսողոմի ծառաները այդ կնոջ տունը մտան ու ըսին. «Աքիմասս եւ Յովնաթան ո՞ր եմ»։ Կինը անոնց ըսաւ. «Ջուրին միւս կողմը անցան»։ Երբ գանոնք փնտռեցին ու չգտան՝ Երուսաղէմ վերադարձան։ 21 Անոնց երթալէն ետք՝ ջրհորէն բարձրացան, գացին Դաւիթ թագաւորին իմացուցին, եւ Դաւիթի ըսին. «Կանգնեցէ՛ք ու շուտով ջուրէն անցէք, քանի Աքիտոփէլ ձեզի դէմ այսպիսի խորհուրդ մը տուաւ»։ 22 Դաւիթ եւ անոր հետ եղող ամբողջ ժողովուրդը կանգնեցան ու Յորդանանէն անցան. մինչեւ Լարշալոյսը՝ Յորդանանէն չանցնող ո՛չ մէկը կը պակսէր անոնց մէջէն։

23 Երբ Աքիտոփէլ տեսաւ թէ իր ծրագիրը չգործադրուեցաւ, իր էջը համետեց, կանգնեցաւ, եւ իր քաղաքն ու տունը գնաց։ Իր ընտանիքին պատուէր տալէ ետք ինքզինք խեղդեց, մեռաւ, եւ իր հօր գերեզմանը թաղուեցաւ։

24 Դաւիթ Մանայիմ հասաւ։ Աբիսողոմ ալ բոլոր Իսրայէլացիներուն հետ Յորդանանէն անցաւ։ 25 Աբիսողոմ Յովաբի տեղը Ամեսային նշանակեց զօրքին վրայ։ Ամեսայի որդին էր Յեթեր անունով՝ Իսրայէլացիի մը, որ Յովաբի մօր՝ Շարուհեայի քոյրը, Նահասի աղջիկը՝ Վաբգեան առեր էր։ 26 Իսրայէլ Աբիսողոմի հետ Գաղաադի երկիրը

է Եբր.՝ հաւաքուի

ը Եբր.՝ կրէ

բ Եբր.՝ չկլլուին

ժ Եբր.՝ Ստրկուհի

ի Եբր.՝ Ջուրի առուակին

լ Եբր.՝ առտուան լոյսը

լս Կամ՝ Իսմայէլացիի

ծ Եբր.՝ Աբիգիայի մտեր էր



մարդը Յովաբի ըսաւ. «Եթէ ասիս մէջ հազար սիկղ արծաթ ալ <sup>բ</sup>դրուէր, թագաւորին որդիին վրայ ձեռքս չէի երկարեր. արդարեւ <sup>բ</sup>մենք լսեցինք թագաւորին պատուէրը՝ քեզի, Աբեսսայի ու Եթթիի, երբ ըսաւ. “Ուշադի՛ր եղէք որ ո՛չ մէկը երիտասարդ Աբիսողոմի **դպչի**”<sup>Տ</sup>: 13 Ի՛նքէ թագաւորին պատուէրը մտիկ չընէի, իմ կեանքս վտանգի մէջ պիտի դնէի”. արդարեւ ոչինչ թագաւորէն կը պահուի, ու դուն ալ **ինծի** դէմ պիտի կենայիր»:<sup>14</sup> Յովաբ ըսաւ. «Ես քու առջեւ այսպէս պիտի չսպասեմ», եւ իր ձեռքը երեք գեղարդ առնելով՝ գանոնք Աբիսողոմի սիրտը խոթեց, երբ ան տակաւին ողջ էր բեւեկնիին՝ վրայ:<sup>15</sup> Յետոյ՝ տասը երիտասարդներ, Յովաբի զինակիրները, շրջապատելով Աբիսողոմը՝ զարկին ու զինք մեռցուցին:<sup>16</sup> Յովաբ շեփոր հնչեցուց, եւ զօրքը Իսրայէլը հալածելէն վերադարձաւ, քանի որ Յովաբ զօրքը զսպեց:<sup>17</sup> Աբիսողոմը առին, զայն անտառը՝ մեծ փոսի մը մէջ նետեցին, ու անոր վրայ յոյժ մեծ քարակոյտ մը դիզեցին: Ամբողջ Իսրայէլը փախաւ, իւրաքանչիւրը իր վրանը:

<sup>18</sup> Աբիսողոմ ողջ եղած ատենը արձան մը առեր էր, եւ զայն իրեն համար Թագաւորի հովիտին մէջ կանգնեցուցեր էր՝ ըսելով. «Որդի չունիմ որ իմ անունիս յիշատակը պահէ»:<sup>19</sup> Ուստի այդ արձանը իր անունով կոչեր էր. ան մինչեւ այսօր “Աբիսողոմի <sup>Խ</sup>յուշարձանը”<sup>Տ</sup> կը կոչուի:

ԱԲԻՍՈՂՈՄԻ ՄԱՀԸ Կ’ԻՄԱՅՈՒԻ ԴԱԻԻԹԻ

<sup>19</sup> Սադովկի որդին՝ Աբիմասս ըսաւ. «Այժմ վազեմ ու թագաւորին ակետիս տանիմ թէ Տէրը իր դատը պաշտպանեց, ու **զինք** իր թշնամիներուն **ձեռքէն ազատեց**»:<sup>20</sup> Յովաբ անոր ըսաւ. «Դուն այսօր ակետաբեր պիտի չըլլաս. ուրիշ օր մը ակետիս տար, բայց այսօր ակետիս պիտի չտանիս, որովհետեւ թագաւորին որդին մեռաւ»:<sup>21</sup> Ապա Յովաբ Քուսիի ըսաւ. «Գնա՛, տեսածդ թագաւորի՛ն պատմէ»:<sup>22</sup> Քուսի Յովաբի երկրպագեց, եւ վազելով **գնաց**:<sup>22</sup> Սադովկի որդին՝ Աբիմասս դարձեալ Յովաբի ըսաւ. «Ինչ որ ալ ըլլայ, կ’աղերսեմ, ե՛ս ալ Քուսիի ետեւէն վազեմ»:<sup>23</sup> Յովաբ ըսաւ. «Ինչո՞ւ վազես, որդի՛ս, քանի տանելիք ակետիս մը չունիս»:<sup>23</sup> **ԱՆ ըսաւ.** «Ինչ որ ալ ըլլայ, վազեմ»:<sup>24</sup> Ինք ալ անոր ըսաւ. «Վազէ՛»:<sup>24</sup> Աբիմասս դաշտին ճամբայով վազեց, ու Քուսիէն անցաւ:<sup>24</sup> Դաւիթ երկու դռներուն մէջտեղ նստած էր. դէտը դրան տանիքին վրայ՝ դէպի պարիսպը գնաց, եւ աչքերը վերցնելով տեսաւ թէ ահա՛ մարդ մը մինակ կը վազէր:<sup>25</sup> Այն ատեն դէտը գոչելով թագաւորին իմացուց, ու թագաւորը ըսաւ. «Եթէ մինակ է, անոր բերանը ակետիս կայ»:<sup>26</sup> Մինչ ան կու գար եւ կը մօտենար, <sup>26</sup> **դէտը ուրիշ վազող մարդ մըն ալ տեսաւ:** Դէտը դռնապանին գոչելով ըսաւ. «Ահա՛ **ուրիշ** մարդ մըն ալ մինակ կը վազէ»:<sup>27</sup> Թագաւորը ըսաւ. «Ա՛ն ալ ակետաբեր է»:<sup>27</sup> Դէտը ըսաւ. «Առաջինին վազքը Սադովկի որդիին՝ Աբիմասսի վազքին պէս կ’երեւնայ ինծի»:<sup>28</sup> Թագաւորը ըսաւ. «Անիկա բարի մարդ

<sup>բ</sup> Եբբ.՝ կշռուէր

<sup>բ</sup> Եբբ.՝ մեր ականջներուն թագաւորը պատուիրեց

<sup>գ</sup> Կամ՝ Պահպանեցէ՛ք երիտասարդ Աբիսողոմը ինծի համար

<sup>դ</sup> Եբբ.՝ Թէ ոչ՝ ի՛մ կեանքիս դէմ կեղծիք բանեցուցած պիտի ըլլայի

<sup>է</sup> Եբբ.՝ սիրտը

<sup>Խ</sup> Եբբ.՝ ձեռքը

է, ու բարի անտիտով կու գայ»։ 28 Աքիմասս գոչելով թագաւորին ըսաւ. «Նողջո՛յն»։ ու դէմքի վրայ գետինը **հյնալով՝** թագաւորին երկրպագեց, եւ ըսաւ. «Օրհնեա՛լ ըլլայ Տէրը՝ քու Աստուածդ, որ իմ տիրոջս՝ թագաւորին դէմ ձեռք բարձրացնողները **քու ձեռքդ** մատնեց»։ 29 Թագաւորը ըսաւ. «Երիտասարդ Աբիստողոմը ողջ առո՞ղջ է»։ Աքիմասս պատասխանեց. «Երբ Յովաբ թագաւորին ծառան ու **գիս՝** քու ծառայդ դրկեց, մեծ բազմութիւն մը տեսայ, բայց ի՛նչ ըլլալը չհասկցայ»։ 30 Թագաւորը ըսաւ. «Դարձի՛ր եւ հո՛ս կայնէ»։ Ան ալ դարձաւ ու կայնեցաւ։ 31 Եւ ահա՛ Զուսի եկաւ, ու Զուսի ըսաւ. «Իմ տիրոջս՝ թագաւորին անտիս **կու տամ,** թէ բոլոր քեզի դէմ կանգնողներուն **ձեռքէն** Տէրը այսօր **քեզ ազատեց, եւ** դատդ պաշտպանեց»։ 32 Թագաւորը Զուսիի ըսաւ. «Երիտասարդ Աբիստողոմը ողջ առո՞ղջ է»։ Այն ատեն Զուսի պատասխանեց. «Իմ տիրոջս՝ թագաւորին թշնամիները, ու չարութեան համար բոլոր քեզի դէմ կանգնողները **այդ** երիտասարդին պէս ըլլան»։ 33 Թագաւորը վրդովեցաւ, դրան վերնատունը ելաւ ու լացաւ. եւ քալելով սա՛ կ'ըսէր. «Որդեա՛կս Աբիստողոմ, որդեա՛կս, որդեա՛կս Աբիստողոմ. երանի՛ թէ քու տեղդ ես մեռնէի. Աբիստողո՛մ, որդեա՛կս, որդեա՛կս»։

ՅՈՎԱԲ ԿԸ ՅԱՆԴԻՄԱՆԷ ԴԱԻԻԹԸ

19

Յովաբի պատմուեցաւ. «Ահա՛ թագաւորը Աբիստողոմի համար կու լայ ու կը սգայ»։ 2 Այդ օրը <sup>ա</sup>յաղթանակը սուգի **վերածուեցաւ** ամբողջ <sup>բ</sup>զօրքին համար, քանի որ զօրքը այդ օրը լսեց թէ կ'ըսեն. «Թագաւորը իր որդիին համար կը սգայ»։ 3 Այդ օրը զօրքը գաղտագողի քաղաքը մտաւ, ինչպէս զօրք մը գաղտագողի **պիտի մտներ՝** պատերազմէն փախչելուն համար խպնելով։ 4 Թագաւորը իր երեսը ծածկած էր. թագաւորը բարձր ձայնով կ'աղաղակէր. «Որդեա՛կս Աբիստողոմ, Աբիստողո՛մ, որդեա՛կս, որդեա՛կս»։

5 Յովաբ տունէն ներս մտաւ՝ թագաւորին քով, ու ըսաւ. «Այսօր բոլոր ծառաներուդ երեսը ամօթահար ըրիր, որոնք այսօր ազատեցին քու կեանքդ, որդիներուդ եւ աղջիկներուդ կեանքը, կիներուդ ու հարճերուդ կեանքը. 6 որովհետեւ քեզ ատողները կը սիրես, իսկ քեզ սիրողները կ'ատես։ Արդարեւ այսօր ապացուցանեցիր թէ պետերդ եւ ծառաներդ ոչինչ են քեզի համար։ Այսօր **լաւ** հասկցայ թէ եթէ Աբիստողոմ ողջ ըլլար ու մենք բոլորս մեռած ըլլայինք այսօր, <sup>գ</sup>քեզի հաճելի պիտի թուէր՝։ 7 Հիմա կանգնէ՛, դո՛ւրս ելիր, եւ ծառաներուդ <sup>դ</sup>քաղցրութեամբ խօսէ. արդարեւ Տէրոջմով երդում կ'ընեմ թէ եթէ դուրս չելլես, այս գիշեր ո՛չ մէկը քեզի հետ պիտի իջեւանի. ասիկա քեզի անելի գէշ պիտի ըլլայ, քան մանկութենէդ մինչեւ հիմա վրադ հասած բոլոր չարիքները»։ 8 Ուստի թագաւորը կանգնեցաւ ու դուռը նստաւ։ Այն ատեն ամբողջ զօրքին իմացուցին. «Ահա՛ թագաւորը դուռը նստած է», եւ ամբողջ զօրքը թագաւորին առջեւ եկաւ. բայց իսրայէլ փախեր էր, իւրաքանչիւրը իր վրանը։

ԴԱԻԻԹ ԿԸ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ

<sup>ձ</sup> Եբր.՝ Խաղաղութի՛ւն

<sup>ա</sup> Եբր.՝ փրկութիւնը

<sup>բ</sup> Եբր.՝ ժողովուրդին

<sup>գ</sup> Եբր.՝ քու աչքերուդ ուղիղ պիտի ըլլար

<sup>դ</sup> Եբր.՝ սիրտի՛ն

9 Իսրայելի բոլոր տոհմերուն մէջ ամբողջ ժողովուրդը կը 'վիճեր' ըսելով. «Մեր թշնամիներուն ձեռքէն մեզ ազատողը թագաւորն է, Փղշտացիներուն ձեռքէն մեզ փրկողը անիկա՛ է. ու հիմա Աբիսողոմի պատճառով **այս** երկրէն փախեր է: 10 Իսկ Աբիսողոմ, որ մեր վրայ **թագաւոր** օժեցինք, պատերազմի մէջ մեռաւ: Ուստի հիմա ինչո՞ւ լուռ կը կենաց թագաւորը վերադարձնելու մասին»:

11 Դաւիթ թագաւորը Սադովկ եւ Աբիաթար քահանաներուն **մարդ** ղրկեց՝ ըսելով. «Յուդայի երէցներուն հետ խօսեցէ՛ք ու ըսէ՛ք. “Ինչո՞ւ վերջինները կ'ըլլաք թագաւորը իր տունը վերադարձնելու, քանի որ ամբողջ Իսրայելի խօսքը թագաւորին հասաւ՝ մինչեւ իր տունը: 12 Դուք իմ եղբայրներս էք, ոսկորս եւ միսս. ուստի ինչո՞ւ վերջինները կ'ըլլաք թագաւորը **իր տունը** վերադարձնելու»: 13 Ամեսայիի ալ ըսէ՛ք. “Դուն իմ ոսկորս ու միսս չե՞ս. Աստուած ինձի այսպէս եւ ասկէ աւելին ընէ, եթէ Յովաբի տեղ 'ընդմիջտ իմ առջեւ սպարապետ չըլլաս»: 14 Այսպէս՝ բոլոր Յուդայեաններուն սիրտը մէկ մարդու **սիրտի** պէս **իրեն** հակեցուց, ու անոնք թագաւորին **պատգամաւորներ** ղրկեցին՝ **ըսելով**. «Վերադարձի՛ր, թէ՛ դուն եւ թէ քու բոլոր ծառաներդ»: 15 Այն ատեն թագաւորը վերադարձաւ ու մինչեւ Յորդանան եկաւ: Յուդա ալ մինչեւ Գաղգաղա եկաւ, որպէսզի թագաւորը դիմաւորէ եւ թագաւորը Յորդանանէն անցընէ:

16 Գերայի որդին՝ Բաւուրիմացի Բենիամինեան Սեմէի, արտորալով Յուդայեաններուն հետ իջաւ՝ Դաւիթ թագաւորը դիմաւորելու: 17 Անոր հետ Բենիամինէ հազար մարդ կար, նաեւ Սաւուդի տան սպասաւորը՝ Սիբա, իր տասնհինգ որդիներով ու քսան ծառաներով: Անոնք թագաւորին առջեւ 'Յորդանանէն անցան':

ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԿԸ ՆԵՐԷ ՍԵՄԷԻԻ

18 Գետանաւ մը անցաւ՝ թագաւորին տունը անցընելու եւ անոր <sup>բ</sup>հաճելի եղածը ընելու համար: Երբ թագաւորը Յորդանանէն անցաւ, Գերայի որդին՝ Սեմէի թագաւորին առջեւ ինկաւ 19 ու թագաւորին ըսաւ. «Իմ տէրս <sup>գ</sup>ինձի անօրէնութիւն թող չսեպէ՛», իմ տիրոջս՝ թագաւորին երուսաղէմէն ելած օրը՝ ծառայիդ գործած անհրաւութիւնը մի՛ յիշեր, եւ թագաւորը զայն իր սիրտին մէջ թող <sup>դ</sup>ջպահէ: 20 Արդարեւ քու ծառայ գիտէ թէ մեղանչեց. ուստի ահա՛ այսօր եկայ՝ Յովսէփի ամբողջ տունէն առաջ, որպէսզի իմ տէրս՝ թագաւորը <sup>ե</sup>դիմաւորեմ»: 21 Ծարուհեայի որդին՝ Աբեսսա պատասխանեց. «Միթէ Սեմէի ասոր համար պիտի չմեռցուի՞, քանի ինք Տէրոջ օժեալը անիծեց»: 22 Բայց Դաւիթ ըսաւ. «Դուք ինձի հետ ի՞նչ **գործ** ունիք, **ո՛վ** Ծարուհեայի որդիներ, որ այսօր ինձի

<sup>բ</sup> Եբր.՝ դատէր

<sup>գ</sup> Եբր.՝ ամբողջ օրը

<sup>դ</sup> Կամ՝ Յորդանան հասան

<sup>ե</sup> Եբր.՝ աչքերուն լաւ

<sup>բ</sup> Կամ՝ իմ անօրէնութեանս վրայ թող չմտածէ

<sup>դ</sup> Եբր.՝ չդնէ

<sup>բ</sup> Եբր.՝ դիմաւորելու իջնեմ

կ'ընդդիմանաք: Միթե այսօր Իսրայելի մէջ մարդ մը պիտի մեռցուի<sup>1</sup>. որովհետեւ 'գիտեմ՝ թէ ես այսօր Իսրայելի վրայ թագաւոր եմ» 23 Թագաւորը Սեմէիի ըսաւ. «Պիտի չմեռնիս». ու թագաւորը անոր երդում ըրաւ:

ԴԱԻԹ ԿԸ ՆԵՐԷ ՄԵՄՓԻՐՈՍԹԷԻ

24 Սաւուղի որդին՝ Մեմփիբոսթէ թագաւորը դիմաւորելու իջաւ: Թագաւորին գացած օրէն մինչեւ անոր խաղաղութեամբ եկած օրը՝ ան ոտքերը դարմանած չէր, մօրուքը յարդարած չէր եւ հագուստները լուացած չէր: 25 Երբ <sup>1</sup>թագաւորը դիմաւորելու համար երուսաղէմ եկաւ, թագաւորը անոր ըսաւ. «Ո՛վ Մեմփիբոսթէ, ինչո՞ւ ինծի հետ չգացիր»: 26 Ան ալ պատասխանեց. «Ո՛վ թագաւոր, իմ տէ՛րս, ծառաս գիս խաբեց: Արդարեւ քու ծառադ ըսաւ. “Էջը համետեմ, որպէսզի վրան հեծնեմ ու թագաւորին հետ երթամ. որովհետեւ ծառադ կաղ է»: 27 Բայց անկկա քու ծառադ – **գիս** – զրպարտեց իմ տիրոջս՝ թագաւորին առջեւ. սակայն իմ տէրս՝ թագաւորը Աստուծոյ հրեշտակի մը պէս է: Ուստի ծքեզի հաճելի՝ եղածը ըրէ՛: 28 Թէպէտ իմ հօրս ամբողջ տունը իմ տիրոջս՝ թագաւորին առջեւ միայն մահուան **արժանի** մարդիկ էին, դուն քու ծառադ սեղանդ **կերակուր** ուտողներուն <sup>4</sup>կարգը դրիր. ուստի ա՛լ ասկէ ետք ի՞նչ իրաւունք ունիմ թագաւորին <sup>6</sup>բողոքելու»: 29 Թագաւորը անոր ըսաւ. «Ինչո՞ւ տակաւին քու խնդիրներուդ մասին կը խօսիս: Ես ըսի. “Դուն եւ Սիբա՝ բաժնեցէ՛ք արտերը **ծեր միջեւ**»: 30 Մեմփիբոսթէ թագաւորին ըսաւ. «Ան նոյնիսկ բոլո՛րը թող առնէ, որովհետեւ իմ տէրս՝ թագաւորը խաղաղութեամբ իր տունը վերադարձաւ»:

ԴԱԻԹ ԿԸ ՀԱՏՈՒՑԱՆԷ ԲԵՐՁԵԼԻԻ

31 Գաղաադացի Բերզելի Ռովգելիմէն իջաւ, ու թագաւորին հետ Յորդանանէն անցաւ, որպէսզի անոր ուղեկցի Յորդանանէն անդին: 32 Բերզելի յոյժ ծեր մարդ մըն էր, ութսուն տարեկան. այնքան ժամանակ որ թագաւորը Մանայիմի մէջ կեցաւ, ի՛նք զայն կերակրեց, որովհետեւ յոյժ մեծ մարդ մըն էր: 33 Թագաւորը Բերզելիի ըսաւ. «Ինծի՛ հետ անցիր, որ քեզ իմ քովս՝ Երուսաղէմի մէջ կերակրեմ»: 34 Իսկ Բերզելի թագաւորին ըսաւ. «Ճակաւին քանի՞ տարի պիտի ապրիմ», որ թագաւորին հետ Երուսաղէմ բարձրանամ: 35 Ես այսօր ութսուն տարեկան եմ. միթէ լաւն ու գէշը կրնա՞մ <sup>7</sup>զատորոշել. միթէ ծառադ իր կերածին ու խմածին համը կրնա՞յ առնել: Տակաւին երգիչներուն կամ երգչուհիներուն ձայնը կրնա՞մ լսել. ուստի քու ծառադ իմ տիրոջս՝ թագաւորին ա՛լ ինչո՞ւ բեռ ըլլայ: 36 Զու ծառադ թագաւորին հետ քիչ մը Յորդանանէն **անդին** պիտի անցնի. թագաւորը ինչո՞ւ

---

<sup>1</sup> Եբբ.՝ չե՞մ գիտեր  
<sup>2</sup> Կամ՝ Երուսաղէմը եկաւ թագաւորը դիմաւորելու  
<sup>3</sup> Եբբ.՝ աչքերուդ լաւ  
<sup>4</sup> Եբբ.՝ մէջ  
<sup>5</sup> Եբբ.՝ աղաղակելու  
<sup>6</sup> Եբբ.՝ Կեանքիս տարիներուն օրերը ո՞րչափ պիտի ըլլան  
<sup>7</sup> Եբբ.՝ գիտնալ



այդպիսի փոխարէն հատուցանէ ինծի: **37** Կ'աղերսե՛մ, ծառադ թող վերադառնայ, որ իմ քաղաքիս մէջ մեռնիմ՝ իմ հօրս ու մօրս գերեզմանին քով: Ահա՛ քու ծառադ՝ Զամաամ. ի՛նք թող անցնի իմ տիրոջս՝ թագաւորին հետ, եւ «քեզի հաճելի՛» եղածը ըրէ՛ անոր»: **38** Թագաւորը պատասխանեց. «Զամաամ ինծի հետ թող անցնի, ու ես քեզի հաճելի եղածը պիտի ընեմ անոր. ինձմէ ինչ որ ՚խնդրես՝ քեզի պիտի ընեմ»: **39** Ամբողջ ժողովուրդը Յորդանանէն անցաւ. թագաւորն ալ անցաւ: Թագաւորը Բերզելին համբուրեց եւ զայն օրհնեց. ան ալ իր տեղը վերադարձաւ:

ՅՈՒՂԱ ԵՒ ԻՍՐԱՅԵԼ ԿԸ ՎԻՃԻՆ ԹԱԳԱԻՈՐՆ ԶԱՍԱՐ

**40** Թագաւորը Գաղգաղա անցաւ, ու Զամաամ անոր հետ անցաւ: Այսպէս՝ Յուդայի ամբողջ ժողովուրդը, եւ Իսրայէլի ալ կէս ժողովուրդը թագաւորը անցուցին:

**41** Եւ ահա՛ բոլոր Իսրայելացիները թագաւորին եկան ու թագաւորին ըսին. «Ինչո՞ւ մեր եղբայրները՝ Յուդայեանները քեզ գողցան, ու թագաւորը, անոր տունը եւ անոր հետ Դաւիթի բոլոր մարդիկը Յորդանանէն անցուցին»: **42** Բոլոր Յուդայեանները Իսրայելացիներուն պատասխանեցին. «Որովհետեւ թագաւորը մեզի մերձաւոր է: Այս խնդիրին համար ինչո՞ւ այսպէս կը բորբոքիք. միթէ թագաւորէն բան մը կերա՞նք, կամ թէ ան մեզի պարգեւ մը տուա՞ւ»: **43** Իսրայելացիները Յուդայեաններուն պատասխանեցին. «Մենք թագաւորին քով տասը բաժին ունինք. նաեւ Դաւիթի վրայ ձեզմէ անելի **իրաւունք** ունինք: Ինչո՞ւ մեզ անարգեցիք, ու մեր թագաւորը վերադարձնելու համար՝ առաջ մեզմէ խորհուրդ չհարցուցիք՝»: Բայց Յուդայեաններուն խօսքը Իսրայելացիներուն խօսքէն անելի խիստ եղաւ:

ՍԱԲԷԷԻ ԱՊՍՏԱՍԲՈՒԹԻՒՆԸ

20

Հոն Բենիամինեան ՝անօրէն մարդ մը Բգտնուեցաւ, Բոքորեան Սաբէէ անունով: Ան շեփոր հնչեցուց եւ ըսաւ. «Մենք Դաւիթի քով բաժին չունինք, ո՛չ ալ Յեսսէի որդիին քով՝ ժառանգութիւն. ո՛վ Իսրայէլ, իւրաքանչիւրը իր վրանը **թող վերադառնայ**»: **2** Ուստի բոլոր Իսրայելացիները Դաւիթէ զատուեցան ու Բոքորեան Սաբէէի հետեւեցան, բայց Յուդայեանները՝ Յորդանանէն մինչեւ Երուսաղէմ՝ իրենց թագաւորին յարեցան:

**3** Դաւիթ իր տունը եկաւ՝ Երուսաղէմ: Թագաւորը իր տան պահպանութեան համար թողուցած տասը կիները՝ **իր** հարճերը առաւ, զանոնք պահպանուած տան մը մէջ դրաւ ու զանոնք կերակրեց, բայց անոնց չմտաւ: Անոնք մինչեւ իրենց մեռնելու օրը արգելափակուեցան, եւ այրիի պէս ապրեցան:

**4** Թագաւորը Ամեսայիի ըսաւ. «Երեք օրուան մէջ Յուդայեանները ինծի՛՝ կանչէ, ու

---

<sup>6</sup> Եբբ.՝ աչքերուդ լաւ  
<sup>7</sup> Եբբ.՝ ընտրես  
<sup>1</sup> Եբբ.՝ մեր խօսքը առաջինը չեղաւ  
<sup>ա</sup> Եբբ.՝ Բելիարի  
<sup>բ</sup> Եբբ.՝ պատահեցաւ, կամ՝ կանչուեցաւ  
<sup>գ</sup> Եբբ.՝ աղաղակով կանչէ



դո՛ւն ալ հոս Դներկայացիր»։ 5 Ուստի Ամեսայի Յուդան կանչելու գնաց. բայց Դաւիթի իրեն որոշած **ատենէն** աւելի ուշացաւ։ 6 Այն ատեն Դաւիթ Աբեսսայի ըսաւ. «Հիմա Բոքորեան Սաբէէ՛ Աբիսողոմէ՛ աւելի չարիք պիտի ընէ մեզի. **ուրեմն** քու տիրոջդ ծառաները ա՛ն **քեզի հետ** ու հետապնդէ՛ զինք, որ իրեն համար պարսպապատ քաղաքներ չգտնէ եւ մեզմէ չխուսափի»։ 7 Այսպէս՝ Յովաբի մարդիկը, Զերեթիներն ու Փելեթիները եւ բոլոր զօրաւորները անոր ետեւէն դուրս ելան, ու Բոքորեան Սաբէէն հետապնդելու համար Երուսաղէմէն գացին։

8 Երբ անոնք Գաբաւոնի մէջ եղող մեծ քարին քով էին, Ամեսայի անոնց առջեւ հասաւ։ Յովաբ իր հագած վերարկուն գօտեւորած էր, եւ անոր վրայէն **ուրիշ** գօտիով՝ մէջքը սուր մը կապած էր, իր պատեանին մէջ։ Երբ <sup>ե</sup>կ'երթար՝ **սուրը պատեանէն** ինկաւ։ 9 Յովաբ Ամեսայիի ըսաւ. «Եղբայրս, ողջ առո՞ղջ ես»։ Յովաբ Ամեսային համբուրելու համար՝ աջ ձեռքով անոր մօրուքէն բռնեց։ 10 Ամեսայի Յովաբի ձեռքը եղած սուրէն չզգուշացաւ. ուստի անով **Յովաբ** սնակուշտէն զարկաւ զայն, եւ անոր աղիքները գետինը թափեց։ Անոր երկու անգամ չզարկաւ, ու ան մեռաւ։ Ապա Յովաբ եւ իր եղբայրը՝ Աբեսսա Բոքորեան Սաբէէն հետապնդեցին։ 11 Այն ատեն Յովաբի մարդոցմէն մէկը՝ Ամեսայիի քով կայնեցաւ ու ըսաւ. «Ո՛վ որ Յովաբէ կ'ախորժի եւ ո՛վ որ Դաւիթի կողմէն է, Յովաբի՛ **թող** հետեւի»։ 12 Ամեսայի **իր** արիւնին մէջ կը թաւալէր՝ պողոտային վրայ։ Երբ այդ մարդը տեսաւ թէ ամբողջ զօրքը կանգ առաւ, Ամեսային պողոտայէն փոխադրեց արտի մը մէջ, եւ զայն հագուստով մը ծածկեց. արդարեւ տեսաւ թէ անոր քով հասնող ամէն մարդ կանգ կ'առնէ։ 13 Երբ զայն պողոտայէն վերցուց, ամէն մարդ անցաւ ու Յովաբի ետեւէն **գնաց՝** Բոքորեան Սաբէէն հետապնդելու համար։ 14 (Բայց ան Իսրայէլի բոլոր տոհմերուն մէջէն անցեր էր – մինչեւ Աբէլ եւ Բեթմաաքա – բոլոր Բերացիներուն հետ, որոնք իր քով հաւաքուելով՝ իրեն հետեւեր էին։) 15 Անոնք հասան ու Բեթմաաքայի Աբէլին մէջ զինք պաշարեցին. քաղաքին առջեւ հողաբլուր մը բարձրացուցին, որ պատուարին մօտ կանգնուեցաւ, եւ Յովաբի հետ եղող ամբողջ զօրքը պարիսպը կը քանդէր՝ զայն տապալելու համար։

16 Իմաստուն կին մը քաղաքէն պոռաց. «Լսեցէ՛ք, լսեցէ՛ք. կ'աղերսեմ՝ Յովաբի ըսէ՛ք. “Հո՛ւ մօտեցիր, որպէսզի քեզի հետ խօսիմ»։ 17 **Յովաբ** անոր մօտեցաւ, ու կինը ըսաւ. «Յովաբը դո՞ւն ես»։ Ան ալ պատասխանեց. «Ես եմ»։ Ուստի **կինը** անոր ըսաւ. «Քու աղախինիդ խօսքերը մտի՛կ ըրէ»։ Ան ալ պատասխանեց. «**Ահա՛** մտիկ կ'ընեմ»։ 18 **Կինը** խօսեցաւ՝ ըսելով. «Նախապէս <sup>ե</sup>սովորութիւն ունէին ըսելու՝. “Թող Աբէլի <sup>բ</sup>երթան հարցնեն”, եւ այնպէս լմնցնեն»։ 19 Ես Իսրայէլի մէջ խաղաղարար ու հաւատարիմ **քաղաք** մըն եմ. բայց դուն կը <sup>բ</sup>ջանաս <sup>գ</sup>աւերել <sup>դ</sup>այնպիսի քաղաք մը, որ Իսրայէլի մէջ

---

<sup>ա</sup> Երբ.՝ կայնէ  
<sup>բ</sup> Երբ.՝ դուրս կ'ելլէր  
<sup>գ</sup> Երբ.՝ անոր  
<sup>դ</sup> Երբ.՝ խօսելով կը խօսէին՝ ըսելով  
<sup>ե</sup> Երբ.՝ հարցնելով հարցնեն  
<sup>զ</sup> Երբ.՝ փնտռես  
<sup>է</sup> Երբ.՝ մեռցնել  
<sup>ը</sup> Երբ.՝ քաղաք մը եւ մայր մը՝ Իսրայէլի մէջ

մայրաքաղաք է՝: Տէրոջ ժառանգութիւնը ինչո՞ւ կը 'կործանես': 20 Յովաբ պատասխանեց. «Հեռո՛ւ ինձմէ, հեռո՛ւ ինձմէ, որ ես կործանեմ կամ կոտորեմ: 21 Խնդիրը այդպէս չէ. հապա եփրեմի լեռնէն՝ Բոքորեան Սաբէէ անունով մարդ մը իր ձեռքը Դաւիթ թագաւորին դէմ բարձրացուց. միա՛յն զինք յանձնեցէք, եւ այս քաղաքէն կ'երթամ»: Կինը Յովաբի ըսաւ. «Ահա՛ անոր գլուխը պարիսպին վրայէն քեզի պիտի նետուի»: 22 Ուստի կինը ամբողջ ժողովուրդին գնաց, իր իմաստութեամբ խօսեցաւ, եւ Բոքորեան Սաբէէի գլուխը կտրեցին ու Յովաբի նետեցին: Այն ատեն ան շեփոր հնչեցուց, եւ այդ քաղաքէն քաշուելով ցրուեցան՝ իւրաքանչիւրը իր վրանը: Յովաբ ալ թագաւորին վերադարձաւ՝ երուսաղէմ:

ԴԱԻԻԹԻ ԶՕՐԱՎԱՐՆԵՐԸ

23 Յովաբ Իսրայէլի բոլոր զօրքերուն վրայ նշանակուած էր, Յովիադայի որդին՝ Բանեա Զերեթիներուն ու Փելեթիներուն վրայ, 24 եւ Ադորամ՝ հարկերուն վրայ: Աքիղուդի որդին՝ Յովսափատ դիւանադպիր էր, 25 Սուսա՝ ատենադպիր, Սադովկ ու Աբիաթար՝ քահանաներ. 26 իսկ Յայիրացի Իրաս ալ Դաւիթի նախարարն էր:

ՍԱԻՈՒՂԻ ԶԱՐՄԸ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԻ ՄԱՀՈՒԱՆ

21

Դաւիթի օրերը՝ յաջորդաբար երեք տարի սով եղաւ: Դաւիթ Տէրոջ <sup>Բ</sup>հարցուց. Տէրն ալ պատասխանեց. «Ասիկա Սաւուդի եւ անոր արիւնահեղ տան համար է, քանի որ ան Գաբաւոնացիները մեռցուց»: 2 Ուստի թագաւորը Գաբաւոնացիները կանչեց եւ անոնց խօսեցաւ: (Գաբաւոնացիները Իսրայէլի որդիներէն չէին, հապա՝ Ամորհացիներու մնացորդէն: Իսրայէլի որդիները անոնց երդում ըրեր էին. բայց Սաւուդ՝ Իսրայէլի ու Յուդայի որդիներուն հանդէպ նախանձախնդիր ըլլալով՝ <sup>Գ</sup>ջանացեր էր զանոնք զարնել:)<sup>3</sup> Դաւիթ Գաբաւոնացիներուն ըսաւ. «Ձեզի ի՞նչ ընեմ. ինչո՞վ քաւութիւն ընեմ, որպէսզի Տէրոջ ժառանգութիւնը օրհնէք»: 4 Գաբաւոնացիները անոր պատասխանեցին. «Սաւուդի եւ անոր տան հետ արծաթի կամ ոսկիի խնդիր չունինք, ո՛չ ալ Իսրայէլէ մարդ մը թող մեռցուի մեզի համար»: Ան ըսաւ. «Դուք ինչ որ ըսէք՝ ձեզի պիտի ընեմ»: 5 Անոնք ալ թագաւորին պատասխանեցին. «Այն մարդը՝ որ քանաց մեզ Դանհետացնել, ու <sup>Ե</sup>մտածեց մեզ բնաջնջել, որպէսզի Իսրայէլի ամբողջ հողամասին մէջ <sup>Զ</sup>չգտնուինք, 6 անոր որդիներէն եօ՛թը մարդ մեզի թող յանձնուին, որպէսզի զանոնք Տէրոջ ընտրեալ Սաւուդի

<sup>1</sup> Եբր.՝ կլլես

<sup>ա</sup> Եբր.՝ մէկ տարիին ետեւէն միւս տարին

<sup>Բ</sup> Եբր.՝ երեսը փնտռեց

<sup>Գ</sup> Եբր.՝ փնտռեր

<sup>Դ</sup> Եբր.՝ սպառել

<sup>Ե</sup> Եբր.՝ մեզի դէմ մտածեց

<sup>Զ</sup> Եբր.՝ չկայնինք

Գաբաային մէջ՝ Տէրոջ համար կախենք»։ Թագաւորը ըսաւ. «Կը յանձնեմ»։

**7** Թագաւորը Սաւուղեան Յովնաթանի որդիին՝ Մեմփիբոսթէի խնայեց, Սաւուղի որդիին՝ Յովնաթանի եւ Դաւիթի միջեւ եղած Տէրոջ երդումին համար։ **8** Բայց թագաւորը Այիայի աղջիկին՝ Ռեսփայի երկու որդիները, որոնք Սաւուղի ծներ էր, **այսիցն**<sup>Կ</sup>՝ Արմոնին ու Մեմփիբոսթէն, եւ Սաւուղի աղջիկին՝ Մեղքողի հինգ որդիները, որոնք Մաուլացի Բերգելիի որդիին՝ Եդրիէլի ծներ էր, բռնեց **9** ու զանոնք Գաբաւոնացիներուն ձեռքը յանձնեց։ Անոնք ալ զանոնք Տէրոջ առջեւ կախեցին՝ լերան վրայ. եօթն ալ միասին <sup>Ը</sup>մեռան։ Անոնք հունձքի առաջին **օրերը** մեռցուեցան, գարիի հունձքին սկիզբը։

**10** Այիայի աղջիկը՝ Ռեսփա քուրձ մը առաւ ու զայն իրեն համար վէմին վրայ տարածեց, հունձքի սկիզբէն մինչեւ անոնց վրայ երկինքէն անձրեւ տեղալը։ Յերեկը՝ երկինքի թռչուններուն չէր թոյլատրեր որ անոնց վրայ իջնեն, ո՛չ ալ գիշերը՝ դաշտի գազաններուն։ **11** Սաւուղի հարճին՝ Այիայի աղջիկին Ռեսփայի ըրածը Դաւիթի պատմեցին։ **12** Դաւիթ գնաց ու Սաւուղի եւ անոր որդիին՝ Յովնաթանի ոսկորները առաւ Գաղաադի Յաբիսի Բնակիչներէն, որոնք Բեթսանի հրապարակէն զանոնք գողցեր էին, որովհետեւ Փղշտացիները զանոնք հոն կախեր էին այն օրը, երբ Փղշտացիները Գեղբուէ **լերան** վրայ Սաւուղը զարկեր էին։ **13** Սաւուղի ոսկորներն ու անոր որդիին՝ Յովնաթանի ոսկորները անկէ <sup>Գ</sup>տարաւ, եւ կախուածներուն ոսկորներն ալ հաւաքեցին։ **14** Սաւուղի եւ անոր որդիին՝ Յովնաթանի ոսկորները Բենիամինի երկիրը՝ Սելայի մէջ, անոր հօր՝ Կիսի գերեզմանը թաղեցին, ու թագաւորին ամբողջ պատուիրածը գործադրեցին։ Անկէ ետք Աստուած երկրին համար եղած թախանձանքը ընդունեց։

**ՊԱՏԵՐԱԶՍ ՓՂՇՏԱՅԻ ՀՍԿԱՆԵՐՈՒՆ ԴԷՍ**  
(Ա. Մնաց. 20. 4-8)

**15** Դարձեալ պատերազմ եղաւ Փղշտացիներուն եւ Իսրայէլի միջեւ։ Դաւիթ ու իր ծառաները իրեն հետ իջան, եւ Փղշտացիներուն դէմ պատերազմեցան։ Դաւիթ պարտասեցաւ։ **16** Յեսթիբենոբ, որ Իրափայի զաւակներէն էր, ու երեք հարիւր **սիկդ** կշռող պղինձէ նիզակ մը ունէր եւ **մէջքը** նոր **սուր մը** կապած էր, մտադրեց Դաւիթը զարնել։ **17** Բայց Շարուհեայի որդին՝ Աբեսսա անոր օգնութեան հասաւ, ու Փղշտացին զարկաւ եւ զայն մեռցուց։ Այն ատեն Դաւիթի մարդիկը անոր երդում ըրին ու ըսին. «Ասկէ ետք դուն մեզի հետ դուրս պիտի չելլես՝ պատերազմի համար, որպէսզի Իսրայէլի ճրագը չմարես»։

**18** Անկէ ետք դարձեալ Փղշտացիներուն դէմ պատերազմ եղաւ՝ Գովբի մէջ։ Այն ատեն Ովսացի Սովբաք Ռափայի զաւակներէն եղող Սեփիան մեռցուց։

**19** Դարձեալ Փղշտացիներուն դէմ պատերազմ եղաւ՝ Գովբի մէջ, ու Բեթլեհեմացի Արիովրդգիմի որդին՝ Ելէանան Գեթացի Գողիաթի **եղբայրը** զարկաւ, որուն նիզակին բունը ոստայնանկներու գլանին պէս էր։

---

<sup>Կ</sup> Կամ՝ Մերովբի  
<sup>Ը</sup> Եբր.՝ ինկան  
<sup>Գ</sup> Եբր.՝ տէրերէն  
<sup>Դ</sup> Եբր.՝ բարձրացուց  
<sup>Ի</sup> Կամ՝ հսկայի  
<sup>Լ</sup> Եբր.՝ ըսաւ

20 Դարձեալ պատերազմ եղաւ՝ Գէթի մէջ: Երկայնահասակ մարդ մը կար, որ իւրաքանչիւր ձեռքի վրայ վեց մատ ունէր, եւ իւրաքանչիւր ոտքի վրայ՝ վեց մատ, <sup>Խ</sup>բոլորը՝ քսանչորս մատ. ա՛ն ալ Ռափայի որդիներէն էր: 21 Ան Իսրայէլի մարտահրաւէր ուղղեց. բայց Դաւիթի եղբօր՝ Սամաայի որդին՝ Յովնաթան զայն զարկաւ: 22 Այս չորսը Գէթի մէջ Ռափայէն ծներ էին, ու Դաւիթի ձեռքով եւ անոր ծառաներուն ձեռքով ինկան:

ԴԱԻԻԹԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿԻ ԵՐԳԸ

(Սաղմոս 18)

22

Դաւիթ, այն օրը երբ Տէրը զինք իր բոլոր թշնամիներուն ձեռքէն ու Սաւուղի ձեռքէն ազատեց, սա՛ երգին խօսքերը Տէրոջ ուղղեց: 2 Ան ըսաւ.

«Տէրը իմ ժայռս, բերդս ու փրկիչս է.

3 <sup>Ս</sup>Աստուածս իմ ժայռս՝ է, ես անոր կ'ապաւինիմ:

Ան է իմ վահանս եւ փրկութեանս եղջիւրը,  
Իմ միջնաբերդս, ապաստանարանս ու փրկիչս:

Դո՛ւն կ'ազատես զիս բռնութենէն:

4 Տէրը կը կանչեմ՝ որ գովելի է,  
Եւ իմ թշնամիներէս կ'ազատիմ:

5 Արդարեւ մահուան կոհակները զիս պատեցին,  
<sup>Բ</sup>Անօրէնութեան վտակները զիս զարհուրեցուցին.

6 <sup>Գ</sup>Դժոխքին լարերը զիս շրջապատեցին,  
Ու մահուան որոգայթները իմ առջեւս եկան:

7 Իմ տագնապիս մէջ Տէրը կանչեցի  
Եւ Աստուծոյս աղաղակեցի.  
Ան իր տաճարէն իմ ձայնս լսեց,  
Ու աղաղակս անոր ականջներուն հասաւ:

8 Այն ատեն երկիրը խախտեցաւ եւ շարժեցաւ,  
Երկինքի հիմերը սարսեցան ու խախտեցան,  
Քանի որ անհկա բորբոքեցաւ:

9 Անոր քիթէն ծուխ բարձրացաւ,  
Ու բերանէն՝ սպառող կրակ.  
Անկէ կայծեր բռնկեցան:

10 Անհկա երկինքը հակեցուց եւ իջաւ.  
Անոր ոտքերուն տակ մառախուղ կար:

11 Զերովբէի վրայ <sup>Դ</sup>ելաւ ու թռաւ,  
Եւ հովին թելերուն վրայ երեւցաւ:

12 Խաւարը, <sup>Կ</sup>կուտակուած ջուրերը,

<sup>Խ</sup> Եբր.՝ թիւով

<sup>Ս</sup> Եբր.՝ իմ ժայռիս Աստուածը

<sup>Բ</sup> Եբր.՝ Բելիարի

<sup>Գ</sup> Այսինքն՝ Մեռած անձերու կայանին

<sup>Դ</sup> Եբր.՝ հեծաւ

Նօսր ամպերն ու թանձր ամպերը իր շուրջը դրաւ իբր տաղաւար:

- 13 Անոր առջեւ եղող պայծառութենէն  
Կրակի կայծեր բռնկեցան:
- 14 Տէրը երկինքէն որոտաց,  
Եւ Ամենաբարձրը իր ձայնը լսել տուաւ:
- 15 Նետեր արձակեց ու զանոնք ցրուեց,  
Փայլակներով զանոնք խուճապի մատնեց:
- 16 Տէրոջ սաստով,  
Անոր ռունգերու հովին արտաշնչումով՝  
Ծովուն հունը երեւցաւ,  
Եւ երկրագունդին հիմերը յայտնուեցան:
- 17 Բարձրէն՝ հասաւ, զիս բռնեց,  
Ու յորդառատ ջուրերէն զիս հանեց:
- 18 Իմ զօրեղ թշնամիէս եւ զիս ատողներէն ազատեց զիս,  
՝Որոնք ինձմէ հզօր էին:
- 19 Չախորդութեանս օրը իմ առջեւս եկան,  
Բայց Տէրը ինձի նեցուկ եղաւ:
- 20 Զիս դուրս հանեց՝ ընդարձակ տեղ մը,  
Ու զիս ազատեց՝ որովհետեւ ինձի հաճեցաւ:
- 21 Տէրը իմ արդարութեանս համեմատ կը վարձատրէ զիս,  
Չեռքերուս մաքրութեան համեմատ կը հատուցանէ ինձի:
- 22 Որովհետեւ Տէրոջ ճամբաները պահեցի,  
Իմ Աստուծոյս հանդէպ ամբարիշտ չեղայ:
- 23 Արդարեւ անոր բոլոր դատավճիռները իմ առջեւս էին,  
Եւ անոր կանոններէն չհեռացայ:
- 24 Անոր առջեւ պարկեշտ եղայ,  
Եւ անօրէնութենէս զգուշացայ:
- 25 Տէրը ինձի հատուցանեց արդարութեանս համեմատ,  
**Չեռքերուս** մաքրութեան համեմատ, որ անոր աչքերուն առջեւ է:
- 26 Կարեկիցին հետ կարեկից կ'ըլլաս,  
Պարկեշտ մարդուն հետ պարկեշտ կ'ըլլաս,
- 27 Մաքուրին հետ մաքուր կ'ըլլաս,  
Ու ծուռին հետ կը թռիս:
- 28 Դո՛ւն կ'ազատես տառապեալ ժողովուրդը,  
Եւ աչքերդ գոռոզներուն վրայ են՝ **որպէսզի զանոնք ցածցնես**:
- 29 Արդարեւ դո՛ւն ես իմ ճրագս, ո՛վ Տէր.  
Իմ խաւարիս վրայ Տէ՛րը կը ճառագայթէ:

---

<sup>6</sup> Եբբ.՝ խաւար

<sup>9</sup> Եբբ.՝ ձեռքը երկարեց

<sup>10</sup> Կամ՝ Որովհետեւ

<sup>11</sup> Եբբ.՝ զօրաւոր մարդուն

<sup>12</sup> Եբբ.՝ խոտորիս

- 30 Զեզմով գունդի մը դէմ կը վազեմ,  
Եւ իմ Աստուծոյ պարիսպին վրայէն կ'ոստնում:
- 31 Աստուծոյ ճամբան անթերի է.  
Տէրոջ խօսքերը փորձարկուած են.  
Ան վահան է բոլոր իրեն ապաւինողներուն:
- 32 Արդարեւ ո՞վ է Աստուած՝ Տէրոջմէն զատ,  
Կամ ո՞վ է վէմ՝ մեր Աստուծոյմէն զատ:
- 33 Աստուած է իմ գօրաւոր ամրոցս.  
Ա՛ն անթերի կ'ընէ իմ ճամբաս:
- 34 Ոտքերս եղնիկի **ոտքերուն**՝<sup>ժ</sup>մման կ'ընէ՝,  
Ու բարձունքներու վրայ զիս կը կայնեցնէ:
- 35 Չեռքերս պայքարի կը վարժեցնէ,  
Եւ ի՞բազուկներս պղինձէ աղեղ կը լարեն՝:
- 36 Նաեւ քու փրկութեանդ վահանը տուիր ինձի,  
Ու քու հեզութիւնդ զիս մեծցուց:
- 37 Բայլերս իմ ներքեւ լայնցուցիր,  
Եւ **ոտքերու** կոճերը չտատանեցան:
- 38 Թշնամիներս հալածեցի ու զանոնք բնաջնջեցի.  
Չվերադարձայ՝ մինչեւ որ զանոնք սպառեցի:
- 39 Զանոնք սպառեցի եւ ՚խոցեցի՝ որպէսզի չկանգնին.  
Անոնք ոտքերուս տակ ինկան:
- 40 Պատերազմի համար զիս ոյժով գօտելորեցիր,  
Եւ իմ վրաս ելլողները տակս ձգեցիր:
- 41 Թշնամիներու ՚կռակը ինձի **դարձնել** տուիր՝,  
Որպէսզի զիս ատողները բնաջնջեմ:
- 42 <sup>ժ</sup>Աղաղակեցին, բայց ազատարար չկար.  
Տէրոջ **աղաղակեցին**, բայց անոնց չպատասխանեց:
- 43 Այն ատեն զանոնք ծեծեցի՝ երկրի ՚հողին պէս **մանր**,  
Զանոնք մանրեցի ու կոխկռտեցի՝ փողոցներու ցեխին պէս:
- 44 Զիս ազատեցիր ժողովուրդին կռիւներէն.  
Զիս պահեցիր՝ որպէսզի ՚հեթանոսներուն գլխաւոր ըլլամ.  
Իմ չճանչցած ժողովուրդս ինձի կը հպատակի:
- 45 Օտարագրիները <sup>ժ</sup>իմ առջեւ կը քծնին՝,

<sup>ժ</sup> Եբբ.՝ կը հաւասարեցնէ

<sup>ի</sup> Կամ՝ բազուկներովս պղնձէ աղեղ մը կը կոտորուի

<sup>լ</sup> Կամ՝ կոտորեցի

<sup>խ</sup> Կամ՝ ծոծրակը ինձի տուիր

<sup>ծ</sup> Եբբ.՝ Նայեցան

<sup>կ</sup> Կամ՝ փոշիին

<sup>հ</sup> Եբբ.՝ ազգերուն

<sup>ձ</sup> Կամ՝ ինձի կը ստեն



Ինծի կը հնազանդին՝ երբ **իրենց** ականջներով լսեն:

- 46 Օտարագգիները կը կթոտին,  
Ու իրենց ամրափակ տեղերէն դուրս՝<sup>7</sup> կը դողան՝:
- 47 Տէրը կ'ապրի՝. օրհնեալ ըլլայ իմ Վէմս.  
Թող բարձրանայ Աստուած՝ իմ փրկութեանս վէմը:
- 48 Աստուած է որ իմ վրէժս կ'առնէ,  
Ժողովուրդները ինծի կ'ենթարկէ:
- 49 Թշնամիներու մէջէն զիս դուրս հանելով՝  
Ինծի դէմ կանգնողներէն աւելի բարձրացուցիր զիս,  
Ու բռնաւոր մարդէն ազատեցիր:
- 50 Ասոր համար հեթանոսներուն մէջ քեզ պիտի ներբողեմ, ո՛վ Տէր,  
Եւ քու անունիդ սաղմոս պիտի երգեմ:
- 51 **Ի՛նք է** իր թագաւորին «մեծ փրկութիւններ տուողը»,  
Ու իր օծեալին՝ Դաւիթի եւ անոր զարմին հետ  
Կարեկցութեամբ վարուողը՝ յաւիտեան»:

ԴԱԻԹԻ ՎԵՐՋԻՆ ԽՕՍԷՐԸ

23

Ահա՛ւասիկ Դաւիթի վերջին խօսքերը.

«Յեսսէի որդին՝ Դաւիթ կը պատգամէ,  
Այն «մարդը՝ որ բարձրացաւ,  
Յակոբի Աստուծոյն օծեալը  
Եւ Իսրայէլի հաճելի սաղմոսերգուն՝ կը պատգամէ.

- 2 «Տէրոջ Հոգին ինձմով խօսեցաւ,  
Ու անոր խօսքը իմ լեզուիս վրայ էր:
- 3 Իսրայէլի Աստուածը խօսեցաւ,  
Եւ Իսրայէլի Վէմը ինծի ըսաւ.  
"Մարդիկ կառավարողը թող արդար ըլլայ  
Ու Աստուծոյ վախով կառավարէ.
- 4 Այն ատեն ան պիտի նմանի առտուան լոյսին,  
**Որ** արեւին ծագած ատենը **կ'երեւնայ՝**  
Առանց թանձր **ամպի** առտու մը,  
Եւ **արեւի** պայծառութեան՝  
**Որ** անձրեւէն ետք գետինէն դալար **կը բուսցնէ**":
- 5 Միթէ իմ տունս Աստուծոյ քով այսպէս չէ՞,  
Զանի ինծի հետ յաւիտեանական ուխտ մը <sup>8</sup>հաստատեց,  
Որ ամէն **կերպով** <sup>9</sup>կարգադրուած ու պահպանուած է.

<sup>7</sup> Կամ՝ գօտիով կը կապուին

<sup>8</sup> Եբբ.՝ փրկութեան աշտարակը

<sup>9</sup> Եբբ.՝ զօրաւոր մարդը

<sup>8</sup> Եբբ.՝ ըրաւ

<sup>9</sup> Եբբ.՝ շարուած

Միթէ պիտի չբուսցնէ՞<sup>ո</sup>

Իմ ամբողջ փրկութիւնս եւ ամբողջ բաղձանքս:

6 Իսկ բոլոր <sup>ո</sup>անօրէնները՝

Դուրս նետուած փուշերու պէս պիտի ըլլան,

Որոնք ձեռքով չեն բռնուիր:

7 Անոնց դպչող մարդը՝

Երկաթով ու նիզակի բունով <sup>ե</sup>կը զինուի՞,

Եւ իրենց կեցած տեղը

<sup>բ</sup>Բոլորովին պիտի այրուին կրակով»:

ԴԱԻԻԹԻ ՆՌՉԱԿԱԻՈՐ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

(Ա. Մնաց. 11. 10-41)

8 Ահա՛ւասիկ Դաւիթի զօրաւոր <sup>մ</sup>մարդոց անունները.— <sup>զ</sup>Յոսէբ-Բասեբէթ Թահըեմոնացին, որ զօրավարներուն գլխաւորն էր. ան <sup>է</sup>իր նիզակը վերցուց ութ հարիւր մարդոց վրայ, ու զանոնք մէկ անգամէն մեռցուց՞:

9 Իրմէ ետք, Աքուբացի Դովդայի որդին՝ Եղիազար, որ Դաւիթի հետ եղող երեք զօրաւորներէն մէկն էր, երբ անոնք պատերազմելու համար հոն հաւաքուած Փղշտացիները դիմագրաւեցին: Մինչ Իսրայելացիները <sup>բ</sup>փախան, 10 ան կանգնեցաւ եւ Փղշտացիները զարկաւ, մինչեւ որ ձեռքը յոգնեցաւ, ու ձեռքը իր սուրին վրայ փակաւ: Տէրը այդ օրը մեծ <sup>բ</sup>յաղթանակ տարաւ՞, եւ ժողովուրդը անոր ետեւէն վերադարձաւ՝ միայն ակարը առնելու համար:

11 Իրմէ ետք, Արարացի Ագէի որդին՝ Սամմա էր: Փղշտացիները <sup>զ</sup>զօրագունդ մը կազմած՞ էին. հոն ոսպով լեցուն Իարտ մը կար: Ժողովուրդը Փղշտացիներուն առջեւէն փախաւ. 12 բայց ինք Իարտին մէջտեղը կայնեցաւ, զայն պաշտպանեց ու Փղշտացիները զարկաւ, եւ Տէրը մեծ <sup>բ</sup>յաղթանակ տարաւ՞:

13 Երեսուն <sup>զ</sup>զօրագլուխներէն երեքը իջան, ու հունձքի ատեն Ողողմի քարայրը՞

<sup>ո</sup> Եբբ.՝ Բելիարի որդիները

<sup>ե</sup> Եբբ.՝ ձեռքը կը լեցնէ

<sup>զ</sup> Կամ՝ աթոռը նստող

<sup>է</sup> Կամ՝ է Ասոնացի Ադինօն, որ ութ հարիւր մարդ մէկ անգամէն մեռցուց

<sup>բ</sup> Կամ՝ բարձրացան

<sup>բ</sup> Եբբ.՝ փրկութիւն ըրաւ

<sup>զ</sup> Եբբ.՝ Զայայի մէջ հաւաքուած

<sup>է</sup> Եբբ.՝ արտի բաժին

<sup>է</sup> Եբբ.՝ բաժինին

<sup>բ</sup> Եբբ.՝ փրկութիւն ըրաւ

<sup>զ</sup> Կամ՝ գլխաւորներէն

Դաւիթի եկան: Փղշտացիներուն մէկ գունդը Ռափայիներու հովիտին մէջ բանակած էր: 14 Այն ատեն Դաւիթ բերդին մէջ էր, իսկ Փղշտացիները այն ատեն պահակազօրք ունէին Բեթլեհէմի մէջ: 15 Դաւիթ փափաքելով՝ ըսաւ. «Բեթլեհէմի դուռը եղող ջրհորէն ո՞վ ինծի ջուր պիտի խմցնէ»: 16 Ուստի այս երեք զօրաւորները Փղշտացիներուն բանակավայրը ճեղքեցին անցան, Բեթլեհէմի դուռը եղող ջրհորէն ջուր քաշեցին, զայն կրեցին ու Դաւիթի բերին. բայց ան չուզեց անկէ խմել, հապա զայն թափելով՝ Տէրոջ նուիրեց 17 եւ ըսաւ. «Ո՛վ Տէր, հեռո՛ւ ինձմէ՛ որ ասիկա ընեմ. իրենց ‘կեանքը վտանգելով’՝ գացող մարդոց արի՞ւնը խմեմ». ուստի անկէ խմել չուզեց: Ասիկա՛ ըրին այդ երեք զօրաւորները:

18 Շարուհեան Յովաբի եղբայրը՝ Աբեսսա այդ երեքին գլխաւորն էր: Ան իր նիզակը երեք հարիւր մարդոց դէմ վերցնելով՝ զանոնք մեռցուց: Ան երեքին մէջ անուանի էր. 19 այդ երեքէն ամենէն պատուաւորն էր, ուստի անոնց պետը եղաւ. բայց առաջին երեքին աստիճանին չհասաւ:

20 Բազմաթիւ քաջագործութիւններ կատարող կաբեսէելացի կտրիճ մարդու մը որդիին՝ Յովիադայի որդին՝ Բանեա, Մովաբի երկու ‘առիւծները զարկաւ. նաեւ ձիւնի ժամանակ իջաւ ու գութին մէջ առիւծը զարկաւ: 21 Ան ահարկու տեսքով եգիպտացի մարդ մըն ալ զարկաւ: Եգիպտացիին ձեռքը նիզակ մը կար, բայց Բանեա ցուպով մը անոր քով իջաւ, եգիպտացիին ձեռքէն նիզակը յափշտակեց, եւ անոր նիզակով զայն մեռցուց: 22 Ա՛յս քաջագործութիւնները կատարեց Յովիադայի որդին՝ Բանեա, ու երեք զօրաւորներուն մէջ անուանի եղաւ: 23 Երեսունէն աւելի պատուաւոր էր, բայց առաջին երեքին աստիճանին չհասաւ: Դաւիթ զայն իր ‘պահակախումբին վրայ նշանակեց:

24 Յովաբի եղբայրը՝ Ասայել երեսունէն էր. նաեւ Բեթլեհէմացի Դովդայի որդին՝ Ելէանան, 25 Հարողացի Սամմա, Հարողացի Եղիկա, 26 Փելլատացի Զեղդէս, Թեկուացի Եկզէսի որդին՝ Իրաս, 27 Անաթովթացի Աբիեզեր, Ովսացի Մեբունայ, 28 Աքուքացի Սելմոն, Նետոփաթացի Մաարայ, 29 Նետոփաթացի Բաանայի որդին՝ Ալաբ, Բենիամինի որդիներուն Գաբաայէն՝ Ռիբայի որդին՝ Եթթի, 30 Փարաթոնացի Բանեա, Գաասի ձորերէն՝ Ադդայի, 31 Արաբաթացի Աբիելթոն, Բարունացի Ազամօթ, 32 Սադաբինացի Եղիաբա, Յասէնի որդիներէն՝ Յովնաթան, 33 Արարացի Սամմա, Արարացի Սարարի որդին՝ Աքիամ, 34 Մաքաթի որդիին՝ Ահասբայի որդին՝ Եղիփաղէտ, Գեղոնացի Աքիտոփէլի որդին՝ Եղիամ, 35 Կարմելացի Ասարէ, Արբացի Փաարայ, 36 Սուբացի Նաթանի որդին՝ Իգաղ, Գադացի Բանի, 37 Ամմոնացի Սելեկ, Շարուհեան Յովաբի զինակիրը՝ Բերովթացի Նաարա, 38 Յեթերացի Իրաս, Յեթերացի Գարէբ, 39 Զետացի Ուրիա. բոլորը երեսուննեթոն էին:

ԴԱՒԻԹ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ  
(Ա. ՄՃԱԳ. 21. 1-27)

24

Տէրոջ բարկութիւնը վերստին Իսրայէլի դէմ բորբոքեցաւ, ու Դաւիթը անոնց դէմ դրդեց՝

<sup>4</sup> Եբբ.՝ կեանքով

<sup>6</sup> Եբբ.՝ Աստուծոյ առիւծները

<sup>8</sup> Կամ՝ ատեանին

<sup>7</sup> Կամ՝ Փելոնացի

ըսելով. «Գնա՛, Իսրայել՛ը եւ Յուդա՛ն համրէ՛»։ **2** Թագաւորը իր քով եղող Յովաբ զօրապետին ըսաւ. «Այժմ՛ շրջագայէ՛ Իսրայելի բոլոր տոհմերուն մէջ՝ Դանէն մինչեւ Բերսաբէ, ու ժողովուրդը թուարկեցէ՛ք, որպէսզի ժողովուրդին թիւը գիտնամ»։ **3** Յովաբ թագաւորին ըսաւ. «Տէրը՛ քու Աստուածը՝ թող հարիւրապատիկ աւելցնէ ժողովուրդը՛ քան այնչափ որ է, եւ իմ տիրոջս՝ թագաւորին աչքերը տեսնեն. բայց իմ տէրս՝ թագաւորը ինչո՞ւ այս բանին կը բաղձայ»։ **4** Բայց երբ թագաւորին խօսքը Յովաբի ու զօրապետներուն պարտադրուեցաւ, Յովաբ զօրապետներուն հետ թագաւորին առջեւէն դուրս ելաւ, որպէսզի Իսրայելի ժողովուրդը թուարկէ։ **5** Յորդանանէն անցան, եւ Գադի ձորին մէջ եղող քաղաքին աջ կողմը՝ Արոէր բանակեցան։ Յետոյ Յազեր, **6** Գաղաադ ու Թաքթիմադասի երկիրը հասան. **անկէ՛**՝ Դանեասն եւ Սիդոնի շրջակայքը հասան։ **7 Անկէ՛** Տիրոսի ամրոցը, եւ Խեւացիներուն ու Զանանացիներուն բոլոր քաղաքները գացին, ապա Յուդայի հարաւային կողմէն՝ Բերսաբէէն դուրս ելան։ **8** Ամբողջ երկիրը շրջագայեցան, եւ ինը ամիս ու քսան օր ետք Երուսաղէմ հասան։ **9** Յովաբ ժողովուրդին մարդահամարին թիւը թագաւորին տուաւ. Իսրայելի մէջ ութ հարիւր հազար սուր քաշող կտրիճ մարդ կար, իսկ Յուդայեանները հինգ հարիւր հազար մարդ էին։

**10** Դաւիթի Բիսիդը զինք խայթեց՝ ժողովուրդը հաշուելէն ետք։ Դաւիթ Տէրոջ ըսաւ. «**Ասիկա** ընելով մեծապէս մեղանչեցի. հիմա կ'աղերսեմ, ո՛վ Տէր, «ներէ՛ քու ծառայիդ անօրէնութիւնը, որովհետեւ յոյժ անմտութեամբ վարուեցայ»։ **11** Երբ Դաւիթ առտուն ելաւ, Խէրը խօսեցաւ.՝ Դաւիթի տեսանողին՝ Գադ մարգարէին, ըսելով. **12** «Գնա՛ ու Դաւիթի ըսէ՛. "Տէրը սա՛ կ'ըսէ. "Ես քեզի երեք **բան** կ'առաջարկեմ. անոնցմէ մէկը ընտրէ՛ որ քեզի ընեմ"»։ **13** Գադ Դաւիթի եկաւ, անոր հաղորդեց եւ անոր ըսաւ. «Եօթը տարի քու վրադ սո՞վ գայ՝ երկրիդ մէջ, կամ երեք ամիս թշնամիներուդ՝ առջեւէն փախչի՞ս ու անոնք քե՞զ հալածեն, կամ թէ երեք օր երկրիդ մէջ ժանտախտ ըլլայ։ Հիմա «մտածէ՛ եւ ըսէ՛» թէ ի՞նչ է պիտի պատասխանեմ՝ զիս ղրկողին»։ **14** Դաւիթ Գադի ըսաւ. «Չափազանց կը տագնապիմ. այժմ Տէրոջ ձեռքը իյնանք, որովհետեւ անոր գթութիւնը շատ է. մարդու ձեռքը չիյնամ»։

**15** Ուստի Տէրը Իսրայելի վրայ ժանտախտ ղրկեց, **այդ** առտուընէ մինչեւ որոշուած ժամանակը։ Դանէն մինչեւ Բերսաբէ՝ ժողովուրդէն եօթանասուն հազար մարդ մեռաւ։ **16 Աստուծոյ** հրեշտակը ձեռքը Երուսաղէմի վրայ երկարեց՝ որպէսզի գայն կործանէ. բայց Տէրը **այս** չարիքէն հրաժարեցաւ, ու ժողովուրդը կոտորող հրեշտակին ըսաւ. «Բաւակա՛ն է, հիմա ձեռքդ քաշէ՛»։ Տէրոջ հրեշտակը Յեբուսացի Ոռնայի կալին քով էր։ **17** Դաւիթ ժողովուրդը զարնող հրեշտակը տեսնելով՝ Տէրոջ ըսաւ. «Ահա՛ ե՛ս մեղանչեցի, ե՛ս

<sup>ա</sup> Կամ՝ Դանի անտառը

<sup>բ</sup> Եբբ.՝ սիրտը զինք ծեծեց

<sup>գ</sup> Եբբ.՝ անտեսէ՛

<sup>դ</sup> Եբբ.՝ Տէրոջ խօսքը եղաւ

<sup>ե</sup> Եբբ.՝ երեսէն

<sup>զ</sup> Եբբ.՝ գիտցի՛ր եւ տե՛ս

<sup>է</sup> Եբբ.՝ խօսք պիտի վերադարձնեմ

<sup>ը</sup> Եբբ.՝ տուաւ

անօրէնութիւն գործեցի, բայց այս ոչխարները ի՞նչ ըրին. կ'աղերսե՛մ, քու ձեռքդ ի՛մ վրաս ու հօ՛րս տան վրայ ըլլայ»:

**18** Նոյն օրը Գադ Դաւիթի եկաւ եւ անոր ըսաւ. «Բարձրացի՛ր, Յերուսացի Ոռնայի կալին մէջ Տէրոջ զոհասեղան մը կանգնեցուր»: **19** Դաւիթ Գադի խօսքին համաձայն բարձրացաւ, ինչպէս Տէրը պատուիրեր էր: **20** Ոռնա նայեցաւ ու տեսաւ թէ թագաւորը եւ անոր ծառաները իրեն կու գան. ուստի Ոռնա դուրս ելաւ, ու դէմքը մինչեւ գետին **խոնարհեցնելով՝** թագաւորին երկրպագեց: **21** Ոռնա ըսաւ. «Արդեօք ի՞նչ պատճառով իմ տէրս՝ թագաւորը իր ծառային եկաւ»: Դաւիթ ըսաւ. «**Այս** կալը քեզմէ գնելու եւ Տէրոջ զոհասեղան մը կառուցանելու համար, որպէսզի ժողովուրդին մէջէն պատուհասը դադրի»: **22** Ոռնա Դաւիթի ըսաւ. «Իմ տէրս՝ թագաւորը **զայն** թող առնէ, եւ ինչպէս որ իրեն <sup>բ</sup>հաճելի է՝ թող զոհէ: Ահա՛ եզները՝ ողջակէզի համար **թող ըլլան**, իսկ ցաքաններն ու եզներուն կազմածները՝ փայտի համար: **23** Այս բոլորը, <sup>ժ</sup>ո՛վ թագաւոր, Ոռնա՞ թագաւորին կու տայ»: Նաեւ Ոռնա թագաւորին ըսաւ. «Տէրը՝ քու Աստուածդ քեզի հաճի»: **24** Բայց թագաւորը Ոռնայի ըսաւ. «Ո՛չ. հապա ես **զանոնք** քեզմէ ա՛նպայման իրամով պիտի գնեմ. Տէրոջ՝ իմ Աստուծոյս ողջակէզ պիտի չմատուցանեմ առանց վճարումի»: Ուստի Դաւիթ կալն ու եզները յիսուն սիկղ արծաթի գնեց: **25** Դաւիթ հոն Տէրոջ զոհասեղան կառուցանեց, եւ **անոր վրայ** ողջակէզներ ու խաղաղութեան **զոհեր** մատուցանեց: Տէրն ալ երկրին համար եղած թախանձանքը ընդունեց, եւ Իսրայէլի մէջէն պատուհասը դադրեցաւ:

---

<sup>բ</sup> Եբր.՝ լաւ

<sup>ժ</sup> Եբր.՝ Ոռնա թագաւորը

<sup>հ</sup> Եբր.՝ գինով